

Vysoká škola ekonomická v Praze

# **Diplomová práce**

**Vysoká škola ekonomická v Praze**

**Fakulta financí a účetnictví**

Katedra bankovníctví a pojišťovníctví

Hlavná špecializácia: Bankovníctví a pojišťovníctví



## **Poistný trh Lloyd's of London**

Autor diplomovej práce: Bc. Jana Rybková

Vedúci diplomovej práce: prof. Ing. Eva Ducháčková, CSc.

Rok obhajoby: 2014

## **Čestné prehlásenie**

Čestne prehlasujem, že som predloženú diplomovú prácu na tému „Poistný trh Lloyd's of London“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry a ďalších informačných zdrojov uvedených v priloženom zozname.

V Prahe dňa 22.augusta 2014

.....  
Podpis

## **Pod'akovanie**

Na tomto mieste by som rada pod'akovala prof. Ing. Eve Ducháčkovej, CSc. za vedenie mojej diplomovej práce, za jej ústretovosť a za cenné pripomienky a rady, ktoré mi pomohli pri jej spracovaní.

Pod'akovanie patrí aj Václavovi Matuškovi a mojej rodine.

## **Anotácia**

Diplomová práca sa venuje poistnému trhu Lloyd's of London. Hlavným cieľom je podať komplexný pohľad na tento špecifický subjekt na trhu s poistením a zaistením, jeho históriu a postavenie na trhu. Ďalej sa v práci nachádza popis štruktúry trhu, Spoločnosti i kapitálu, prehľad zákonov, ktoré sa priamo trhu Lloyd's venujú a tiež plánov na rozširovanie jeho pôsobnosti. Časť práce je venovaná vývoju regulatorného systému vo Veľkej Británii, v Európskej únii a ich dopad na trh.

## **Anotation**

Diploma thesis deals with the insurance market Lloyd's of London. The main aim is to give a complex view on this specific subject on the insurance and reinsurance market, its history and market position. The work also contains a description of structure of the market, Corporation and capital, an overview of laws that involve Lloyd's market and also plans to expand its scope. Part of the work is focused on the development of a regulatory system in United Kingdom, the European Union and their impact on the market.

# Obsah

Úvod .....	9
1. Lloyd's of London.....	11
1.1 História .....	11
1.2 Postavenie na trhu poistenia .....	15
2. Trh Lloyd's of London.....	17
2.1 Štruktúra a subjekty na trhu Lloyd's of London.....	17
2.2 Upisované riziká .....	27
2.3 Významné poistné udalosti.....	37
3. Spoločnosť Lloyd's of London .....	41
3.1 Štruktúra Spoločnosti .....	41
4. Špecifiká trhu Lloyd's of London .....	43
4.1 Štruktúra kapitálu a rating .....	43
4.2 Vývoj legislatívy vo Veľkej Británii s dôrazom na Lloyd's of London.....	48
4.3 Expandovanie do nových oblastí .....	50
5. Lloyd's a regulácia trhu s poistením .....	55
5.1 Vývoj regulácie vo Veľkej Británii .....	55
5.1.1. Regulácia v rokoch 2000 – 2012 .....	55
5.1.2. Regulácia od roku 2013 .....	57
5.1.3. Kompenzačný systém FSCS (Financial Services Compensation Scheme) .....	63
5.2 Vývoj regulácie v rámci Európskej únie .....	67
5.2.1 Vývoj a zavedenie Solvency II. ....	68
5.2.2 Štruktúra Solvency II. ....	70
5.3 Dopady regulatorných zmien na Lloyd's of London.....	75
5.3.1 Dopad zmien regulácie vo Veľkej Británii .....	75
5.3.2 Dopad zmien regulácie v rámci projektu Solvency II. ....	75
5.3.3 Zhodnotenie finančných ukazovateľov.....	81

Záver.....	87
Bibliografia.....	90
Zoznam grafov, obrázkov a tabuliek.....	92
Prílohy .....	95

## Zoznam skratiek

GWP	Hrubé predpísané poistné
NWP	Čisté predpísané poistné
UK	Spojené kráľovstvo
GBP	Libra šterlink, alebo tiež britská libra
LMA	Lloyd's Market Association
FSA	Úrad pre finančné služby (Financial Services Authority)
WTC	Svetové obchodné centrum (World Trade Center)
ICA	Individuálne posúdenie kapitálu (Individual Capital Assessment )
FSMA	Zákon o finančných službách a trhoch (Financial Services and Markets Act 2000)
FSA 2012	Zákon o finančných službách 2012 (Financial Services Act 2012)
PRA	Úrad pre reguláciu a obozretnosť (Prudential Regulation Authority)
FCA	Úrad pre finančnú činnosť (Financial Conduct Authority)
FPC	Rada pre finančnú politiku (Financial Policy Commitee)
EÚ	Európska únia
FSCS	Kompenzačný systém (Financial Services Compensation Scheme)
EIOPA	Európsky orgán pre poisťovníctvo a zamestnanecké penzijné poistenie (European Insurance and Occupational Pensions Authority)
EHP	Európsky hospodársky priestor
SCR	Solventnostná kapitálová požiadavka (Solvency Capital Requirement)
MCR	Minimálna kapitálová požiadavka (Minimal Capital Requirement)
ORSA	Posúdenie rizika a solventnosti (On Risk and Solvency Assessment)



## Úvod

V súčasnej dobe plnej neistoty sú čoraz viac vyhľadávané rôzne druhy poistenia a zaistenia proti nepredvídateľným situáciám a škodám, ktoré prinášajú. V reakcii na tento stav vzniká množstvo poisťovní a poisťných spotredkovateľov, ktorí sa snažia tieto príležitosti využiť. V pestrej ponuke je potrebné rozpoznať poisťiteľa, ktorému je možné dôverovať, a ktorý má stabilné postavenie na trhu. V tejto diplomovej práci som sa zamerala na jedného z najstarších poisťiteľov na svete, ktorému dôverujú bežní ľudia, malé podniky, veľké korporácie, vlády a energetické závody a dokonca i britská kráľovská rodina. Je ním trh Lloyd's of London.

Prvá časť mojej práce sa venuje viac ako tristoročnej histórii subjektu, jeho postupnému vývoju a zmenám, ktorými prešiel. Súčasťou je aj snaha o stanovenie jeho súčasného postavenia na trhu s poistením.

V druhej časti je podrobný popis štruktúry trhu a subjektov, ktorí na ňom figurujú. Charakterizované sú i jednotlivé hlavné kategórie poistenia a významné poisťné udalosti, s ktorými sa musel Lloyd's počas svojej dlhej histórie vysporiadať.

V tretej časti sa nachádza charakteristika Spoločnosti, jej úloh, štruktúry a organizácie.

Štvrtá kapitola sa venuje špecifikám trhu Lloyd's. Opisuje štruktúru kapitálu, ktorý je v rámci jednotlivých úrovní akumulovaný, a to za účelom zaistenia dostatočného objemu prostriedkov na splnenie záväzkov z poisťných udalostí, čo je pre poisťníka jeden z najdôležitejších faktorov. Výnimočnosť štruktúry vyplýva i zo spôsobu fungovania trhu a z postavenia subjektov. Medzi ďalšie spracované témy patrí legislatíva Veľkej Británie, ktorá je priamo venovaná trhu Lloyd's of London a tiež snaha o expandovanie pôsobnosti do nových oblastí sveta.

V rámci piatej kapitoly je časť venovaná vývoju regulátorneho systému vo Veľkej Británii, jeho momentálnej štruktúre a úlohám konkrétnych orgánov. Rovnako je v kapitole venovaný priestor aj pripravovanému regulatornému projektu Európskej únie – Solvency II.

V závere práce sú zmapované dopady regulatorným zmien na trh Lloyd's of London a zhodnotené finančné výsledky za obdobie posledných desiatich rokov.

Táto diplomová práca mala za cieľ vytvoriť komplexný obraz trhu Lloyd's of London, jeho vlastností, charakteristík a spôsobu upisovania rizík na tomto trhu. Práca bola venovaná aj

jeho súčasnej pozícii v rámci meniacich sa regulatorných požiadaviek vo Veľkej Británii a Európskej únii. Keďže snahou bolo vypracovať čo najaktuálnejší reálny obraz trhu, použité boli takmer výhradne informácie prístupné online .

# 1. Lloyd's of London

Lloyd's of London patrí medzi najznámejšie subjekty na trhu poistenia a zaistenia na svete. Sídli v Londýne, ktorý je v súčasnosti považovaný za centrum poistenia v Európe, konkrétne v lokalite City, kde majú svoje centrály a európske pobočky takmer všetky významné poisťovacie spoločnosti. Samotná budova Lloyd's, podľa návrhu architekta Richarda Rogersa, sa radí medzi zaujímavosti Londýna. Bola niekoľkokrát ocenená a je jednou z londýnskych turistických zastávok.

Lloyd's je často mylne považovaný za poisťovňu. V skutočnosti pod týmto názvom figurujú dva odlišné subjekty. V prvom prípade ide o poisťovací trh, ktorý umožňuje stretávanie dopytu a ponuky na krytie rôznych rizík. Jednotliví členovia (Members) sa spájajú do syndikátov, pričom riziká môžu byť a často aj bývajú upisované viacerými syndikátmi. Dopyt po poistení prichádza od agentov resp. maklérov (Agents / Brokers), ktorí oslovujú jednotlivé syndikáty a vyjednávajú s nimi podmienky krytia. Vyjednávania dodnes prebiehajú osobne v hlavnej upisovacej miestnosti nazývanej Underwriting Room. Lloyd's je však na druhej strane aj spoločnosť, ktorá riadi a dohliada na fungovanie samotného trhu.

## 1.1 História

### Počiatky poistenia pod menom Lloyd's

Meno Lloyd's figuruje na trhu poistenia už viac ako 326 rokov. Na úplnom začiatku stál Edward Lloyd a jeho kaviareň, ktorá slúžila ako miesto stretnutia a vymieňania si dôležitých informácií v súvislosti s lodnou prepravou. Podnik umiestnený v časti City v Londýne patril medzi 80 vtedy existujúcich kaviarní, ktoré si navzájom konkurovali, čo viedlo k snahe získať čo naj dôveryhodnejšie informácie v čo najkratšom čase.

### 18.-te storočie v znamení námorného poistenia

V priebehu 18.-teho storočia Lloyd's poskytoval priestor na upisovanie námorných rizík jednotlivcami. Americká vojna za nezávislosť a Napoleonské vojny na začiatku 19.-teho storočia umožňovali rozširovanie obchodných aktivít, a aj napriek plneniam išlo o prijateľný spôsob investovania, ktorý prinášal výrazné zisky. V tom čase bolo vydané i prvé číslo magazínu Lloyd's List, ktorý ako jeden z najdlhšie nepretržite vydávaných časopisov poskytoval informácie v Londýne formou týždenníka i o 300 rokov neskôr. Lloyd's sa stával

centrom všetkých dôležitých informácií o námornej preprave. Postupne dochádzalo k zmenám v prístupe k upisovaniu, vznikali prvé spísané postupy pri dojednávani zmlúv. Vyňaté z poistenia boli lode, ktoré boli ešte pred plavbou v preukázateľne zlom technickom stave. S poklesom ziskov z námorného poistenia prichádzali i snahy o poisťovanie proti novým rizikám, ako napríklad proti smrti pitím ginu, proti lúpežiam na cestách a podobne. Upisovatelia podstupovali čoraz väčšie riziká, až napokon boli členovia Lloyd's označovaní skôr za gamblero. Prestíž a dobré meno sa postupne vytrácali, čo bolo podnetom pre skupinu upisovateľov, ktorí založili Nový Lloyd's s presne stanovenými pravidlami a menej rizikovým profesionálnym prístupom. Pôvodný „starý“ Lloyd's zanikol.

V druhej polovici storočia sa začal angažovať John Julius Angerstein – výrazná osobnosť s výbornou reputáciou, ktorý priniesol ideu systému založenom na vedení jedným vedúcim členom a ostatní na základe dohôd budú jeho kroky nasledovať. Ide o začiatky postavenia Vedúcich agentov v súčasnej štruktúre. V tomto čase bola založená Patriotic Fund, organizácia zameraná na pomoc členom ozbrojených síl a ich rodinám a prehlbila sa spolupráca s Kráľovským námorníctvom – Lloyd's disponoval hodnotnými informáciami a námorníctvo poskytovalo potrebnú ochranu. Medzi významné udalosti sa radí potopenie lode Lutine, ktorej detaily sú opísané v časti práce venujúcej sa najväčším poistným udalostiam.

### **Vývoj v 19.-tom storočí**

V prvej polovici 19.-teho storočia ťažil Lloyd's z legislatívnych obmedzení, na základe ktorých boli udelené povolenia poskytovať poistenie len trom subjektom vrátane Lloyd's. Dochádzalo postupne k zmenám v štruktúre i organizácii spoločenstva. Vznikla Lloyd's Agency, ktorá umožňovala spojenie jednotlivcov do globálnej siete a tým zefektívnila získavanie i využívanie informácií a inovácií. Rok 1824 znamenal koniec protežovaniu zákonom a následkom uvoľnenia trhu bola založená Alliance Assurance Company (dnes RSA Insurance Group). Odliv obchodu ku konkurencii spôsobil v Lloyd's nemalé problémy a bolo potrebné zaviesť určité opatrenia. V situácii, kedy člen nebol schopný dostať svojim záväzkom a bol nútený vyhlásiť bankrot, musel sa vzdať členstva. Noví členovia naopak museli preukázať, že budú schopní hradiť svoje záväzky a boli povinní poskytnúť určité záruky prípadne zálohy. Vznikom veľkých syndikátov s viac ako 12 členmi sa upisovatelia snažili vytvárať kapacity na poisťovanie i veľkých rizík a tým získať prevahu na trhu. Snahy boli úspešné a jadro námorného poistenia sa opäť vrátilo do Lloyd's. Roku 1871 bol

Parlamentom schválený Prvý zákon Lloyd's (The First Lloyd's Act), ktorý po prvýkrát ustanovil Society of Lloyd's ako štatutárnu organizáciu a upisovanie rizík nečlenom pod menom Lloyd's sa stalo nezákonným. O deväť rokov neskôr bola dojednaná i prvá zaistná zmluva. V závere tohto obdobia vstupovali do poistenia i iné riziká ako námorné a Lloyd's prenikol i na trh USA.<sup>1</sup>

## **Náročné 20.-te storočie**

Vstup do turbulentného 20.-teho storočia bol pomerne úspešný. Pod vedením Cuthberta Heatha začal vývoj oceňovacích modelov z údajov z niekoľkoročných historických záznamov poistných udalostí následkom hurikánov a zemetrasení. Zavedené boli povinné interné audity, pri ktorých boli upisovatelia povinní preukázať svoju solventnosť. Siahajú tu i počiatky delegovania upisovacích právomocí do iných lokalít, najprv do Amsterdamu, ale neskôr i do Indie, na Nový Zéland a iných oblastí. Významnou inováciou na trhu poistenia a zaistenia bolo zavedenie zaistenia škodových prebytkov (Excess Loss Reinsurance), ktorý umožňoval eliminovať dopady veľkých poistných udalostí na jednotlivých upisovateľov a preniesť extrémne riziká na zaist'ovne.

Prvá svetová vojna ovplyvnila činnosť i v Lloyd's. Tí zamestnanci, ktorí sa priamo nepridali k vojskám, zaist'ovali nepretržité fungovanie spoločnosti. Lloyd's prispel organizáciám Červený kríž a YMCA, uvoľnil nemalé sumy do Patriotic Fund, poskytol niekoľko ambulancií francúzskym vojskám a tiež bol založený fond War Memorial, ktorý finančne pomáha pozostalým vojakom.<sup>2</sup>

Neskôr, v roku 1923, bola založená inštitúcia Centrálného fondu. Prostriedky tohto fondu poslednej inštalácie sú použité v prípade, ak niektorý z členov nie je schopný uhradiť svoje záväzky. Podnetom na vytvorenie bol bankrot Stanleyho Harrisona v súvislosti s poistením motorových vozidiel a úverov.

Počas Druhej svetovej vojny slúžila budova sídla ako úkryt pri bombardovaní, zatiaľ čo činnosť trhu pokračovala ďalej.<sup>3</sup> Po vojne došlo k zmene usporiadania vo svete a následnému rozvoju obchodov na globálnej úrovni. V 70-tych rokoch pracovala v Lloyd's prvá žena

---

<sup>1</sup>Zdroj: THE EARLY DAYS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/corporate-history/the-early-days>

<sup>2</sup>Zdroj: LLOYD'S AND WORLD WAR I. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/corporate-history/world-war-1>

<sup>3</sup>Zdroj: LLOYD'S AND WWII. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/corporate-history/lloyds-and-world-war-2>

maklérka a v roku 1982 bol prijatý Druhý zákon Lloyd's (The Second Lloyd's Act), na základe ktorého bola vytvorená Rada Lloyd's (Council of Lloyd's) a boli zvolení jej prví členovia. Úlohou Rady bolo zastrešovať aktivity vedúce k väčšej kontrole vo vnútri trhu, poskytovať rámec regulácie, dohľadu a obchodných noriem, ktoré si kládli za cieľ zaistiť, aby poisťovatelia vykonávali svoju činnosť spôsobom, ktorý by prospieval celému trhu.<sup>4</sup> Dôvodom pre vznik bol bankrot 110 členov trhu a snaha zabrániť neschopnosti plnenia. V tom období taktiež došlo k uzavretiu prvých zaistných kontraktov na atómové elektrárne a zatiaľ poslednýkrát sa Lloyd's presťahoval do súčasného sídla.

Obdobie 80.-tych až 90.-tych rokov sa označuje ako najťažšie v existencii trhu. Súd v USA rozhodol o odškodnení poškodených zamestnancov firiem na výrobu azbestu, čo predstavovalo veľký počet plnení často i zo 40 rokov starých zmlúv. Jednalo sa o poistné plnenia z amerických poisťovní všeobecnej zodpovednosti zamestnávateľa voči zamestnancom a za znečistenia, ktorých stovky boli dojednané medzi rokmi 1940 a 1970<sup>5</sup>. Toto krytie patrí medzi klasické prípady long-tail rizika. Prvé príznaky u azbestózy sa často objavili aj po niekoľkých rokoch po dojednaní poisťky. Príčinou neskorších závažných problémov, ktoré takmer vyústili do kolapsu Lloyd's v 90.-tych rokoch boli najmä nedostatočne vytvárané rezervy. Negatívny dopad vystavenia človeka pôsobeniu azbestových vlákien na zdravie vo forme smrteľnej choroby pľúc azbestózy bol totiž preukázaný až po mnohých rokoch od uzavretia poistenia.<sup>6</sup> V tejto ťažkej situácii trh zasiahli prírodné katastrofy i havárie spôsobené činnosťou človeka (výbuch plošiny Piper Alpha). Členovia ručili za svoje záväzky celým majetkom, a preto po slede týchto udalostí mnohí vyhlásili bankrot. Situácia bola veľmi vážna a pravdepodobný bol i koniec celej spoločnosti Lloyd's. Výraznou reštrukturalizáciou, mnohými i nepríjemnými opatreniami a vznikom Equitas (bližšie opísaný v časti venovanej štruktúre kapitálu) v roku 1996 sa nakoniec podarilo trh udržať. Významnou zmenou bolo udelenie členstva prvým korporátnym upisovateľom, čo znamenalo koniec jednej éry v prístupe vedenia trhu.

---

<sup>4</sup>Zdroj: LLM1010 – Introduction to Lloyd's: background. HM Revenue & Customs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.hmrc.gov.uk/manuals/llmanual/llm1010.htm>

<sup>5</sup>Zdroj: Lloyd's offloads asbestos claims. BBC NEWS. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/6070634.stm>

<sup>6</sup>Zdroj: How asbestos brought Lloyd's of London to its knees in the 90s. The Telegraph. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/banksandfinance/insurance/8463871/How-asbestos-brought-Lloyds-of-London-to-its-knees-in-the-90s.html>

## **Zmeny v novom tisícročí**

Od 30. novembra 2001 prešiel Lloyd's pod reguláciu FSA (Financial Services Authority – regulatorný orgán vo Veľkej Británii).<sup>7</sup>

Rok 2011 je uvádzaný ako druhý najhorší v oblasti poisťovníctva a zaistovníctva, čomu vďačí najmä zemetraseniu v Japonsku. Lloyd's uhradil všetky svoje záväzky, ktoré mu z tejto tragédie vyplývali a tým definitívne potvrdil, že krízové roky patria už len minulosti.<sup>8</sup>

V poslednom čase prenikajú správy o možnosti, že trh opäť zmení svoju centrálu. Súčasnú sídlo nadchýna návštevníkov dizajnom, no práve riešenie, pri ktorom sú všetky technické súčasti umiestnené na vonkajšej strane budovy, so sebou prináša nemalé prevádzkové náklady.<sup>9</sup>

Ďalšou výzvou pre trh takýchto rozmerov, ktorý si stále ešte vo veľkej miere zakladá na obchodovaní osobne, bude postupné zavádzanie moderných postupov pri obchodovaní, kedy dôjde v zefektívnení v administratíve a organizácii trhu ako i pri riešení poisťných udalostí. Projekt modernizácie bude podľa odhadov vyžadovať investíciu vo výške 100 mil. GBP.

## **1.2 Postavenie na trhu poistenia**

Ako bolo už uvedené v predchádzajúcej časti práce, trh Lloyd's of London nepatrí medzi štandardné poisťovne, a preto i v porovnaní s ostatnými konkurenčnými subjektmi zaujíma veľmi špecifické postavenie. Jeho členovia a i výkonní agenti bývajú taktiež poisťovne, čo sťažuje komparáciu s ostatnými poisťovňami. Ako celok bol Lloyd's za rok 2013 vybraný ako najlepší poskytovateľ poistenia globálnych politických rizík, únosu a výkupného a rizika prerušenia dodávateľskej siete a obchodovania. Toto ocenenie udeľuje Global Finance, pričom víťazov vybrala 13 členná porota pozostávajúca z významných risk manažérov a finančných riaditeľov, ktorí pomáhali určiť najlepšie poisťovne a poskytovateľov krytia kľúčových oblastí na celom svete i v každom regióne sveta jednotlivo. Lloyd's získalo ocenenie v kategóriách:

---

<sup>7</sup>Zdroj: 1800S TO MODERN DAY. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/corporate-history/1800s-to-modern-day>

<sup>8</sup>Zdroj: Lloyd's of London: Risky business. The Economist. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.economist.com/node/21548993>

<sup>9</sup>Zdroj: Lloyd's of London may quit Richard Rogers building over design 'frustrations'. dezeen. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.dezeen.com/2014/06/01/lloyds-of-london-may-quit-richard-rogers-building-over-design-frustrations/>

**Najlepší poisťiteľ politických rizík** – niekoľko jeho poisťiteľov ponúka toto krytie vo všetkých regiónoch na svete. Tento druh poistenia zahŕňa riziká finančných strát vyplývajúcich z politických akcií krajín, kde poistený obchodne pôsobí; z politického násillia; konfiškácie majetku; nezmeniteľnosti meny a obchodných rizík.

**Najlepší poisťiteľ pri únosoch a výkupnom**- Lloyd's má podiel na vyvíjaní prvého poistenia pri únose a výkupnom. Zahŕňa krytie nonstop odbornej pomoci pri danej situácii a môže riešiť viacero rizík vrátane únosu, vydierania, nezákonného zadržiavania, politickej evakuácie a repatriácie.

**Najlepší poskytovateľ krytia rizika prerušenia dodávateľskej siete a obchodovania** - vzhľadom na niekoľko veľkých prírodných katastrof, ktoré sa v posledných rokoch vyskytli (zemetrásenie a tsunami v Japonsku, Thajské záplavy, tornáda a záplavy v USA, hurikán Sandy v Spojených štátoch a ničivé požiare v Austrálii), firmy závislé na globálnych dodávateľských sieťach majú potrebu chrániť sa pred finančnými dôsledkami takýchto závažných problémov. Priekopníkom vo vývoji tohto poistenia je práve Lloyd's, ktorý ponúka pokrytie prostredníctvom mnohých z jeho upisovateľov.<sup>10</sup>

---

<sup>10</sup>Zdroj: World's Best Insurance Providers 2013. Global Finance Magazine. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:<http://www.gfmag.com/magazine/december-2013/worlds-best-insurance-providers-2013>



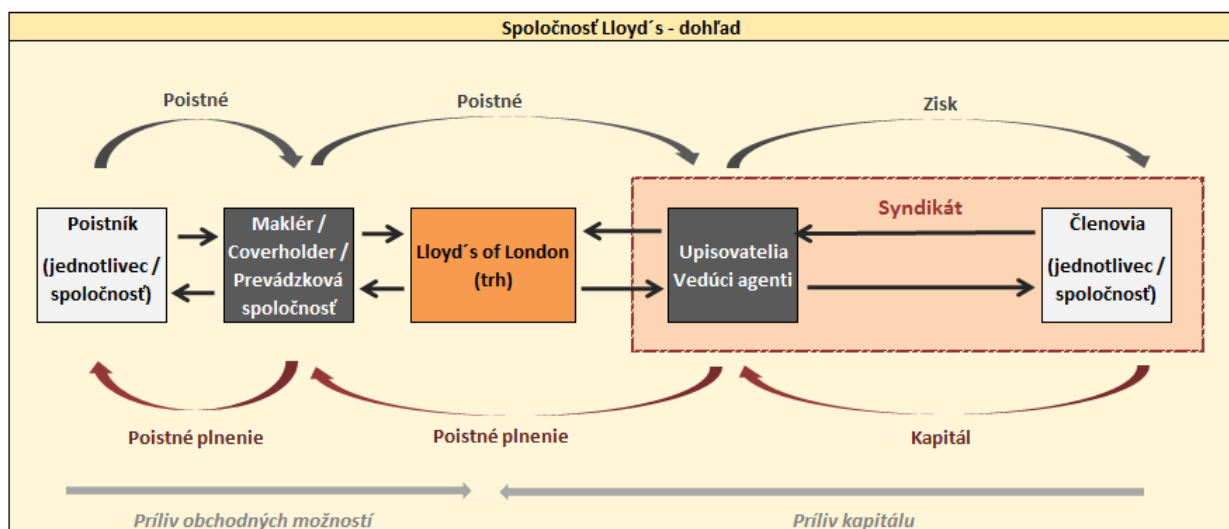
## 2. Trh Lloyd's of London

Trh Lloyd's of London už vyše tri storočia slúži ako miesto stretávania sa ponuky a dopytu po poistení a umožňuje tak flexibilné riešenie potrieb klientov. Jeho aktuálna štruktúra a fungovanie trhu sú podrobne opísané v nasledujúcich podkapitolách.

### 2.1 Štruktúra a subjekty na trhu Lloyd's of London

Na trhu s poistením a zaistením Lloyd's sa stretáva 56 agentov a 91 syndikátov. Väčšina obchodov prebieha prostredníctvom jedného z 202 registrovaných maklérov, ktorí zastupujú samotného klienta a vystupujú ako prostredníci medzi ním a upisovateľom. Klient môže upisovateľa kontaktovať aj prostredníctvom coverholdera alebo cez prevádzkovú spoločnosť. V USA je upisovateľ kontaktovaný najmä prostredníctvom ich lokálneho makléra, v iných krajinách Lloyd's tiež umožňuje udeliť tamojším spoločnostiam licenciu lokálneho makléra.<sup>11</sup>

Obrázok 1 Subjekty na trhu Lloyd's of London



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z <http://insurancenotepad.wordpress.com/2013/02/19/lloyds-of-london/>

Obrázok 1 ukazuje vzťahy medzi jednotlivými subjektmi. Jedinlivec alebo spoločnosť, ktorá má potrebu poistenia proti určitému riziku, ktorého krytie nie je dostupné na komerčnom trhu s poistením, osloví sprostredkovateľa (makléra, coverholdera, prevádzkovú spoločnosť) a popíše mu svoje požiadavky. Sprostredkovateľ i s konkrétnymi potrebami krytia svojho klienta prejednáva možnosti poistenia s viacerými upisovateľmi, ktorí reprezentujú rôzne syndikáty, v Upisovacej miestnosti trhu. Syndikáty sú formované za účelom prijatia rizika

<sup>11</sup>Zdroj: HOW IS RISK PLACED AT LLOYD'S?. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-we-do/placing-risk>

v mene členov, ktorí v tomto procese vystupujú ako investori. Sprostredkovateľ spracuje ponúknuté návrhy na krytie od upisovateľov a po konzultácii s klientom môže dôjsť k vzájomnej dohode a k dojednaniu poisťnej zmluvy.<sup>12</sup> Nasledujúca časť sa bližšie venuje najvýznamnejším subjektom.

**Makléri** (Brokers) priamo akreditovaní v Lloyd's, umiestňujú riziká na trh Lloyd's v mene poisťníkov, vyjednávajú pre klienta najlepšie podmienky poistenia. V súčasnosti sa na trhu aktívne zúčastňuje viac ako 200 maklérskeho firiem, z ktorých mnohé sú špecializované len na jedno riziko. Musia sa zúčastniť vzdelávacieho a zaškolovacieho procesu, ktorý je súčasťou registrácie, disponovať patričnými vedomosťami z danej oblasti a spĺňať regulatorné podmienky. Lloyd's uprednostňuje subjekty s dobrou reputáciou, u ktorých si pred udelením akreditácie preveruje charakter a vhodnosť, či finančné podmienky. Makléri si môžu pre spoluprácu zvoliť akýkoľvek syndikát.

Poistenie môže byť dojednávané aj prostredníctvom **coverholdera**. Tieto spoločnosti sú autorizované vedúcim agentom k prijímaniu rizík do poistenia alebo vystavovaním a správou dokumentov nevyhnutných k poisteniu v mene syndikátu. Coverholderovi je od upisovateľov delegovaná právomoc zjednávať poisťné zmluvy formou špeciálnej zmluvy - Binding Authority, ktorej súčasťou je presné vymedzenie podmienok, povinností a postupov pri činnostiach v mene syndikátu. Súčasťou zmluvy môžu byť aj podrobne popísané produkty poskytované coverholderom, vrátane všeobecných poisťných podmienok, poisťky a iných nevyhnutných dokumentov.

U **prevádzkových spoločností** (Service Companies) sa jedná o špeciálny prípad coverholdera, ktorý je zároveň dcérskou spoločnosťou stopercentne vlastnenou vedúcim agentom alebo jeho holdingovou spoločnosťou.

**Syndikátmi** sa rozumejú zoskupenia jedného alebo viacerých členov za účelom prijatia rizík do poistenia. Zväčša ide o dlhodobejšie skupiny, no technicky vznikajú len na jeden rok a po uplynutí je participácia možná, ale nie povinná. Reálne vo väčšine prípadov zostávajú zachované syndikáty i niekoľko rokov bezo zmien. Samotné syndikáty majú štvorciferné označenie, pri pomenovaní sa ale pre lepšiu orientáciu používa i názov výkonného agenta.

---

<sup>12</sup>Zdroj: All you need to know about Lloyd's of London. INSURANCE NOTEPAD. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://insurancenotepad.wordpress.com/2013/02/19/llyods-of-london/>

Porovnanie hrubého predpísaného poistného za rok 2012 a 2013 pre všetky syndikáty je uvedené v grafe, ktorý sa nachádza v Prílohe 1.

V roku 2013 patrilo prvenstvo v objeme hrubého predpísaného poistného syndikátu Catlin Syndicate 2003 s 1 911 mil. GBP, čo tvorilo viac ako 7% z celkového objemu trhu. Kľúčovým predmetom činnosti syndikátu je neživotné poistenie a zaistenie najmä vo Veľkej Británii.<sup>13</sup> Zoznam piatich najvýkonnejších syndikátov za rok 2013 je uvedený v Tabuľke 1.

**Tabuľka 1 Syndikáty s najvyšším ročným GWP (mil. GBP)**

Syndikát	Výkonný agent	GWP 2012 (mil. GBP)	GWP 2013 (mil. GBP)	Podiel na celkovom GWP 2013
2003	Catlin Underwriting Agencies Limited	1 836	1 911	7,3%
2001	Amlin Underwriting Limited	1 470	1 472	5,6%
4472	Liberty Syndicate Management Limited	1 107	1 268	4,9%
2987	Brit Syndicates Limited	1 089	1 183	4,5%
0510	R.J.Kiln & Co. Limited	1 153	1 169	4,5%
<b>SPOLU</b>				<b>26,8%</b>

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Naopak, najhorší výkon spomedzi aktívnych syndikátov dosiahol s 5 mil. GBP za rok 2013 Syndikát 1991 riadený výkonným agentom R&Q Managing Agency Limited, ktorý však patrí medzi novovzniknuté subjekty, preto je možné očakávať, že v budúcnosti dôjde k zlepšeniu jeho výsledkov. Z tých aktívnych i v roku 2012 je na poslednom mieste Sagicor at Lloyd's Limited: Syndicate 44 riadený výkonným agentom AmTrust at Lloyd's Limited. Zaoberá sa životným poistením a malou časťou i poistením závažných ochorení a celkovým doživotným postihnutím v oblasti Veľkej Británie a Európy.<sup>14</sup>

Prehľad syndikátov s najmenším objemom hrubého predpísaného poistného za rok 2013 je uvedený v Tabuľke 2.

<sup>13</sup>Zdroj: Výročná správa syndikátu 2003 za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na <http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/Syndicate%20reports%20and%20accounts/2013/2003a.pdf>

<sup>14</sup>Zdroj: Výročná správa syndikátu 0044 za rok 2007 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Lloyds/SyndicateReportsAndAccounts/Syndicate%20reports%20gallery/2007\\_0044u.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Lloyds/SyndicateReportsAndAccounts/Syndicate%20reports%20gallery/2007_0044u.pdf)

**Tabuľka 2 Syndikáty s najnižším ročným GWP (mil. GBP)**

Syndikát	Výkonný agent	GWP 2012 (mil. GBP)	GWP 2013 (mil. GBP)	Podiel na celkovom GWP 2013
1991	R&Q Managing Agency Limited	0	5	0,0%
2357	Asta Managing Agency Limited	0	9	0,0%
0044	AmTrust at Lloyd's Limited	7	9	0,0%
3002	Catlin Underwriting Agencies Limited	10	10	0,0%
3622	Beazley Furlonge Limited	13	13	0,0%
6105	Ark Syndicate Management Limited	8	13	0,0%
<b>SPOLU</b>				<b>0,22%</b>

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Z tabuliek 1 a 2 je viditeľné, že rozdiely medzi výkonnosťou jednotlivých syndikátov sú markantné. Tabuľka 3 poukazuje na fakt, že 25% z celkového objemu GWP za rok 2013 bolo upísaných u piatich najväčších syndikátov. Polovicu objemu obchodu upísalo iba 12 z 91 syndikátov, ktoré boli v danom roku na trhu aktívne. Dokonca 3/4 GWP bolo výsledkom činnosti len 1/3 počtu syndikátov. Tieto údaje svedčia o vysokej koncentrácii v rukách najsilnejších subjektov.

**Tabuľka 3 Podiel syndikátov na GWP**

Podiel na GWP	Počet syndikátov
25%	5
50%	12
75%	30
100%	91

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Nasledujúce prehľady obsahujú vždy trojice syndikátov, ktorých vývoje výkonnosti v porovnaní medzi rokmi 2012 a 2013 zaznamenali najvýraznejšie zmeny. Pri výbere neboli do úvahy brané subjekty, ktoré svoju činnosť v týchto rokoch začali alebo ukončili. Tabuľka 4 obsahuje syndikáty s najväčším absolútnym i relatívnym poklesom v objeme GWP. Najhorší priebeh vykazuje syndikát 2008 s činnosťou zameranou na finálne riešenia poskytované trhu Lloyd's a na zaistenie, a to s poklesom 87,1%.

**Tabuľka 4 Najväčší pokles GWP v roku 2013**

Syndikát	Výkonný agent	GWP 2012 (mil. GBP)	GWP 2013 (mil. GBP)	Rozdiel GWP (mil. GBP)	Zmena (%)
2008	Shelbourne Syndicate Services Limited	194	25	-169	-87,1%
0958	Canopius Managing Agents Limited	231	172	-59	-25,5%
1910	Asta Managing Agency Limited	262	204	-58	-22,1%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Syndikát 4472 navýšil objem GWP o 161 mil. GBP, čím získal prvé miesto s najväčším absolútnym nárastom objemu poistného. Napriek tomuto úspechu sa navýšenie neodrazilo na finančnom výsledku, ktorý práve v kontraste s GWP poklesol o 59 % na 66,4 mil. GBP.<sup>15</sup> Syndikát sa venuje poisteniu majetku, zodpovednosti a zaisteniu.

**Tabuľka 5 Najväčší nárast GWP v roku 2013 - absolútne**

Syndikát	Výkonný agent	GWP 2012 (mil. GBP)	GWP 2013 (mil. GBP)	Rozdiel GWP (mil. GBP)	Zmena (%)
4472	Liberty Syndicate Management Limited	1 107	1 268	161	14,5%
2987	Brit Syndicates Limited	1 089	1 183	94	8,6%
2003	Catlin Underwriting Agencies Limited	1 836	1 911	75	4,1%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

V relatívnom meradle najlepšie obstál syndikát 6110 s percentuálnym nárastom 115,8%. Patrí však medzi menšie začínajúce syndikáty, preto i objemovo menší nárast v podobe 22 mil. GBP znamenal vysokú relatívnu zmenu.

**Tabuľka 6 Najväčší nárast GWP v roku 2013 - relatívne**

Syndikát	Výkonný agent	GWP 2012 (mil. GBP)	GWP 2013 (mil. GBP)	Rozdiel GWP (mil. GBP)	Zmena (%)
6110	Pembroke Managing Agency Limited	19	41	22	115,8%
6107	Beazley Furlonge Limited	9	19	10	111,1%
1301	Torus Underwriting Management Limited	82	148	66	80,5%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

<sup>15</sup>Zdroj: Liberty Syndicates Annual Report 2013. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/Syndicate%20reports%20and%20account%20s/2013/4472a.pdf>

**Výkonným agentom** (Managing Agency) je spoločnosť založená za účelom riadenia jedného alebo viacerých syndikátov v mene členov. Zamestnáva odborníkov na upisovanie (zväčša jedného hlavného upisovateľa) a zaisťuje fungovanie infraštruktúry syndikátov a priebeh všetkých potrebných operácií na dennej báze vrátane riešenia poistných udalostí a vedenia účtovníctva.<sup>16</sup>

Jeden výkonný agent môže svoju funkciu vykonávať i pre viaceré syndikáty. S počtom sedem syndikátov je na prvom mieste spoločnosť Asta Managing Agency Limited. Spolu za rok 2013 vykázala GWP 568 mil. GBP, čo tvorí len 2,2% z celkového objemu. Dá sa teda usudzovať, že aj napriek vysokému počtu syndikátov neplní tento výkonný agent kľúčovú úlohu na trhu. Tabuľka 7 zhrňuje výkonných agentov so 4 a viac syndikátmi.

**Tabuľka 7 Výkonní agenti s najväčším počtom riadených syndikátov**

Výkonný agent	Počet riadených syndikátov	GWP 2013 (mil. GBP)	Podiel na celkovom GWP
Asta Managing Agency Limited	7	568	2,2%
Beazley Furlonge Limited	5	1 499	5,7%
Catlin Underwriting Agencies Limited	5	2 116	8,1%
Canopus Managing Agents Limited	4	1 014	3,9%
R.J.Kiln & Co. Limited	4	1 467	5,6%
<b>SPOLU</b>			<b>25,5%</b>

*Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013*

Pri porovnaní upísaného hrubého poistného je na prvom mieste spoločnosť Catlin Underwriting Agencies Limited s poistným v hodnote 2 116 mil. GBP. Tvoria ho podiely piatich rôznych syndikátov. I napriek prvenstvu ani tento agent s podielom 8,1% nepokrýva výraznú časť trhu. Spolu s ďalšími štyrmi agentmi s najvyšším GWP ale tvorí takmer tretinu obchodu trhu.

<sup>16</sup>Zdroj: LLM1090 – Introduction to Lloyd's: basic concepts and terms: managing agents and premium trust funds. HM Revenue & Customs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.hmrc.gov.uk/manuals/lmanual/llm1090.htm>

**Tabuľka 8 Výkonní agenti s najvyšším ročným GWP (mil. GBP)**

Výkonný agent	Počet riadených syndikátov	GWP 2013 (mil. GBP)	Podiel na celkovom GWP
Catlin Underwriting Agencies Limited	5	2 116	8,1%
QBE Underwriting Limited	2	1 567	6,0%
Amlin Underwriting Limited	2	1 508	5,8%
Beazley Furlonge Limited	5	1 499	5,7%
R.J.Kiln & Co. Limited	4	1 467	5,6%
<b>SPOLU</b>			<b>31,2%</b>

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Na Obrázku 2 sú zobrazené logá a názvy aktívnych výkonných agentov k 31.12.2013. Zoznam však nie je stabilný, k zmenám dochádza zánikom výkonných agentov, či pohltením iným agentom a tiež vznikajú noví. Príkladom je prevzatie spoločnosti Jubilee Managing Agency Limited spoločnosťou ANV Holdings BV. Došlo tak k zmene výkonného agenta syndikátu 5820, ktorý ako jediný v súčasnosti aktívne upisuje riziká v Českej republike a na Slovensku.<sup>17</sup>

**Obrázok 2 Zoznam výkonných agentov aktívnych k 31.12.2013**

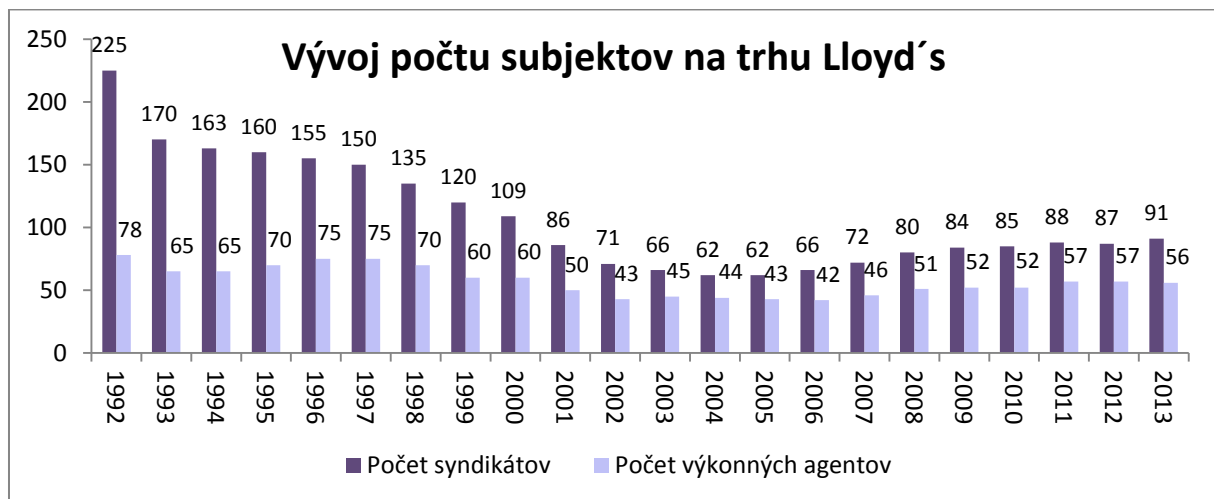


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

<sup>17</sup>Zdroj: ANV & Jubilee Announce Strategic Combination. RYAN SPECIALTY GROUP. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.ryansg.com/news\\_ANV\\_Jubilee\\_Announce\\_Strategic\\_Combination.php](http://www.ryansg.com/news_ANV_Jubilee_Announce_Strategic_Combination.php)

Za posledných 20 rokov je viditeľná zmena v počte syndikátov a výkonných agentov, ktorí boli na trhu v dané roky aktívni. V roku 1992 bolo činných 225 výkonných agentov, čo je pri súčasnom počte 91 takmer 60% pokles. Najvýraznejší prepád prebehol v rokoch 2004 a 2005. Obdobný priebeh má i vývoj počtu syndikátov. Zo 78 aktívnych momentálne vykonáva činnosť 56, prepád činí 28%.

Graf 1 Vývoj počtu subjektov na trhu Lloyd's v rokoch 1992 až 2013



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2004 až 2013 a Lloyd's Review 2003. Willis. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.willis.com/Documents/Publications/General\\_Publications/LloydsReview2003.PDF](http://www.willis.com/Documents/Publications/General_Publications/LloydsReview2003.PDF) a Lloyd's Review 2004. Willis. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.willis.com/Documents/Publications/General\\_Publications/Willis%20Re%20Lloyds%20Review%20final.pdf](http://www.willis.com/Documents/Publications/General_Publications/Willis%20Re%20Lloyds%20Review%20final.pdf)

**Členovia** (Members) sú v postavení investorov, ktorí poskytujú potrebný kapitál na krytie dojednaných poisťných rizík a za týmto účelom sa združujú do syndikátov. Počas dlhej histórie Lloyd's sa jednalo výhradne o súkromné osoby (Names), ktoré ručili celým svojim majetkom. Od roku 1994 je umožnené aj firmám prijať členstvo v Lloyd's a to s obmedzeným ručením za svoje záväzky. Jedným z dôvodov vstupu korporátnych členov bol sled bankrotov individuálnych členov a strata záujmu zo strany tých potencionálnych. Ich počet však i dodnes neustále klesá.<sup>18</sup>

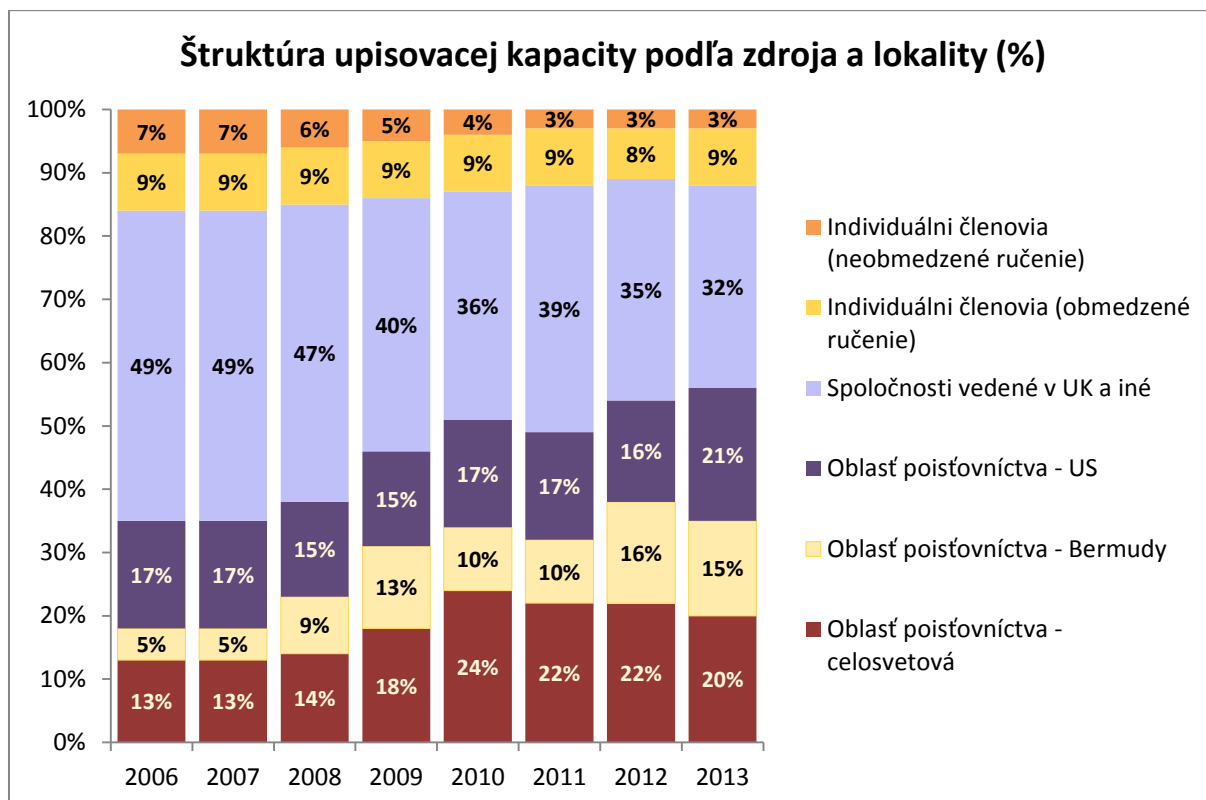
Graf 2 ukazuje vývoj štruktúry upisovacej kapacity podľa zdroja kapitálu a regiónu, odkiaľ pochádza. Viditeľný je trend znižovania podielu britských spoločností, za 8 rokov klesol o 35%. Mierne sa zvyšuje zastúpenie amerických spoločností, ktoré podnikajú priamo v oblasti poisťovníctva. V roku 2013 tvorili viac ako pätinu dostupného kapitálu. Spolu s poisťovňami z Bermúd a ostatných častí sveta prispievajú k celkovému kapitálu 56%.

<sup>18</sup>Zdroj: Members of Lloyd's of London. IRMI. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.irmi.com/online/insurance-glossary/terms/m/members-of-lloyds-of-london.aspx>



V porovnaní s 35% z roku 2006 ide o skutočne výraznú zmenu. Podiel individuálnych členov za pozorované obdobie klesol zo 16% na 12%.

**Graf 2 Vývoj štruktúry upisovacej kapacity trhu Lloyd's podľa jej zdroja a lokality pôvodu v rokoch 2006 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2006- 2013

**Agenti členov** (Members' agents) koordinujú upisovateľskú činnosť členov, umiestňujú individuálnych členov do syndikátov a informujú členov o záležitostiach s tým spojených. Mali by sa usilovať o nájdenie takého rizikového spreadu, ktorý bude plne korešpondovať s individuálnymi podmienkami a cieľmi člena. Vystupujú podobne ako nárazník medzi Lloyd's, vedúcimi agentmi a členmi a od členov aj inkasujú poplatky za svoje služby. Zväčša sa jedná o spoločnosti. Po prvýkrát sa objavili v polovici sedemdesiatych rokov. Ich počet narastal, no neskôr mnohí skrachovali i v súvislosti s bankrotom individuálnych členov. Iné firmy sa zlúčili, čoho výsledkom je, že v súčasnosti existujú len štyri: Argenta, Hampden, Alpha a LMAS, ktorý nemá žiadnych aktívnych členov. Je povinnosťou, aby individuálni členovia (Names), ktorí neobmedzene kryjú straty celým svojim majetkom, upisovali

prostredníctvom agentov členov. I mnohí členovia s obmedzeným ručením a veľkí korporátni členovia, na ktorých sa povinnosť nevzťahuje, zvolili túto možnosť.<sup>19</sup>

Na trhu pôsobia aj **registrovaní korešpondenti**, ktorí majú možnosť dojednávať poistenie cez výkonného agenta (Managing Agency) prípadne cez makléra. Sú oprávnení prijímať platby v rôznych podobách, napríklad i provízie, pričom samotný Lloyd's výrazne podporuje zverejňovanie týchto provízií v rámci zvyšovania transparentnosti trhu.

Samozrejme všetky vyššie popísané subjekty a vzťahy so sebou prinášajú i riziká, ktorých riadenie je zahrnuté do risk manažmentu Spoločnosti.

Prostredníctvom týchto subjektov takisto prebieha aj proces riešenia poistných udalostí, ktoré z upísaného rizika vyplynú. V prípade škodovej udalosti poisťník kontaktuje makléra, ktorý pripraví prvotný odhad, či a na ktoré poistné zmluvy je možné udalosti uplatniť a určí tiež predbežnú výšku náhrady. Odhadcom môže byť i zamestnanec výkonného agenta. Takto vyhotovené podklady sú poskytnuté vedúcemu upisovateľovi a centrálnemu poskytovateľovi na preskúmanie udalosti v mene upisovateľa. Podrobnejší odhad je predaný likvidátorovi na detailnejšie preskúmanie a výsledok je opäť najprv sprístupnený Výkonnému agentovi, ktorý v spolupráci s maklérom vytvorí konečnú správu spolu s výškou plnenia. Po odsúhlasení konečnej správy syndikát vyplatí plnenie poisťníkovi.<sup>20</sup>

Lloyd's Market Association (LMA) zastupuje záujmy Lloyd's v komunite, poskytuje odbornú a technickú podporu svojich členov. Všetci výkonní agenti a agenti členov Lloyd's sú riadnymi členmi. LMA. Zastupuje ich záujmy pri rozhodnutiach s vplyvom na celý trh Lloyd's. Účelom LMA je identifikovať a riešiť problémy, ktoré sú predmetom osobitného záujmu trhu. Spolupracujú so Spoločnosťou Lloyd's a ďalšími združeniami na trhu.<sup>21</sup>

Na správnom fungovaní trhu, vytváraní rámcových pravidiel a dohliadaní na dodržiavanie stanovených podmienok sa podieľa **Spoločnosť Lloyd's of London**, ktorá je bližšie opísaná v tretej kapitole tejto práce.

---

<sup>19</sup>Zdroj: LLM1110 – Introduction to Lloyd's: basic concepts and terms: members' agents and MAPAs. HM Revenue & Customs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.hmrc.gov.uk/manuals/lmanual/llm1110.htm>

<sup>20</sup>Zdroj: HOW CLAIMS ARE MADE. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-we-do/placing-risk/how-claims-are-made>

<sup>21</sup>Zdroj: About the Lloyd's Market Association. LLOYD'S MARKET ASSOCIATION. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.lmalloyds.com/LMA/About\\_Us/about/LMA/About\\_us/About\\_the\\_LMA.aspx?hkey=a1464b86-0391-4abe-9db3-8b511090f71f](http://www.lmalloyds.com/LMA/About_Us/about/LMA/About_us/About_the_LMA.aspx?hkey=a1464b86-0391-4abe-9db3-8b511090f71f)

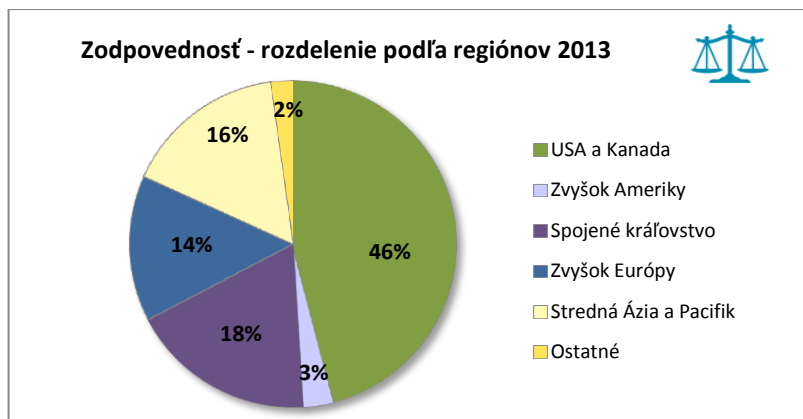
## 2.2 Upisované riziká

Trh disponuje stabilnou a silnou finančnou pozíciou. Zameriava sa na vytváranie vysoko profesionálnych expertných tímov i na vyhľadávanie nových talentov. Tým vytvára prostredie, v ktorom sa sústreďuje špička v upisovaní v poisťovníctve i zaistovníctve, a kde je potenciál na upisovanie individuálnych a často i výrazne inovatívnych zmlúv.

Poistné riziká sú delené do siedmych hlavných kategórií:<sup>22</sup>

- a) Zodpovednosť (Casualty) = krytie škôd, ku ktorým dôjde pri výkone povolania, pri zanedbaní povinnej lekárskej starostlivosti, a ďalej tiež úrazové a zdravotné poistenie, poistenie zodpovednosti riadiacich a vedúcich pracovníkov a všeobecné poistenie zodpovednosti zamestnávateľov. Ide o špecifické a veľmi komplexné produkty ponúkané väčšinou na americkom trhu. Z regiónov prevažuje trh USA a Kanady s podielom 46%. Detailnejší popis zastúpenia jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistiek v oblasti zodpovednosti ukazuje Graf 3.

**Graf 3 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Zodpovednosti**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Graf 4 ukazuje vývoj hrubého predpísaného poistného v oblasti poistenia zodpovednosti v rokoch 2003 až 2013. Môže byť považovaný za pomerne stabilný, pokles bol zaznamenaný len v roku 2005 a taktiež 2007, naopak v čase finančnej krízy došlo k zlepšeniu výsledkov. Ukazovateľ Combined Ratio<sup>23</sup> je sledovaný len od roku

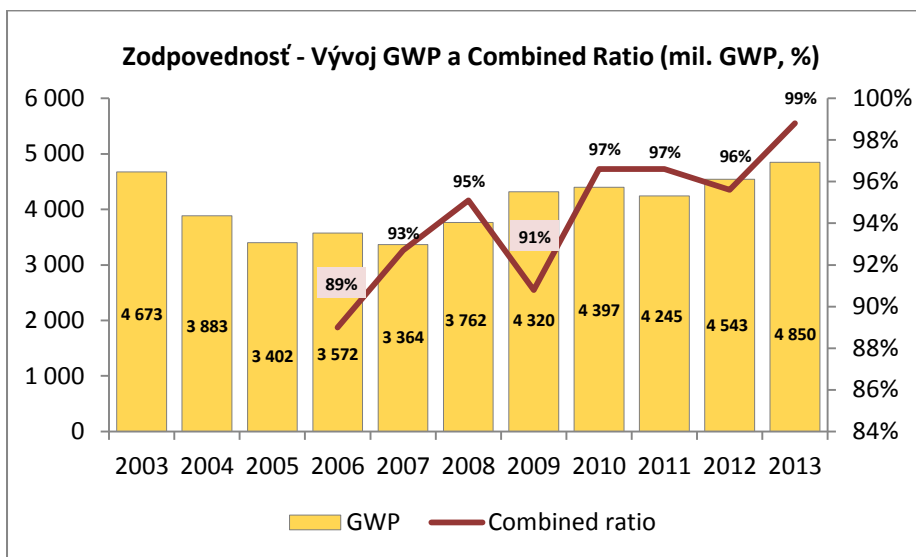
<sup>22</sup>Zdroj: EXPLORING OUR CURRENT BUSINESS ACTIVITIES. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-we-do/what-lloyds-insures>

<sup>23</sup>**Combined Ratio** = Meradlo ziskovosti používané poisťovňami, ktoré ukazuje, ako dobre si poisťovňa vedie vo svojej každodennej činnosti. Pomer nižší ako 100% znamená to, že spoločnosť dosahuje zisk, zatiaľ čo upisovací pomer vyšší ako 100% znamená, že vypláca viac peňazí na plnení než dostáva z poistného. Skladá sa z podielu poistných plnení a nákladov k zaslúženému poistnému.

$$\text{CombinedRatio} = \frac{\text{vzniknutéstraty} + \text{náklady}}{\text{zaslúženépoistné}}$$

2006 s počiatočnou hodnotou 86%. Má rastúcu tendenciu s výnimkou výrazného poklesu v roku 2009 a mierneho v roku 2012. Z definície ukazovateľa vyplýva, že pre poisťiteľa sú priaznivé hodnoty menšie ako 1, čím menšie tým výhodnejšie. Ide totiž o pomer súčtu nákladov a vzniknutých plnení k zaslúženému poistnému. Takže v prípade, že sa hodnota blíži k jednej (tak ako je tomu v roku 2013), poisťiteľ inkasuje taký istý objem prostriedkov ako vynaloží na poistné plnenia a náklady chodu poisťovne. Aj v situáciách, kedy je hodnota väčšia ako 1 môže poisťiteľ vykazovať zisk, ktorý je generovaný investičnou činnosťou.<sup>24</sup>

**Graf 4 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia zodpovednosti**

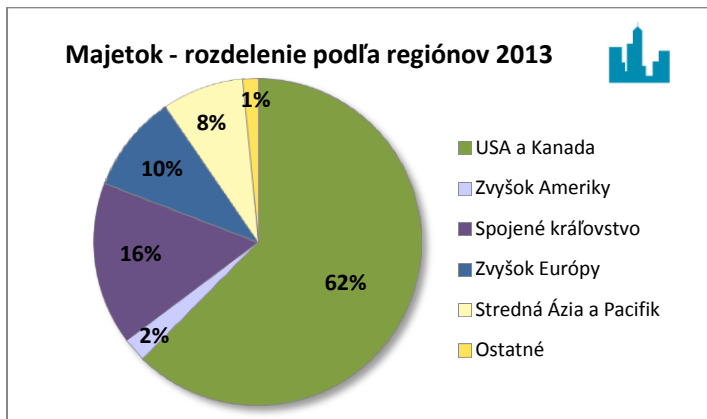


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

- b) Majetok (Property) = v poistení majetku ponúka pestrú škálu produktov od poistenia nového obchodného centra v New Yorku až po poistenie prázdninových rezortov proti poškodeniu búrkami. Táto oblasť patrí medzi najviac konkurenčné a jednotliví upisovatelia sa snažia vyhovieť často aj veľmi neštandardným potrebám klientov. Z regiónov prevažuje trh USA a Kanady s podielom 62%. Detailnejší popis zastúpenia jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistiek v oblasti poistenia majetku ukazuje Graf 5.

<sup>24</sup>Zdroj: Combined Ratio. INVESTOPEDIA. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/c/combinedratio.asp>

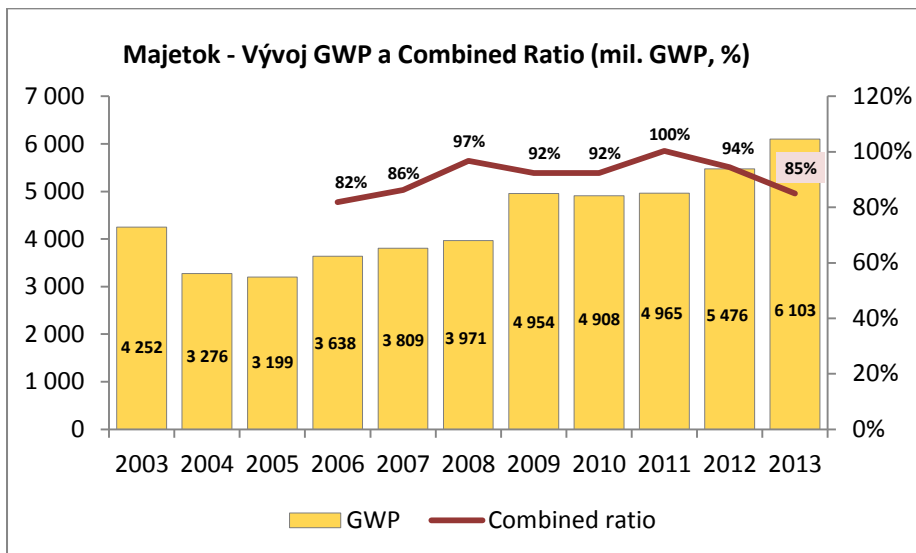
**Graf 5 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Majetku**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Hodnota GWP bola v roku 2013 najvyššia za celé sledované obdobie, a to 6 103 mil. GBP. Ide o takmer zdvojnásobenie objemu oproti najslabšiemu roku 2005. Podiel na tom má rozširujúca sa sieť sprostredkovateľov poistenia majetku v Spojených štátoch amerických ale i v Európe. Combined Ratio sa po 7 rokoch približuje k hodnote z roku 2006, pokles od maxima z roku 2011 je pozitívny, ukazuje na zvyšujúcu sa ziskovosť tohto druhu poistenia.

**Graf 6 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia majetku**

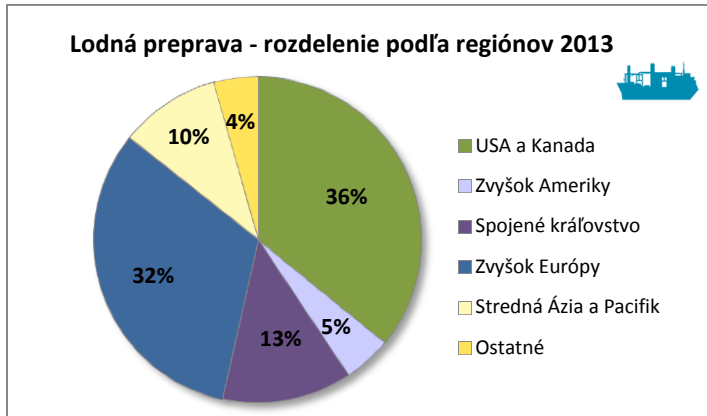


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

- c) Lodná preprava (Marine) = námorné a lodné poistenie stálo na začiatku celej spoločnosti a na tomto odvetví si Lloyd's vybudovalo dobré meno. No v súčasnosti tvorí už len malú časť obchodu, i keď stále veľmi úspešnú. Krytie sa týka zväčša trupu

lodí, prepravovaného nákladu, námornej zodpovednosti a poistenia vzácnych či vysoko cenených predmetov (napr. umelecké predmety). Najväčší podiel má trh USA a Kanady a s rozdielom 4% i kontinentálna Európa. Zastúpenie ďalších oblastí je viditeľné v Grafe 7.

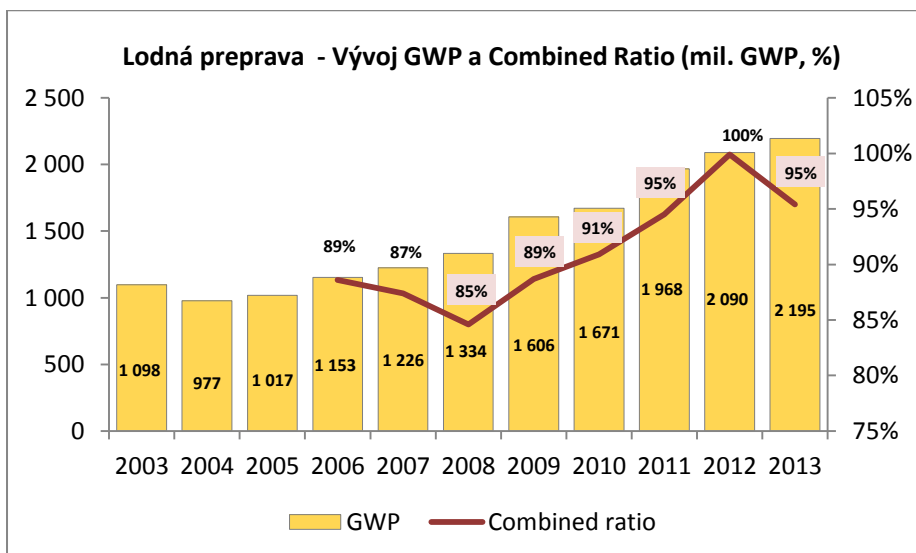
**Graf 7 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Lodnej prepravy**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Od roku 2004 neustále rastie objem hrubého predpísaného poistného. V roku 2013 dosiahol viac ako dvojnásobok porovnávanej hodnoty. Negatívny je ale rast Combined Ratio, keď v roku 2012 dosiahol neželanú hranicu 100%.

**Graf 8 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia lodnej prepravy**

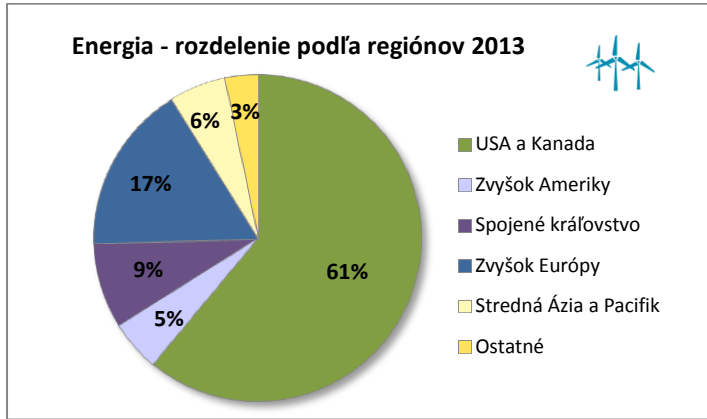


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

- d) Energia (Energy) = neustále sa vyvíjajúce odvetvie, kde sa do poistenia dostávajú ropné plošiny, rafinérie, krytý je majetok na zemi ale aj na mori. V poslednom čase sa

začína záujem presúvať aj na obnoviteľné zdroje. I v tejto oblasti prevažuje región USA a Kanady s výrazným náskokom so 61% z objemu obchodu. Ostatné zastúpenia sú zobrazené v Grafe 9.

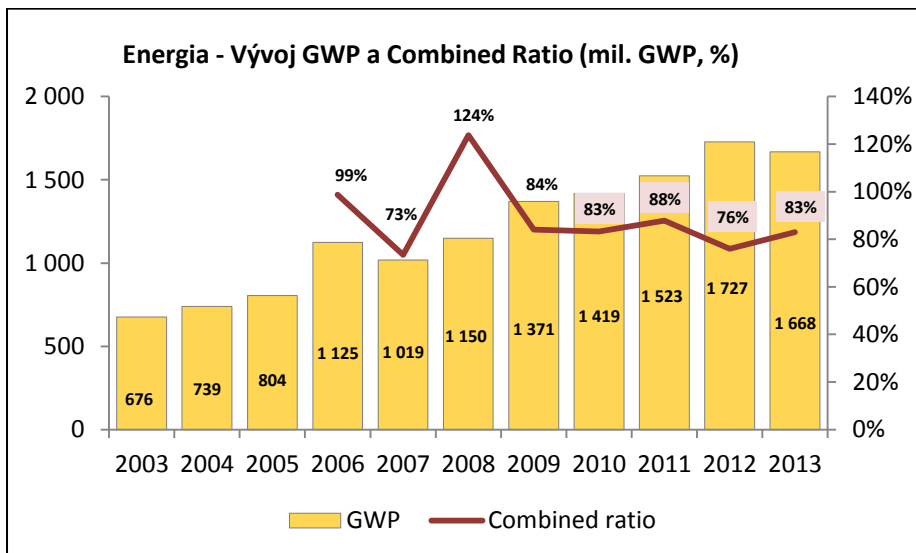
**Graf 9 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Energie**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

V porovnaní s ostatnými kategóriami patrí poistenie Energie medzi oblasti s nižším GWP. U takéhoto druhu sa očakáva vzhľadom na kryté riziká pomerne vysoké poistné, čo vo výsledku korešponduje s predpokladaným malým objemom uzavretých zmlúv no s vysokým poistným. Combined Ratio sa ustálil na priaznivých hodnotách okolo 80%.

**Graf 10 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia energie**



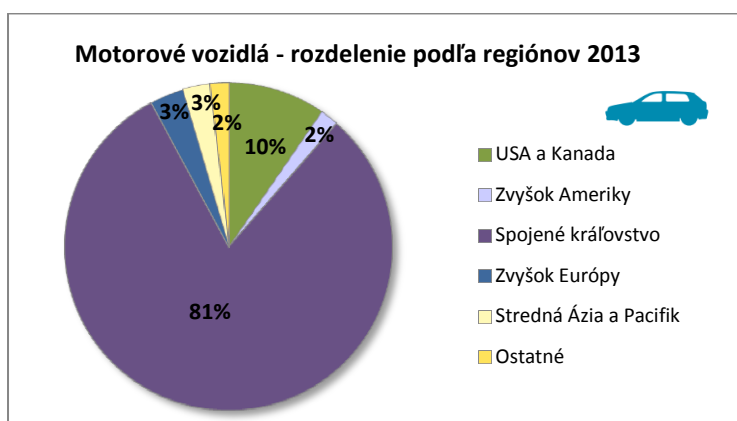
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

e) Motorové vozidlá (Motor) = poistenie motorových vozidiel je ďalším veľmi konkurenčným prostredím. Lloyd's zastrešuje všetky typy poistenia áut a celých firemných vozových parkov. Pre príklad, v Českej republike jedným z aktívne fungujúcich coverholderov Lloyd's, firma Defend Finance s.r.o., je práve zameraná na predĺžené záruky a poistenie GAP pre motorové vozidlá.

V snahe získať a udržať si postavenie na globálnom trhu sú členovia trhu ochotní upísať i neštandardné riziká, napr. veľmi drahé alebo zberateľské autá, poistenie vysoko rýchlostného vodiča, poisťujú dokonca i samotné pokusy o rýchlostné rekordy.

Na rozdiel od predchádzajúcich kategórií, poistenie motorových vozidiel je najrozšírenejšie na trhu Spojeného kráľovstva s 81%. Podiely i iných regiónov ukazuje Graf 11.

**Graf 11 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Motorových vozidiel**

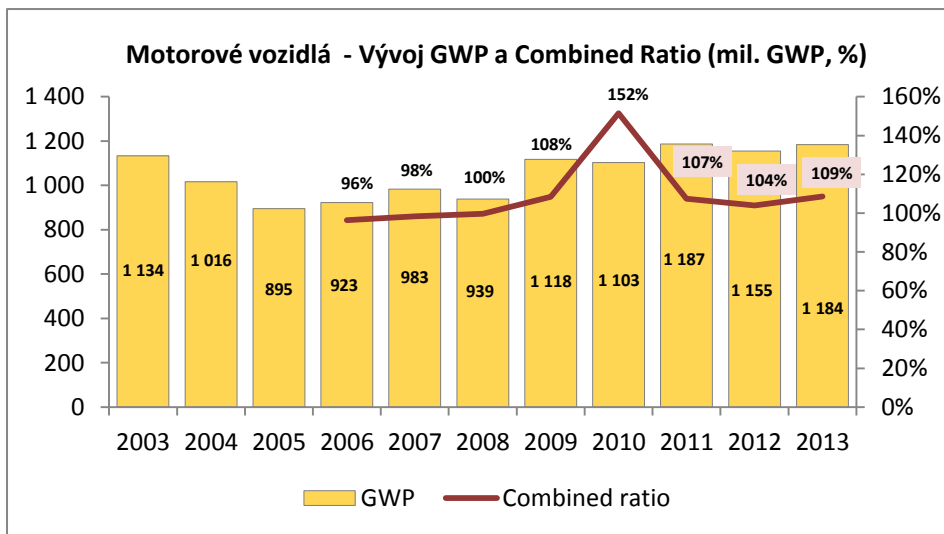


*Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013*

Poistné produkty pre motorové vozidlá sú charakteristické opačnými vlastnosťami ako poistenie Energie. Ide o veľké množstvo uzavretých poistných zmlúv s nízkym priemerným poistným. Celkovo tak poistné nedosahuje ani úrovne spomínanej oblasti Energií. Vzhľadom na to, že na daný objem je potrebné vynaložiť oveľa viac nákladov na jeho získanie, ukazovateľ Combined Ratio patrí spomedzi všetkých kategórií k tým najvyšším a teda ziskovosť upisovateľov vo veľkej miere závisí na iných aktivitách a ponúkaných druhoch poistení.



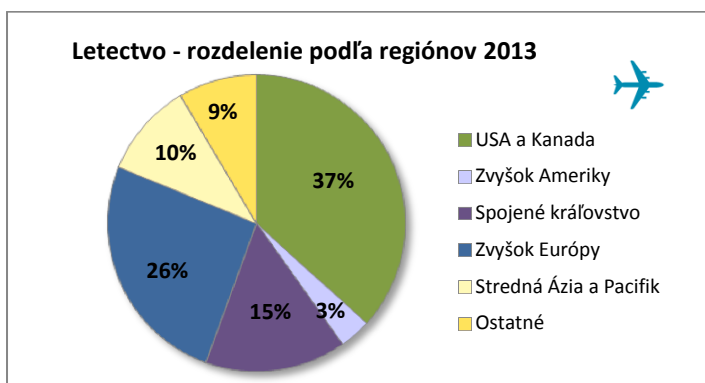
**Graf 12 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia motorových vozidiel**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

- f) Letectvo (Aviation) = Lloyd's je považovaný za lídra v poistení letectva. Disponuje najlepšou globálnou sieťou – kryje aerolínie, ale i samotné lietadlá. V portfóliu má produkty proti vojne a terorizmu, na krytie letísk a satelitov. Trh s poistením letectva ťaží z vyšších bezpečnostných opatrení, ktoré boli zavedené po teroristickom útoku 11. septembra na budovy WTC. V zastúpení regiónov opäť vedie USA a Kanada s 37%. Podiely ostatných lokalít sú zobrazené v Grafe 13.

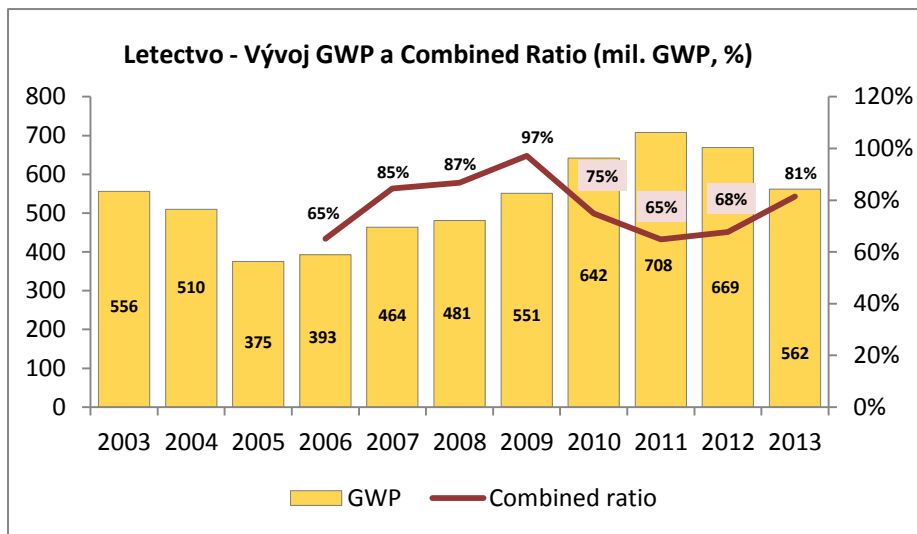
**Graf 13 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Letectva**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Letectvo je kategóriou s najnižším GWP v porovnaní s ostatnými opísanými oblasťami, pričom hodnoty od roku 2011 ešte klesajú. I Combined Ratio patrí medzi najnižšie, hodnota 65% z roku 2006 a 2011 je najlepšou medzi všetkými kategóriami za celé sledované obdobie.

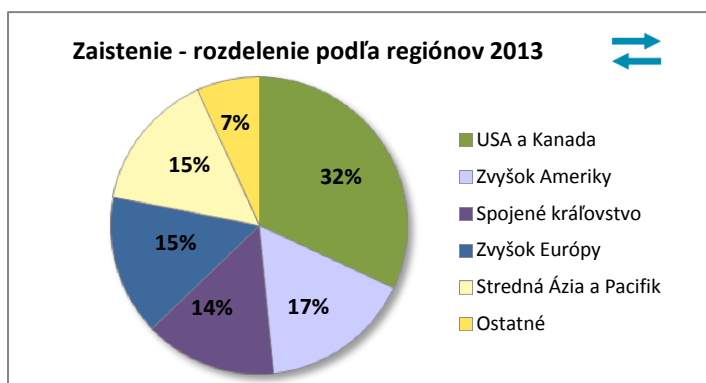
**Graf 14 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia letectva**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

- g) Zaistenie (Reinsurance) = samostatnou oblasťou aktivít spoločnosti Lloyd's je zaistenie, ktoré umožňuje poisťiteľovi znížiť maximálnu expozíciu voči upísanému riziku a zväčšiť upisovaciu kapacitu. Chráni ho pred rizikom veľmi vysokých poistných plnení pri rozsiahlych poistných udalostiach. Niektoré poisťovne čerpajú výhody takisto z medzinárodnej diverzifikácie pri zaistení a využívajú možnosť získať určité know-how, ktoré vyplýva so spolupráce s týmto významným hráčom na trhu zaistenia. Zastúpenie regiónov je v tomto prípade pomerne rovnomerné. Vede trh USA a Kanady s takmer tretinovým podielom, zvyšok je rozdelený medzi ostatné regióny tak, ako ukazuje Graf 15.

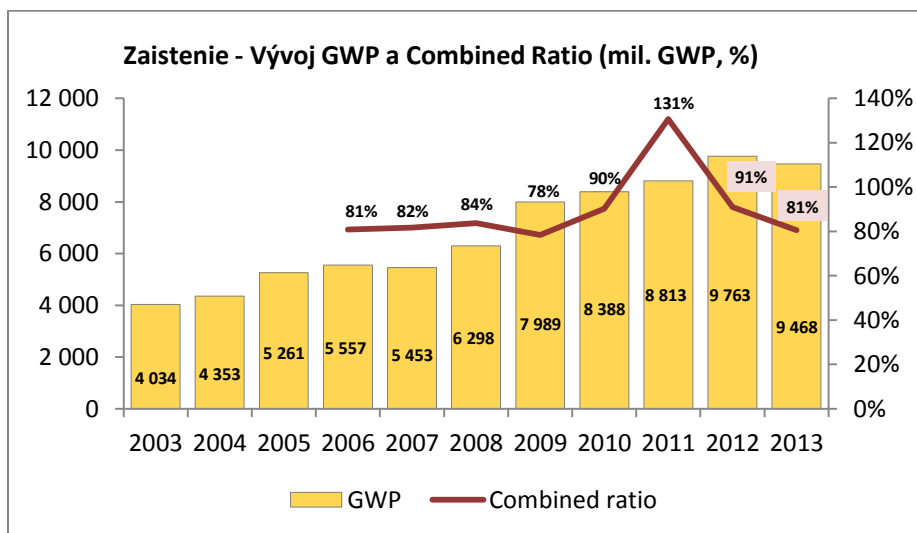
**Graf 15 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Zaistenia**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročnej správy Lloyd's of London za rok 2013

Objemovo najväčšia a s rastúcim trendom je kategória zaistenia s 9 468 mil. GBP. Okrem roku 2011 je i hodnota Combined Ratio pod zlomovou hranicou približne medzi 80-90%.

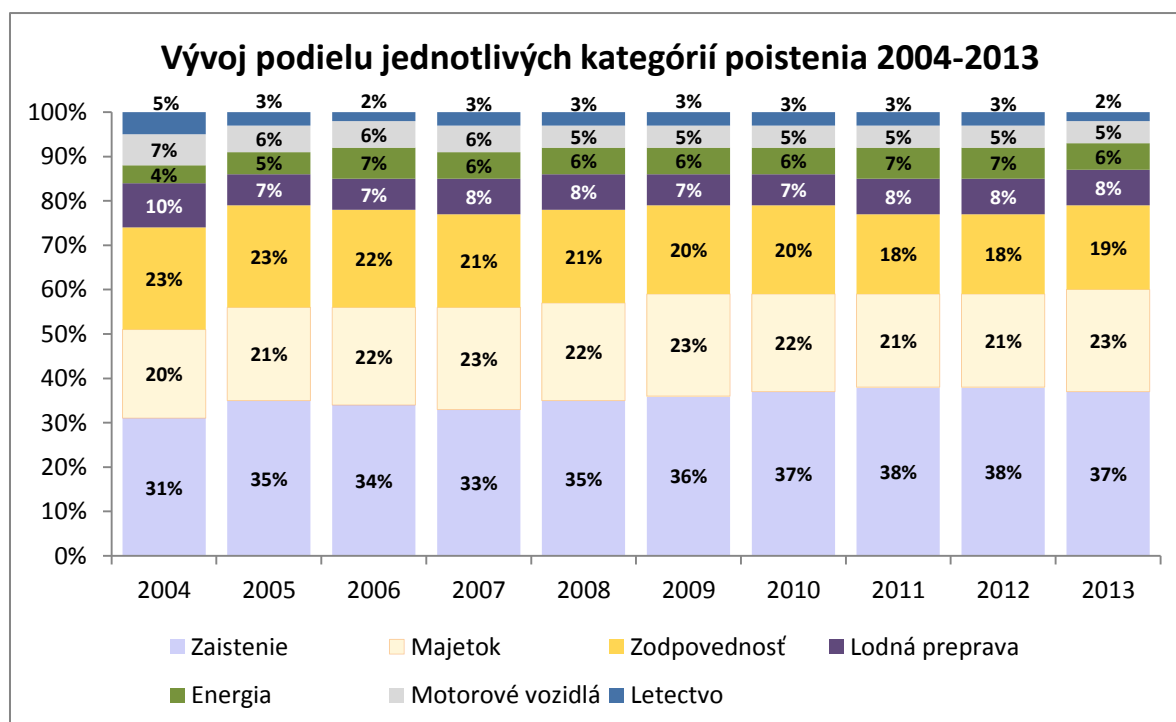
**Graf 16 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti zaistenia**



*Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013*

Nasledujúci Graf 17 ukazuje vývoj podielu jednotlivých kategórií na celkovom objeme predpísaného hrubého poistného. Je viditeľné, že rozdelenie sa výrazne v priebehu 10 rokov nezmenilo. Nejde o dlhý pozorovaný časový úsek, no v prípade tak flexibilného trhu, akým Lloyd's bezpochyby je, mohlo dôjsť i k väčším zmenám. Zaistenie tvorí viac ako tretinu upísaného obchodu, takmer štvrtina patrí poisteniu majetku a len o niečo málo menej je tvorené poistením zodpovednosti. Zvyšných 20% je rozdelených medzi poistenie lodnej prepravy, energie, motorových vozidiel a letectva.

**Graf 17 Vývoj podielu jednotlivých kategórií poistenia na celkovom objeme poistení v rokoch 2004 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2004- 2013

### Upisovanie špeciálnych rizík

Lloyd's sa nikdy nezdráhalo participovať a poisťovať nové technológie. V roku 1904 vystavili prvú poisťku na motorové vozidlá, o sedem rokov neskôr i prvú zmluvu v oblasti letectva. Túto sféru ale viackrát opustili, no nakoniec sa k nej vždy vrátili. Spolupracovali napríklad i s Charlesom Lindberghom pri jeho prelete z New Yorku do Paríža. Ďalšie prvenstvo, tentokrát pri poistení vesmírneho satelitu, prišlo v roku 1965.<sup>25</sup>

Členovia Lloyd's samozrejme mnohokrát využili často veľmi neštandardné potreby svojich klientov na krytie za účelom zviditeľnenia seba i značky Lloyd's. V dvadsiatych rokoch minulého storočia poistili komikovi nemého filmu schopnosť „prekrižiť oči“, spevákom Marlene Dietrich a Brucovi Springsteenovi uzavreli poisťku na ich hlasy na sumu 1 a 3,5 mil. libier. Poistením členkov Betty Brable sa spustil boom v ochrane končatín. Nasledovali viacerí baletní tanečníci, ale i futbalista David Beckham, ktorý ocenil svoje nohy na 100 mil.libier a Keith Rigards s poistením rúk. Medzi špeciálne časti ľudského tela, ktoré boli

<sup>25</sup> Zdroj: PIONEERS OF TRAVEL. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/innovation-and-unusual-risks/pioneers-of-travel>

v Lloyd's poistené, patria chuťové poháriky, zuby či úsmev.<sup>26</sup> Poistka na krytie fúzov proti požiaru a krádeži, najdrahšie šperky na svete i kresby Leonarda da Vinciho sú súčasťou upisovacieho portfólia.<sup>27</sup>

### 2.3 Významné poistné udalosti

K jednej z najväčších poistných udalostí v oblasti námorníctva došlo 9. októbra 1799, kedy loď HMS Lutine narazila na dánske pobrežie, kde bola silou príboja zničená. Lloyd's kryl jej vysoko cenený náklad v podobe zlatej pomoci od londýnskych obchodníkov, ktorí sa tak snažili mestu Hamburg pomôcť zabrániť krachu na trhu s akciami. Na lodi boli pravdepodobne prepravované aj dánske kráľovské šperky. Aj napriek vysokej škode bolo poistné plnenie vyplatené v plnej výške do dvoch týždňov, čím si Lloyd's získal výbornú reputáciu. O 58 rokov neskôr bol objavený zvon lode The Lutine Bell, ktorý bol umiestnený do upisovacej miestnosti. Používal sa na informovanie upisovateľov o úspešnom či neúspešnom návrate lode, ktorú poistovali. Jeden úder znamenal zlé správy, dva naopak dobré. V súčasnej dobe je zvon využívaný len pri zvláštnych príležitostiach.<sup>28</sup>

Medzi dôležité míľniky v živote spoločnosti patrí i zemetrasenie v San Franciscu v roku 1906. Následkom zemetrasenia bol tri dni trvajúci požiar, počet obetí vystúpil na niekoľko tisíc. Cuthbert Heath, jedna z najvýznamnejších osôb vo vedení v histórii spoločnosti, nariadil výplatu poistných plnení postihnutým bez ohľadu na obmedzenia v zmluvách. Dovtedy rekordnou výplatu plnení vo výške 50 mil. USD (dnešná hodnota približne 1 mld. USD) si Lloyd's zaistil renomované miesto na americkom trhu a postupne i na ostatných zaoceánskych trhoch. Rozsah škôd bol podnetom pre vytváranie prvých moderných modelov pre riadenie a upisovanie rizík na prírodné katastrofy. Aj napriek tomu, že pri poistení nehnutelností nie sú následky zemetrasenia často zahrnuté, prípad požiaru následkom zemetrasenia je štandardným obsahom zmlúv.<sup>29</sup> K najznámejším udalostiam v dejinách 20-teho storočia určite patrí potopenie Titanicu 14.4.1912. Poistenie tejto plavby bolo dojednané najmä pre prestíž, ktorú loď so sebou niesla, poistné pri poistnej čiastke 1 mil. GBP činilo len

---

<sup>26</sup>Zdroj: GOING OUT ON A LIMB – BODY PARTS AND OTHERS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/innovation-and-unusual-risks/going-out-on-a-limb>

<sup>27</sup>Zdroj: A THING OF BEAUTY IS A JOY FOREVER... HOPEFULLY. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/innovation-and-unusual-risks/a-thing-of-beauty>

<sup>28</sup>Zdroj: HMS LUTINE. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/hms-lutine>

<sup>29</sup> Zdroj: SAN FRANCISCO EARTHQUAKE. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/san-francisco-1906-earthquake>

7 500 GBP. I vzhľadom na pozornosť, ktorú táto tragédia priťahovala, bolo plnenie vyplatené opäť promptne, v priebehu 30 dní.<sup>30</sup> I ďalšia významná udalosť v doprave – havária vzducholode Hindenburg, bola krytá práve u Lloyd's.<sup>31</sup>

Zmeny v prístupe oceňovania rizík tradične prichádzajú po tom, ako sa poisťovne musia vyrovnávať s dopadmi nových a nepredpokladaných nešťastí. Inovácie v poistení priemyslu a zavedenie testovacích modelov RDS (Realistic Disaster Scenario, 1995) u veľkých pobrežných komplexov prišlo ako reakcia na haváriu vtedy najväčšej plošiny na ťažbu plynu a oleja Piper Alpha v roku 1988, ktorá si vyžiadala 169 životov a škody dosiahli historické maximum u poisťných udalostí spôsobených činnosťou človeka.<sup>32</sup>

Úplne nový pohľad priniesli teroristické útoky z 11. septembra 2001. Okrem mnohých personálnych strát, ktoré pri páde Svetového obchodného centra členovia utrpeli, upozornila táto tragédia na dva nedostatky upisovacej praxe. Prvým bola dlho sa tiahnuca diskusia o tom, či šlo o jeden alebo dva útoky. Prekvapivo, detaily niektorých zmlúv neboli doriešené a vznikol tak priestor na dohady a súdne spory. Dovtedy bežne používaná prax „Dohoda teraz, detaily neskôr“ („Deal now, details later“) dostala spoločnosť do zlého svetla a bola do roku 2007 takmer úplne eliminovaná. Druhý problém vychádzal z prístupu risk manažmentu k jednotlivým rizikám, ktoré sú v prípade poisťovania objektov ako Svetové obchodné centrum zahrnuté a najmä vysoko korelované. Dovtedy nikto neočakával, že budú poisťovatelia čeliť škodám z leteckého poistenia, poistenia majetku, zodpovednosti či z poistenia umeleckých predmetov v tom istom čase.<sup>33</sup>

Prehodnotenie modelov využívaných upisovateľmi nasledovalo i po roku, ktorý bol z pohľadu prírodných nešťastí najhorší v existencii spoločnosti Lloyd's. Počas roku 2011 došlo k záplavám v Austrálii a neskôr i v Thajsku, zemetraseniu na Novom Zélande, tsunami v Japonsku a výchriciam na severe Ameriky. Následky boli ešte ničivejšie ako v prípade

---

<sup>30</sup>Zdroj: LLOYD'S AND THE TITANIC. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/titanic>

<sup>31</sup>Zdroj: AIRSHIPS GO UP. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/airships>

<sup>32</sup>Zdroj: 1988 THE PIPER ALPHA EXPLOSION. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/piper-alpha>

<sup>33</sup>Zdroj: 9/11. Lloyd's. [online]. 5.6.2014 [cit. 2014-06-05]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/content-modules-folder/september-11>

hurikánu Katrina z roku 2004, kedy s plnením 2,3 mld. GBP sa hurikán radil k najdrahším v USA.<sup>34</sup>

Tabuľka 9 ukazuje prehľad najväčších poistných udalostí riešených Lloyd's a odhad plnení z týchto tragédií.

**Tabuľka 9 Najväčšie poistné udalosti Lloyd's of London**

Udalosti	Dátum	Škoda
Potopenie HMS Lutine	9. októbra 1799	neuvedené
Zemetrasenie v San Franciscu	1906	50 mil. USD
Potopenie Titanicu	14. apríla 1912	1 mil. GBP
Havária vzducholode Hindenburg	1937	neuvedené
Haváriu plošiny na ťažbu plynu a oleja Piper Alpha	1988	1,4 mld. GBP
Pád Svetového obchodného centra	11. septembra 2001	podiel Lloyd's neuvedený
Hurikán Katrina	2004	2,3 mld. GBP
Zemetrasenie v Japonsku	2011	1,95 mld. USD
Zemetrasenie na Novom Zélande	2011	1,2 mld. USD
Záplavy v Austrálii	2011	650 mil. USD

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z *Natural disasters push insurance claims to \$4bn, Lloyd's of London says*. *The Guardian*. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20].

Dostupné z: <http://www.theguardian.com/business/2011/may/13/lloyds-of-london-insurance-premiums-natural-disasters-a-CATASTROPHES-AND-CLAIMS>. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20].

Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims>

Pokiaľ ide o katastrofické udalosti, ktoré viedli k veľkým poistným udalostiam, rok 2013 bol z tohto pohľadu mierny. Plnenie očistené od zaistenia a vrátane splátok záväzkov a pohľadávok dosiahlo hranicu 873 mil. GBP, v porovnaní s rokom 2012 (1 816 mil. GBP) bol pokles výrazný. Mierny priebeh bol viditeľný najmä v oblasti Mexického zálivu, kde sa po prvýkrát od roku 1968 nevyskytli žiadne hurikány druhej a vyššej kategórie a len dva hurikány prvej kategórie, Humberto a Ingrid. To však neznamená, že rok 2013 nepriniesol žiadne katastrofy. Tajfún Haiyan na Filipínach bol najsmrteľnejší v histórii krajiny, zahynulo viac ako 6200 ľudí. Ekonomické škody sa odhadujú medzi 6,5 až 14,5 mld. USD. Predpokladané poistné plnenia nie sú väčšie než 700 mil. USD.<sup>35</sup>

Andrew Bain z Univerzity v Glasgove vo svojej práci o poistných špirálach a trhu Lloyd's naznačuje dôvody, prečo straty z katastrof práve u Lloyd's dosahujú tak vysokých hodnôt: „Z pozície hlavného poistného trhu, ktorý sa špecializuje na poistenie katastrof, bol Lloyd's viazaný niest' významnú časť strát z ničivých udalostí popísaných vyššie. Avšak, podiel

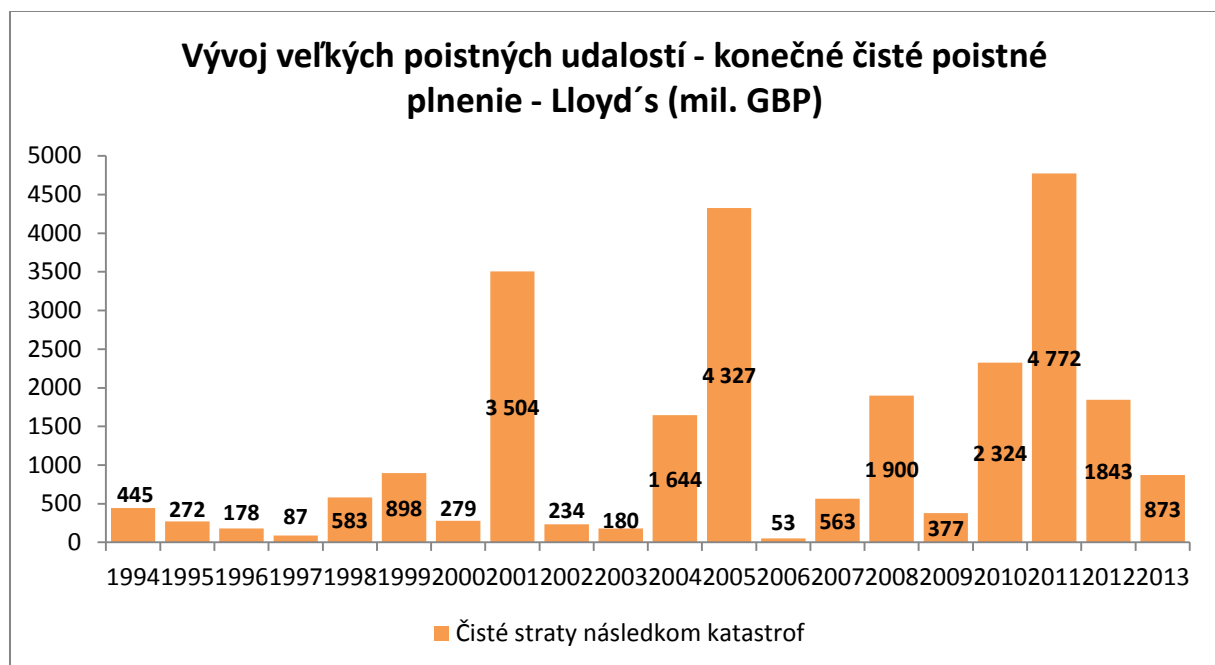
<sup>34</sup>Zdroj: 2011 A CATASTROPHIC YEAR. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history/catastrophes-and-claims/the-costliest-year-on-record>

<sup>35</sup>Zdroj: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)

poisťovateľov Lloyd's na stratách sa zdá byť podstatne väčší, než je ich bežný podiel na obchode s poistením katastrof. Abnormálne vysoký podiel odráža zvýšenú expozíciu voči riziku, ktorá bola úzko spätá s londýnskym Excess of loss (XL)<sup>36</sup> zaistením, ktorého vznik, povaha a následky nie sú dodnes dostatočne pochopené ani zo strany profesionálov pracujúcich pre Lloyd's.“ (Bain)<sup>37</sup>

Graf 18 ukazuje vývoj ročného čistého poistného plnenia, ktoré bolo vyplácané v súvislosti so škodami po katastrofách. Výrazne vysoké plnenia v roku 2001, 2004-2005 a 2011 boli spôsobené okrem iných pádom Svetového obchodného centra a viacerými prírodnými katastrofami.

**Graf 18 Vývoj čistého poistného plnenia následkom katastrof v rokoch 1994 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 1994- 2013

<sup>36</sup>Excess of Loss = zaistenie škodného nadmerku, zaistiteľ sa podiela na úhrade škody len vtedy, ak škoda presiahne stanovený limit a to až do stanovenej výšky.

Zdroj: Excess of loss reinsurance | zajištění škodního nadměru. Česká asociace pojišťoven. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:<http://www.cap.cz/odborna-verejnost/on-line-slovníky-a-encyklopedie/cizojazyčne-slovníky-pojmu/en-cz/2727-item-399>

<sup>37</sup>Zdroj: Insurance Spirals and the Lloyd's Market. University of Glasgow. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:[http://www.gla.ac.uk/media/media\\_219037\\_en.pdf](http://www.gla.ac.uk/media/media_219037_en.pdf)



### 3. Spoločnosť Lloyd's of London

Spoločnosť zastáva úlohu administratívneho aparátu trhu Lloyd's, sama poistenia neposkytuje. Poskytuje však potrebnú infraštruktúru pre upisovateľov a maklérov nevyhnutnú pre podnikanie v takom rozsahu.<sup>38</sup>

Zamestnáva vyše 800 ľudí po celom svete. Svoju činnosť zameriava na tvorbu štandardov, dohliada na ich dodržovanie (limitovanie veľkosti podstupovaných rizikových expozícií, kontrola pôvodu a kvality zdrojového kapitálu, plnenie záväzkov a pohľadávok a riadenie operačného rizika), napomáha výkonným agentom s horšími výsledkami (organizačne i finančne), pripravuje výkazy o finančných i nefinančných výsledkoch regulátorovi a z časti i verejnosti. Keďže je trh Lloyd's spolu so všetkými svojimi subjektmi hodnotený ako celok len jednou ratingovou známkou, Spoločnosť dohliada na to, aby si trh udržal čo najlepšie hodnotenie.

Úlohou Spoločnosti je riadenie rizík, ktoré nie je možné koordinovať jednotlivými subjektmi, pretože vznikajú, resp. sa prejavujú až na úrovni trhu. Súčasne dohliada na jeho celkovú výkonnosť, prispieva k zvyšovaniu efektívnosti a atraktívnosti trhu pre potencionálnych, ale i už zapojených investorov, klientov a sprostredkovateľov, pomáha rozširovať distribučnú sieť prostredníctvom udeľovania licencií a pravidelného preškoľovania sprostredkovateľských subjektov, podporuje dlhodobé záujmy trhu s dôrazom na zachovanie overených tradícií v kontraste so snahou o vytváranie rozmanitého, progresívneho a inovatívneho trhu.

#### 3.1 Štruktúra Spoločnosti

Na organizáciu Spoločnosti je možné nazerať z viacerých pohľadov. Prvým prístupom je delenie na základe jednotlivých riadiacich orgánov, ktorých vytvorenie je definované i v Zákone Lloyd's (Lloyd's Act) z roku 1982.<sup>39</sup>

- **Rada Lloyd's (Council of Lloyd's)** – jej úlohou je riadenie a dohľad nad trhom. Tvorí ju 6 zamestnancov a 6 externých členov, ktorí sú volení členmi Lloyd's, a ďalej 6 nominovaných členov. Z nich sú na dobu jedného roku zvolení predseda (Chairman) a podpredseda. Všetky osoby sú schvaľované dozorným orgánom.

---

<sup>38</sup>Zdroj: Roles in the Lloyd's market. Business Case Studies. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://businesscasestudies.co.uk/lloyds-of-london/a-truly-global-market/roles-in-the-lloyds-market.html>

<sup>39</sup>Zdroj: LLOYD'S GOVERNANCE STRUCTURE. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/corporate-governance/lloyds-governance-structure>

- **Franchise Board**- zabezpečuje dennodennú prevádzku trhu, vydáva pokyny pre syndikáty, zameriava sa na plánovanie a monitorovanie procesu zachovania vysokého štandardu pri upisovaní, na udržiavanie kvality risk manažmentu a finančnej stability. K jej vedeniu sa spájajú predseda, generálny riaditeľ a riaditelia oddelení Financí a operácií a Výkonného manažmentu.
- **Výkonný tím (Executive Team)**- v jeho vedení je generálny riaditeľ (CEO). V januári 2014 sa v tejto pozícii prvýkrát objavila žena, Inga Beale.
- **Regulácia (Regulation of Lloyd's)**- dohliada na plnenie regulačných požiadaviek. Problematike regulácie trhu sa podrobne venuje piata časť diplomovej práce.

Jednotlivé skupiny medzi sebou neustále spolupracujú na vytvorení bezpečného a rentabilného prostredia pre investorov ako i dôveryhodného poisťiteľa pre klientov hľadajúcich istotu spoľahlivého krytia.

Druhým, v práci opísaným spôsobom, je delenie podľa jednotlivých oddelení – riaditeľstiev. Z dôvodu lepšej prehľadnosti sú ich názvy a stručný popis uvedené na Obrázku 3.

**Obrázok 3 Oddelenia Spoločnosti Lloyd's of London**

Oddelenie	Oficiálny názov	Zameranie činnosti oddelenia
Služby pre Spoločnosť	Corporate Services	<ul style="list-style-type: none"> <li>· asistenčné služby pre Corporate Governance</li> <li>· riadenie ľudských zdrojov</li> <li>· interný audit</li> <li>· firemná komunikácia a prezentácia značky Lloyd's</li> <li>· plánovanie, stratégia, rozvoj vzťahov a trhu</li> </ul>
Financie a operácie	Finances and Operations	<ul style="list-style-type: none"> <li>· udržiavanie dobrej finančnej pozície</li> <li>· vhodné využívanie vlastných i cudzích zdrojov kapitálu</li> </ul>
Generálny riaditeľ a Risk management	General Counsel and Risk Management	<ul style="list-style-type: none"> <li>· zodpovednosť za riešenie otázok legislatívnych, regulačných a záležitostí spojených s vedením štátov</li> </ul>
Medzinárodné trhy	International Markets	<ul style="list-style-type: none"> <li>· vyhľadávanie príležitostí a monitorovanie rozvíjajúcich sa trhov</li> <li>· medzinárodná propagácia</li> <li>· operácie na medzinárodných trhoch</li> </ul>
Výkonný management	Performance Management	<ul style="list-style-type: none"> <li>· pomoc pri zlepšovaní obchodných výkonov na individuálnej úrovni</li> <li>· dohľad na syndikáty (aktíva, riziká,...)</li> <li>· zabezpečovanie dodržiavania podmienok pre nové franšízy</li> </ul>

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z DEPARTMENTS. Lloyd's. [online]. 5.6.2014 [cit. 2014-06-05]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-is-lloyds/the-corporation-of-lloyds/departments>

## 4. Špecifiká trhu Lloyd's of London

Zo štruktúry a spôsobu fungovania trhu Lloyd's vyplývajú niektoré špecifiká, typické pre dané usporiadanie. Pre kvalitu poskytovaných poisťných produktov sú dôležité zásoby dostupného kapitálu, ktorý je určený na plnenie záväzkov z týchto produktov. V prvej časti bude preto opísaná štruktúra kapitálu, spôsob jeho využitia a miera dostupnosti jednotlivých úrovní. Súčasťou je i rating udeľovaný externými ratingovými spoločnosťami, ktorý z časti vychádza aj z kvality kapitálu. Ďalším špecifikom, ktorý nie je bežný takmer u žiadneho poisťovateľa je fakt, že pri tvorbe legislatívneho rámca vo Veľkej Británii berú často do úvahy dopad na Lloyd's of London, pasáže niektorých zákonov sa dokonca trhu venujú konkrétne. Treťou spomenutou oblasťou je rozširovanie distribučnej siete nielen udeľovaním maklérskeho licencií ale i rozširovaním zoznamu coverholderov, prevádzkových spoločností a registrovaných korešpondentov. Ako vyzerá súčasné pokrytie a kto reprezentuje Lloyd's v Českej republike je uvedené v poslednej časti kapitoly.

### 4.1 Štruktúra kapitálu a rating

Stabilita a finančná sila trhu Lloyd's vychádza z jeho špecifickej štruktúry reťazového zabezpečenia (Chain of Security), ktorá poskytuje istotu pre klientov, ale i efektívnosť kapitálu pre členov. Vzťahuje sa na poisťky neživotného poistenia uzavreté od roku 1993 a na všetky životné poisťky. Neživotné poistenie do roku 1992 bolo zaistené cez Equitas k 31.12.1995 v rámci akcie "Rekonštrukcia a obnova". Súčasne všetky záväzky do roku 1992 boli zo zákona Financial Services and Markets Act v júni 2009 prevedené na spoločnosť Equitas Insurance Limited.

Ide o unikátnu štruktúru kapitálu, skladajúcu sa z 3 úrovní:

- 1) Aktíva syndikátov:** Všetko poisťné prijaté syndikátmi od poisťníkov je v prípade poisťných plnení použité na uhradenie vzniknutých záväzkov z poisťných udalostí. Až po vyplatení všetkých poisťných nárokov, zaistného, nákladov na upisovanie, nákladov na financovanie medzinárodného regulačného vkladu a vytvorenia opravných položiek môže poisťiteľ určiť výšku zisku a uvoľniť tieto prostriedky. Okrem nutnosti uhradiť vzniknuté záväzky, syndikáty vytvárajú rezervy i na budúce plnenia. Tie sú nezávisle auditované a preverované zo strany aktuárov. Prostriedky sú držané na samostatných trustových fondoch poisťného pre životné a pre neživotné poistenie. Niektoré trustové fondy sú k dispozícii výhradne na podporu

určitých členov, zameraných na medzinárodné upisovanie. Príkladom je dolárový trustový fond The Lloyd's Dollar Trust Funds (LDTF), The Lloyd's Canadian Trust Fund (LCTF) v Kanade a The Lloyd's Asia Trust Funds pre neživotné poistenie upísané členmi cez prevádzkové spoločnosti v Singapúre. Poistné trustové fondy sa použijú na financovanie medzinárodných regulačných vkladov. Tieto vklady sú k dispozícii pre plnenie záväzkov členov určených súdom na príslušnom území v prípade, že poistný trustový fond člena, a to aj po doplnení kapitálu z iných úrovní systému Chain of Security a iných voľných aktív, nie je dostatočný. Upisovatelia vytvárajú regulačné depozitné trustové fondy i v Austrálii, Južnej Afrike a iných krajinách. Celková hodnota všetkých vyššie uvedených fondov bola k 31. decembru 2013 vo výške 41 990 mil. GBP.

- 2) **Fondy členov Lloyd's:** Každý člen, či už korporátny alebo individuálny, má povinnosť poskytovať dostatočný kapitál na podporu upisovania v rámci svojej pozície v Lloyd's, a to v pomere svojho podielu na syndikáte. Syndikát tak tvorí „zásoby“ kapitálu (Capital Assessment, ICA), v ktorom sústreďuje také množstvo kapitálu od svojich členov, aby bolo možné pokryť jeho základné riziká z obchodnej činnosti na hladine spoľahlivosti 99,5%. Po dohode je každé ICA ešte navýšené (35% v roku 2013) z dôvodu zabezpečenia dostatočného kapitálu na podporu hodnotenia a finančnej sily Lloyd's a vytvorenia určitého bezpečnostného vankúša. Toto navýšené ICA je známe ako Economic Capital Syndicate a na základe neho sa určujú kapitálové úrovne jednotlivých členov. Kapitál je držaný mimo bežných prostriedkov a je určený výhradne na plnenie záväzkov voči poistníkom. Nie je možné ho použiť pre potreby ostatných členov. Tento kapitál je možné od 1.7.2007 držať u korporátnych členov vo forme poistného trustového fondu. Spoločnosť Lloyd's preskúmava ICA každého syndikátu a posudzuje primeranosť navrhovanej výšky kapitálu. Zhodnotí doterajšie výsledky, plány a risk apetít syndikátu a informuje Úrad pre reguláciu a obozretnosť (PRA). Ten následne vyberie malú vzorku z vyreportovaných ICA, aby overil správnosť kontroly Spoločnosti.
- 3) **Centrálne aktíva** zahŕňajú nový centrálny fond (New Central Fund), starý („Old“ Central Fund) a ostatné aktíva Spoločnosti. Sú k dispozícii na základe rozhodnutia Rady Lloyd's na splnenie povinností z plnení, a to v prípade, že nie je možné všetky záväzky z poistných udalostí uhradiť dostupnými prostriedkami členov. Možnosť využitia týchto zdrojov sa vzťahuje len na poistky neživotného poistenia od roku 1993 a všetky životné poistky. Ak teda prvá úroveň neposkytne dostatočné prostriedky,

nastupuje druhá. Ak ani tá nebude postačujúca, záleží na Rade, či budú uvoľnené zdroje z tretej úrovne. Každý člen v jednotlivých úrovniach ručí kapitálom vždy len do výšky svojho podielu na poistnom plnení. New Central Fund je financovaný z ročných príspevkov členov. Čisté aktíva centrálného fondu k 31. decembru 2013 činili 1 513 mil. GBP. V rokoch 2004 a 2007 Lloyd's vydal podriadené dlžobné úpisy a kapitálové cenné papiere bez doby splatnosti, ktoré sú v prehľade zahrnuté ako záväzok 721 mil. GBP. Aktíva centrálného fondu môžu byť doplnené "disponibilnou vrstvou" až do výšky 3% z poistného limitu členov, a to za jeden kalendárny rok. Tieto finančné prostriedky budú čerpané z poistného trustového fondu opísaného vyššie v prvej úrovni. Okrem toho, ostatné aktíva Spoločnosti v celkovej výške 150 mil. GBP (k 31.12.2013) sú taktiež k dispozícii pre splnenie zmluvných záväzkov v prípade, že neexistuje iná možnosť. V súhrne hodnota centrálnych zdrojov Spoločnosti (s výnimkou podriadeného dlhu a disponibilnej vrstvy) predstavuje 2 384 mil. GBP (k 31.12.2013).

**Obrázok 4 Štruktúra kapitálu Lloyd's of London**

<b>OSTATNÉ AKTÍVA</b>	Prvý článok	<b>Aktíva na úrovni syndikátov</b> 41 990 mil GBP	
	Druhý článok	<b>Fondy členov Lloyd's</b> 15 088 mil GBP	
<b>SPOLOČNÉ AKTÍVA</b>	Tretí článok	Centrálny fond	1 513 mil GBP
		Spoločnosť	150 mil GBP
		Vypovedateľná vrstva 788 mil GWP	

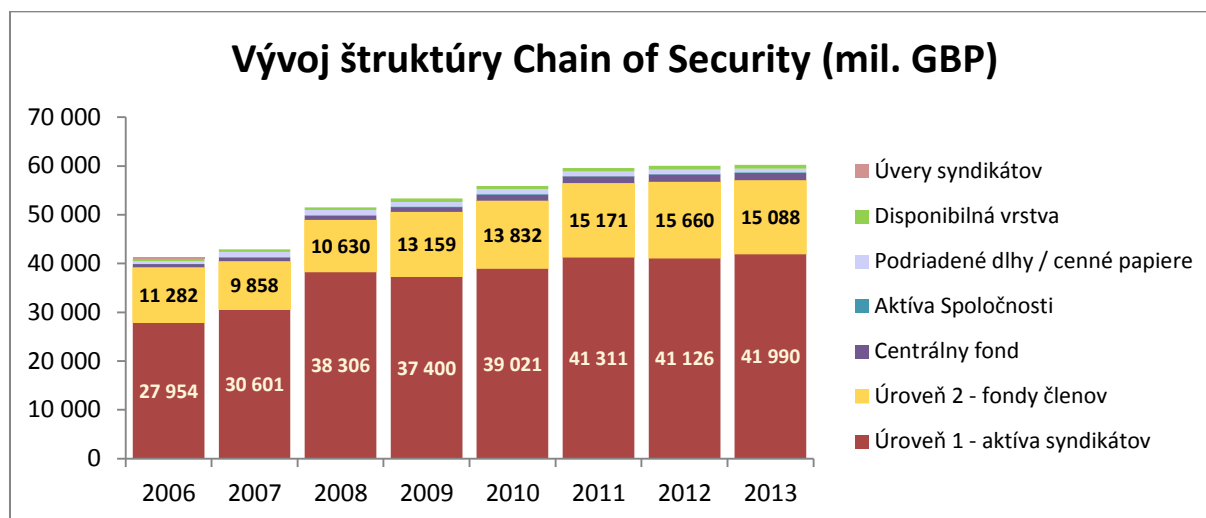
Údaje k 31. decembru 2013

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-we-do/stability-and-security>

Vývoj štruktúry kapitálu v rámci Chain of Security je uvedený v Grafe 19. Od roku 2006 sa neustále zvyšuje celkový objem centrálnych aktív, ako i kapitál alokovaný na úrovni 1 a 2. Celkové aktíva boli za pozorované obdobie navýšené o takmer 50%, hodnota na konci roku 2013 činila 60 250 mil. GBP. Od roku 2007 je položka „úvery syndikátov“ nulová.<sup>40</sup>

<sup>40</sup>Zdroje: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)  
INVESTOR RELATIONS DISCLAIMER. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/investor-relations/lloyds-capital-structure>

**Graf 19 Vývoj štruktúry kapitálu - Chain of Security v rokoch 2006 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2006- 2013

## Equitas

Pre Lloyd's bolo obdobie 90.-tych rokov jednou z najťažších skúšok. Od roku 1988 sa naakumulovali straty vo výške viac ako 9 mld GBP. To malo zničujúci dopad na mnohých členov, ktorí kryli záväzky z poistenia celým svojím majetkom. Lloyd's bol totiž považovaný za bezrizikovú investíciu, no po slede veľkých poistných udalostí (Piper Apha, znečistenie Exxon Valdez), nedostatočnom vytváraní rezerv a nesprávne upísaných rizikách (azbestové poistky) sa dostal trh do výrazných problémov. Riešením mal byť záchranný plán, ktorého súčasťou bolo i vytvorenie Equitas v roku 1996. Tento subjekt prevzal všetky záväzky za poistky uzavreté pred 1993. V nasledujúcich 10 rokoch tvorili tri štvrtiny všetkých záväzkov poistné udalosti z azbestových poistiek, znečistenia a zdravotných rizík, 90% všetkých záväzkov smerovali do USA.

Členovia boli vyzvaní, aby jednorázovo uhradili príspevok do Equitas na pokrytie všetkých potenciálnych záväzkov zo svojich starých poistiek. To znamenalo, že za určitú cenu mohli urobiť to, čo nebolo dovtedy možné: vypísať šek a odísť. Mohol tak učiniť každý z 35 000 členov. Mnohí ukončili činnosť už pred rokmi, boli však stále zodpovední za záväzky z poistiek. Pri určovaní výšky potrebných príspevkov boli posudzovaní jednotlivo podľa rizika, ktoré upísali, počtu poistiek, poistného a pod.<sup>41</sup>

<sup>41</sup>Zdroj: Equitas day: final act in the Lloyd's nightmare. THE INDEPENDENT. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/business/equitas-day-final-act-in-the-lloyds-nightmare-1341264.html>

Ďalších 10 rokov ale pretrvávali pochybnosti, či Equitas bude disponovať dostatočnými prostriedkami, aby dokázal vyrovať akékoľvek záväzky, ktoré vzniknú. Predpokadalo sa, že tento stav neistoty, kedy hrozilo, že budú členovia nútení opäť poskytnúť zdroje, bude trvať ďalších 40 rokov.

Situácia poškodzovala i samotné meno Lloyd's, jeho postavenie na trhu a udeľované externé ratingy. I z tohto dôvodu uzavrel Lloyd's so spoločnosťou Berkshire Hathaway Insurance patriacej Warrenovi Buffettovi zaistnú zmluvu na 3,8 mld GBP (7 mld USD). Zaistné činilo 398 mil GBP. Išlo o svetovo najväčší zaistný obchod od vytvorenia Equitas.

To, koľko bol Lloyd's ochotný zaplatiť ukazuje, aké dôležité pre neho vyriešenie vtedajšej situácie bolo. Po dojednaní obchodu a upokojení situácie sa ratingy trhu takmer okamžite zlepšili. Zo strany Warrena Buffeta nešlo o prejav dobročinnosti. Aj napriek negatívnym predpovediam verí, že to bude zisková investícia.<sup>42</sup>

Momentálne sú prostriedky v rámci Equitas dostatočné, konzervatívne investované a každoročne sa o zisk rezervy navyšujú. Na konci roku 2013 malo Equitas k dispozícii približne 1 663 mil GBP.<sup>43</sup>

## Rating

Lloyd's si trvale udržuje pozitívne hodnotenia aj od externých ratingových agentúr:

- Standard&Poor's      A+ (silná)
- Fitch Ratings          AA- (veľmi silná)
- A.M. Best              A (výborná)

Všetky poistky zo všetkých syndikátov sú neobmedzene kryté spoločným kapitálom z reťazového zabezpečenia, preto je pri hodnotení postačujúce, aby ratingové agentúry ohodnotili celú spoločnosť len jednou známkou a toto hodnotenie platí i pre všetky syndikáty aktívne po roku 1992.<sup>44</sup>

---

<sup>42</sup>Zdroj: Warren Buffett rescues Lloyd's Names. The Guardian. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/money/2006/oct/21/insurance.business>

<sup>43</sup>Zdroj: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)

<sup>44</sup>Zdroj: STABILITY AND SECURITY. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/what-we-do/stability-and-security>  
INVESTOR RELATIONS DISCLAIMER. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/investor-relations/ratings>

## 4.2 Vývoj legislatívy vo Veľkej Británii s dôrazom na Lloyd's of London

Lloyd's patrí k výrazným a kľúčovým subjektom na trhu s finančnými službami vo Veľkej Británii už viac ako tri storočia, preto sa vlády už niekoľkokrát snažili vytvoriť právny rámec, ktorý by poskytoval možnosť určiť povinnú základnú štruktúru trhu, ako i jeho povinnosti. Najprv šlo o zákony, ktoré sa priamo a výlučne venovali Lloyd's – najznámejšie tri Zákony Lloyd's sú opísané nižšie. Neskôr boli ustanovenia zahrnuté do predpisov upravujúcich celý trh finančných služieb.

### Zákony Lloyd's (Lloyd's Acts)

#### Lloyd's Act 1871

Prvý zákon o Lloyd's prijatý parlamentom ustanovil po prvýkrát Spoločnosť štatutárnym orgánom. Upisovanie poisťných zmlúv nečlena pod značkou Lloyd's zákon prehlásil za nelegálnu činnosť. Udelil Lloyd's právomoc vytvárať svoje vlastné stanovy, nadobúdať nehnuteľný a osobný majetok, a tiež oprávnenia na všetky činnosti, ktoré vykonával pod svojim menom. Zákon znamená počiatok úspešného vystupovania Lloyd's ako obchodnej inštitúcie.<sup>45</sup>

#### Lloyd's Act 1911

Zákon stanovil pobrobne predmety činnosti Spoločnosti, ktoré obsahovali prezentovanie záujmov členov a zber a spracovávanie potrebných informácií. Lloyd's bol taktiež oprávnený ponúkať poistenie akéhokoľvek druhu, nielen námorné.

#### Lloyd's Act 1982

Predpis z roku 1982 nasledoval po viacerých finančných škandáloch v 70-tych a začiatkom 80-tych rokov a nahradil tak predchádzajúci zákon.<sup>46</sup> Nariadil vznik Rady, ktorej úlohou bolo vytvoriť nové stanovy, ktoré by viac korešpondovali s predmetmi záujmu Spoločnosti, a rámec pravidiel regulácie, dohľadu a obchodovania. Zmeny mali zaistiť, že upisovatelia budú vykonávať svoju činnosť spôsobom prospešným i pre celý trh.<sup>47</sup>

---

<sup>45</sup>Zdroj: Lloyd's of London. Business Case Studies. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://businesscasestudies.co.uk/lloyds-of-london/a-truly-global-market/lloyds-of-london.html>

<sup>46</sup>Zdroj: Lloyd's. BRITANNICA. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/345229/Lloyds>

<sup>47</sup>Zdroj: LLM1010 – Introduction to Lloyd's: background. HM Revenue & Customs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.hmrc.gov.uk/manuals/lmanual/llm1010.htm>



V súčasnosti je zákon z roku 1982 neoficiálnym konsolidovaným znením, ktoré obsahuje zmeny vykonané prostredníctvom dodatku Legislative Reform (Lloyd's) Order 2008. Táto úprava modernizuje prvky riadenia trhu a odstraňuje zbytočné obmedzenia. Súčasťou je zrušenie podmienky, ktorá nariaďovala umiestňovanie rizík prostredníctvom makléra Lloyd's. Zrušené bolo taktiež pravidlo, ktoré bránilo maklérom vlastniť výkonných agentov.<sup>48</sup>

### **Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA)**

Až do zavedenia platnosti zákona FSMA boli účastníci trhu Lloyd's regulovaní len samotným Lloyd's a s len minimálnym externým dohľadom. Pri príprave zákona teda vláda zahrnula i Lloyd's do systému dohľadu Úradu pre finančné služby (Financial Services Authority, FSA) a umožnila tak rovnakú ochranu jeho klientov ako u iných poisťovateľov.<sup>49</sup>

Zákon sa skladá z 30 častí, 19.-ta kapitola je venovaná priamo Lloyd's of London, ktorá obsahuje:

- všeobecné ustanovenia – určuje všeobecné požiadavky úradu (FSA), kedy úrad musí byť neustále informovaný o spôsobe, akým Rada dohliada a reguluje trh v Lloyd's a o spôsobe, akým regulované činnosti na tomto trhu prebiehajú. Ďalej musí úrad preskúmať účelnosť ktorejkoľvek zo svojich právomocí podľa tejto časti a všetky právomoci, ktoré má vo vzťahu k Spoločnosti.
- Spoločnosť (The Society) – venuje sa Spoločnosti a jej autorizácii a povoleniam. Definuje Spoločnosť ako oprávnenú osobu, ktorá má povolenie na výkon regulovanej činnosti niektorého z nasledujúcich typov:
  - sprostredkovanie písomných poisťných zmlúv v rámci Lloyd's (ďalej len "základné činnosti na trhu");
  - zabezpečenie ponuky účasti v Lloyd's syndikátoch (ďalej len "aktivita na sekundárnom trhu");
  - činnosť vykonávaná v súvislosti s tým, alebo za účelom základných alebo sekundárnych aktivít na trhu.
  - zmocnením úradu podľa § 45, môže byť činnosť vykonávaná v očakávaní nadobudnutia platnosti súhlasu Society (alebo kedykoľvek inokedy).

---

<sup>48</sup>Zdroj: HISTORY. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/about-us/history>

<sup>49</sup>Zdroj: Online kniha: Lloyd's Law and Practice, Julian Burling, dostupná online na: [http://books.google.cz/books?id=YbivAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs\\_ge\\_summary\\_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](http://books.google.cz/books?id=YbivAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)

- Spoločnosť nie je predmetom žiadneho požiadavku tohto zákona týkajúceho sa sídla právnickej osoby.
- Spoločnosť nie je oprávnená upisovať poistenie a zaistenie ako samostatný poisťiteľ.
- právomoc aplikovať zákon na upisovanie v Lloyd's – zameranie úradu, základné ustanovenia, výkon právomocí prostredníctvom Rady FSA a konzultácie
- bývalí upisujúci členovia – určuje, že bývalý člen môže ďalej udržiavať kontrakt o poistení, ktorý upísal v rámci Lloyd's bez ohľadu na to, či je alebo nie je oprávnenou osobou. Úrad môže mať na bývalého člena rovnaké požiadavky, ak je to vhodné za účelom ochrany poisťníkov pred rizikom, že nemusí byť schopný splniť svoje záväzky. Ďalej sú v tejto časti opísané požiadavky a pravidlá aplikované na bývalých členov.
- Presun obchodov uskutočnených na trhu Lloyd's – ministerstvo financií má možnosť previesť časť či celý obchod vykonávaný Lloyd's alebo jeho bývalými členmi.
- Doplnkové ustanovenia<sup>50</sup>

## **Financial Services Act 2012**

Tento zákon nahrádza pôvodný spomínaný predpis FSMA 2000. Pri jeho príprave teda došlo k úpravám znenia zákona FSMA. Ustanovenia týkajúce sa Lloyd's sa nachádzajú v časti 40, kde rovnako došlo len k úpravám znenia. Väčšina opráv sa týka zmeny organizácie regulácie a dohľadu vo Veľkej Británii a presunu právomocí od FSA k FCA a PRA.<sup>51</sup> Novému regulatornému systému vo Veľkej Británii sa venuje podkapitola 5.1.2.

### **4.3 Expandovanie do nových oblastí**

Sila Lloyd's spočíva v rôznorodosti a expertných znalostiach výkonných agentov, ktorí spravujú kapitál z celého sveta. Práve pre nich sú k dispozícii kanály na získanie nových obchodných príležitostí, najmä prostredníctvom maklérov, coverholderov a prevádzkových spoločností.

Svetová ekonomická situácia sa pomaly zlepšuje, aj keď budúcnosť je ešte stále nejasná. Rozvíjajúce sa ekonomiky vykazujú síce rýchlejší rast ako rozvinuté, ale ani u nich nie sú

<sup>50</sup>Zdroj: Financial Services and Markets Act 2000. Legislation GOV UK. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/8/part/XIX>

<sup>51</sup>Zdroj: Financial Services Act 2012. Legislation GOV UK. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/21/section/40/enacted>

pozitívne výhliadky isté. Ak však má Lloyd's hľadať výnosné príležitosti, mal by sa zamerať práve na tieto krajiny. Dôležitá je geografická diverzifikácia aj z dôvodu určitej možnosti, že by Veľká Británia vystúpila z Euróskej únie, čím by stratila možnosť poskytovať finančné služby cezhranične na základe jednotného európskeho pasu.

Aj keď je pozícia Londýna stále silná, konkurencia z ázijských centier a iných oblastí rastie. Nemali by preto prestať podporovať i súčasné trhy v rozvinutých krajinách a upevňovať pozíciu prostredníctvom nových príležitostí a produktov.

Lloyd's je trh maklérov a spotredkovateľov, preto je pre neho široká globálna sieť tak dôležitá. Musí neustále pozorovať a reagovať na zmeny vo svete. Príkladom je momentálny stav, kedy je väčšina výkonných agentov členmi veľkých poisťovacích skupín, čo ich robí na Lloyd's menej závislými. Lloyd's sa preto musí snažiť o zvyšovanie svojej atraktívnosti cez vysokú úroveň technických parametrov a medzinárodných schopností.

Globálny rozvoj patrí medzi kľúčové témy v projekte Vision 2025, ktorý má ukázať smerovanie a ciele trhu do roku 2025. Podľa tohto dokumentu medzi plány Lloyd's patrí:

- Zvýšenie príjmov z poisťného na vyspelých trhoch, ktoré bude sledovať, resp. bude mierne prevyšovať nárast HDP regiónov. Na rozvíjajúcich sa trhoch očakávajú, že rast poisťného prevyší rast HDP. Lloyd's plánuje vznik malého počtu lokálnych pobočiek na niektorých významných zahraničných trhoch.
- Zvýšenie podielu poisťovacej činnosti na rozvíjajúcich sa trhoch. To si pravdepodobne vyžiada odklon od historicky preferovaného modelu obchodovania – prispôbenie lokálnym podmienkam, zvyklostiam, štruktúre a zakladanie nových foriem pobočiek.
- Lloyd's sa stane členským trhom s efektívnymi službami na jednotlivých centráloch, ktoré poskytnú vysokú úroveň pri obchodovaní tvárou v tvár a nadštandardnú kvalitu riešenia poisťných udalostí.
- Zlepšenie distribúcie a práca na vzťahoch s väčšími i menšími špecializovanými maklérmí, rast počtu subjektov na všetkých úrovniach (makléri, coverholderi, prevádzkové spoločnosti ako i lokálne pobočky). Coverholderi a prevádzkové spoločnosti by mali poskytovať efektívny prístup na miestne trhy.

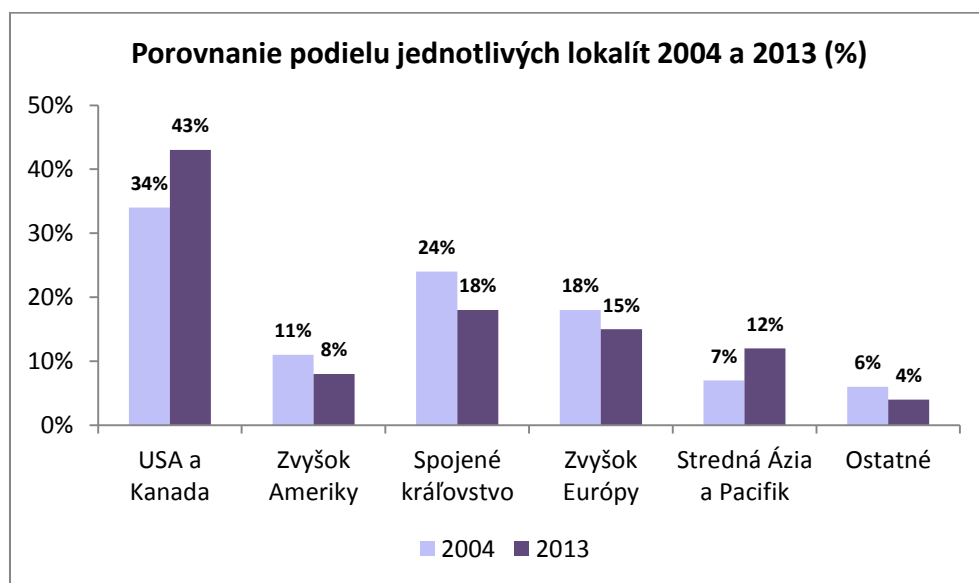
Na konci roku 2013 spolupracovalo s Lloyd's 3 068 coverholderov, čo je o 270 viac ako v predchádzajúcom roku. Najväčšie zastúpenie má trh v USA, Veľkej Británii, Kanade, Austrálii a Taliansku. Všetci coverholderi spolu vygenerovali 31% z predpísaného poisťného

za rok 2013. Pre zlepšenie spôsobu prenosu oprávnenia na upisovanie došlo k schváleniu procesu na zjednodušenie a urýchlenie riešenia prihlášok coverholderov. Maklérom bolo umožnené vo väčšej miere poskytovať prihlášky a súčasne sa zvýšila intenzita auditov, aby sa predišlo zdvojeniu pravidiel u jednotlivých coverholderov.

V poslednom období prebehli rokovania v Európe, USA, Južnej Afrike, Singapúre a Indii, kde ale predstavitelia Lloyd's, ponúkajúci produkty zaistenia, narážajú na pomalé legislatívne zmeny. Ďalšie krajiny, v ktorých sa Lloyd's usiluje o získanie obchodných príležitostí sú Brazília a Mexiko, Čína, Turecko, Chorvátsko a Litva.<sup>52</sup>

Graf 20 porovnáva zastúpenie jednotlivých regiónov sveta na celkovom objeme obchodu Lloyd's. Za pozorované obdobie desiatich rokov sa o 10% zvýšil podiel USA a Kanady. Nárast zaznamenala aj oblasť Strednej Ázie a Pacifiku. V ostatných oblastiach došlo k poklesu podielu, najvýraznejší je na Britských ostrovoch.

**Graf 20 Porovnanie podielu jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia Lloyd's v roku 2004 a 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2004 a 2013

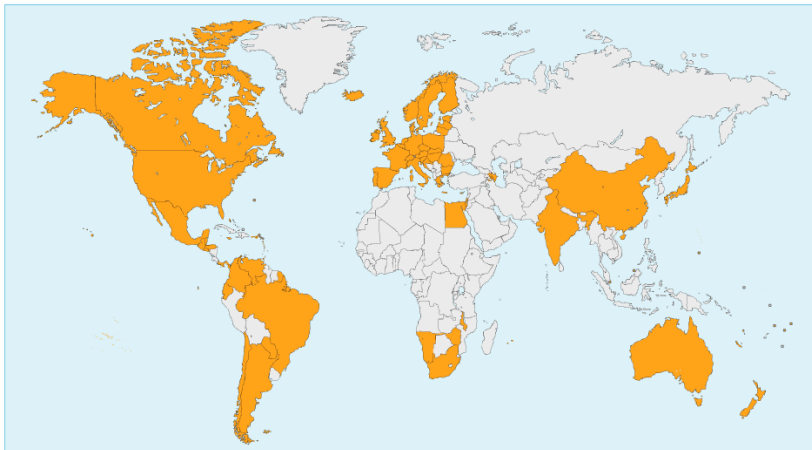
O rozširovanie oblastí sa stará tím oddelenia pre medzinárodné trhy v Londýne. Tím je zodpovedný za podporu rozvoja podnikania po celom svete. Medzi jeho úlohy patrí vytvorenie zodpovedajúceho zastúpenia v kľúčových teritóriách a splnenie regulačných požiadaviek, tvorba medzinárodnej siete pracujúcej v súlade s pokynmi a pravidlami Lloyd's

<sup>52</sup>Zdroj: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)

a tiež podpora siete, vrátane zamestnancov a ich pravidelných návštev v Londýne. Služby poskytované na zahraničných trhoch majú byť efektívne a konzistentné, sprostredkovatelia by mali podporovať dobré meno Lloyd's a byť schopní správne vysvetliť jeho fungovanie.<sup>53</sup>

Obrázok 5 ukazuje rozloženie siete coverholderov a licencovaných distribútorov poistenia a zaistenia k 16.8.2014. Severná i Južná Amerika, Európa a Austrália je sieťou dostatočne pokrytá, Ázia a Afrika ponúka priestor na rozširovanie, aj keď sa väčšinou jedná o krajiny s vyšším až vysokým politickým rizikom.

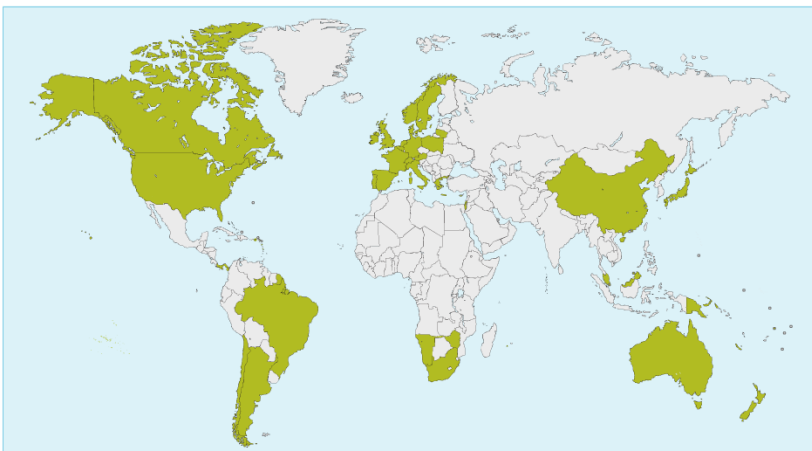
**Obrázok 5** Oblasti, kde je Lloyd's činný prostredníctvom udelených licencií a autorizácií (coverholderi)



Zdroj: Interactive Map – Lloyd's. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://crystal.lloyds.com/Interactive-Map>

Na Obrázku 6 sú vyznačené krajiny, v ktorých má Lloyd's svoje oficiálne zastúpenie, stav je aktualizovaný rovnako k 16.8.2014. V tomto prípade Česká republika medzi tieto krajiny nepatrí, na jej území Lloyd's poskytuje krytie len prostredníctvom coverholderov.

**Obrázok 6** Oblasti, kde má Lloyd's svoje zastúpenia




Interactive Map – Lloyd's. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://crystal.lloyds.com/Interactive-Map>

<sup>53</sup>Zdroj: INTERNATIONAL ENQUIRIES. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/offices/further-enquiries>

Používanie značky Lloyd's sa riadi mnohými pravidlami. Coverholderi nikdy nesmú vystupovať priamo v mene Lloyd's. Je vždy potrebné, aby sa na všetkých marketingových i legálnych materiáloch označovali ako Coverholder at Lloyd's of London (Obrázok 7). Akékoľvek dokumenty, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou poistnej zmluvy na základe lokálnych právnych predpisov, sú taktiež súčasťou Zmluvy o zmocnení (Binding Authority) medzi coverholderom a výkonným agentom syndikátu. Iba takéto dokumenty môžu obsahovať oficiálne logo Lloyd's of London (Obrázok 8) a akákoľvek ich úprava musí prejsť schvaľovacím procesom priamo u výkonného agenta.

Obrázok 7 Oficiálne označenie coverholdera

Coverholder at 

Obrázok 8 Oficiálne logo Lloyd's of London



V Českej republike momentálne v pozícii coverholdera figurujú dva subjekty:<sup>54</sup>

**Experting spol. s.r.o.** - jediný autorizovaný držiteľ oprávnení (Coverholder) Lloyd's pre Českú republiku a pre Slovensko v oblasti havarijného poistenia a poistenia zodpovednosti za škodu pre lietadlá do 6000 kg.<sup>55</sup>

**Defend Finance s.r.o.** – poisťovací agent poskytujúci poistné produkty pre motorové vozidlá vo forme predĺžených záruk a poistenia finančných strát Gap. Od roku 2012 spolupracuje s výkonným agentom ANV Syndicates Limited a sprostredkováva poistenie pre Syndikát 5820 riadený práve ANV.<sup>56</sup>

<sup>54</sup>Zdroj: COVERHOLDERS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/directories/coverholders?domicile=Czech+Republic>

<sup>55</sup>Zdroj: Zajištění. Experting. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.experting.cz/cz/zajisteni.html>

<sup>56</sup>Zdroj: Defend Insurance Group. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.defendinsurance.cz/>

## 5. Lloyd's a regulácia trhu s poistením

V súčasnosti sa čoraz väčší tlak kladie na reguláciu finančného sektoru a jeho harmonizáciu v rámci Európskej únie. V tejto kapitole je opísaný vývoj regulatorného systému vo Veľkej Británii od roku 2000 s dôrazom na jeho aktuálne usporiadanie, štruktúru a právomoci. Rovnako i európsky projekt Solvency II. sa zameriava na stanovenie pravidiel a podmienok regulácie i dohľadu členských krajín EÚ, preto je i tejto téme venovaná časť diplomovej práce. Vplyv a dôsledky projektov na subjekty britského poistného trhu a samotného Lloyd's of London sú zhrnuté v poslednej časti kapitoly.

### 5.1 Vývoj regulácie vo Veľkej Británii

#### 5.1.1. Regulácia v rokoch 2000 – 2012

FSMA (Financial Services and Markets Act 2000) pomenúva zákon o finančných službách a trhoch, ktorý bol 14.6.2000 prijatý Parlamentom vo Veľkej Británii. Medzi vytýčené ciele v zákone patrilo:

- ustanovenie inštitúcie Financial Services Authority (FSA) ako hlavného regulatorného orgánu
- stanovenie podmienok regulácie finančných služieb a trhu
- možnosť presunu niektorých štatutárnych funkcií do vedení spoločností
- zameranie sa na spoločné a navzájom prepojené ciele finančného trhu<sup>57</sup>

**Úrad pre finančné služby (Financial Services Authority, FSA)** bol nezávislý nevládný orgán so štatutárnymi právomocami udelenými práve v zákone FSMA 2000. FSA prevzal právomoci deviatich orgánov a na základe zákona sa stal integrovaným orgánom regulácie a dohľadu. Inštitúcia mala formu spoločnosti s ručením obmedzeným, financovaná subjektmi na trhu finančných služieb, ktoré regulovala.<sup>58</sup> Na čele stála Rada, ktorá vytvárala základné pravidlá, dennodennú činnosť zabezpečoval Výkonný výbor. Zodpovedala sa britskému ministerstvu financií, parlamentu a vláde, pričom vláda určovala rozsah regulatorných aktivít a právomocí FSA.

---

<sup>57</sup>Zdroj: Financial Services and Markets Act (FSMA). BCMR. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.bcrm.co.uk/reg\\_financial\\_services\\_act.php](http://www.bcrm.co.uk/reg_financial_services_act.php)

<sup>58</sup>Zdroj: Bakalárska práca: Vývoj regulácie a dohľadu bankovního sektoru ve Velké Británii; Matyášová, Daniela, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2014

Od decembra 2001 vystupoval úrad ako jediný regulátor spoločností poskytujúcich finančné služby. V januári 2005 sa k nim pridali i firmy poskytujúce produkty neživotného poistenia. V prípade neplnenia stanovených pravidiel mala FSA možnosť proti regulovaným subjektom zakročiť.

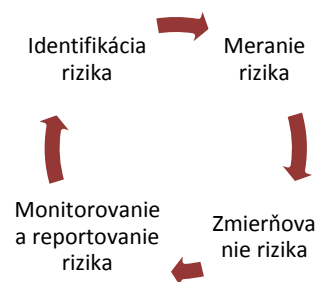
Prístup FSA bol založený na riziku (risk based), na jasných pravidlách, realistických cieľoch a limitoch regulácie. Plne si uvedomoval nemožnosť odstrániť všetky riziká z finančného systému. Riadili sa princípmi správnej regulácie, ktorá je popísaná v zákone FSMA 2000. Predmetom záujmu úradu dominovalo posilňovanie dôveryhodnosti trhu, finančná stabilita, ochrana spotrebiteľa a zníženie ekonomickej kriminality vo finančnom systéme.

Operačný rámec dohľadu (Supervisory Framework) bol navrhnutý na identifikáciu hlavných rizík a ich zvládnutie v súlade s postupmi FSA. Využívané boli dva základné prístupy riadenia rizík z externých zdrojov: so zameraním na firmy (Firms) a na jednotlivé problémy (Themes), ktoré postihujú niekoľko rôznych firiem, sektorov, poprípade celý trh. FSA využívala jeden z prístupov, či dokonca kombináciu oboch a to podľa rizika, ktorému subjekty trhu čelili.

V rámci risk manažmentu bolo riziko definované ako DOPAD možného problému v prípade výskytu násobený PRAVDEPODOBNOŠŤOU výskytu problému. Na základe týchto ukazovateľov boli určené priority, rozhodovalo sa o ďalších krokoch a rozdeľovali sa zdroje potrebné na riešenie rizikových situácií. Proces riadenia rizík sa skladal z:

- identifikácie základných rizík
- merania dôležitosti rizík
- zmierňovania rizík
- monitorovania a reportovania vývoja rizík<sup>59</sup>

**Obrázok 9** Proces risk manažmentu v FSA



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií uvedených na [www.fsa.gov.uk](http://www.fsa.gov.uk)

<sup>59</sup>Zdroj: Spracované na základe informácií z FSA. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [www.fsa.gov.uk](http://www.fsa.gov.uk)



Počas finančnej krízy v počiatkoch roku 2008 čelila FSA veľmi silnej kritike. Mnohí považovali prístup k regulácii za nedostatočný a umožnil tak i významným subjektom na trhu udržovať silne rizikové pozície. Výsledkom bolo vytvorenie nového systému s novým legislatívnym rámcom FSA 2012, ktorý je aktívny od 1.4.2013.

### **5.1.2. Regulácia od roku 2013**

#### **Štruktúra regulácie**

Na začiatku apríla 2013 bol zavedený nový regulatorný systém. Reagoval na tendencie zvyšovania miery regulácie spôsobené najmä finančnou krízou v roku 2008. Pri tvorbe nových štruktúr a pravidiel sa kládol dôraz na tri dôležité oblasti:

- ad hoc reportovanie – získavanie aktuálnych, kvalitných a pravdivých informácií z trhu
- stresové testy systémovo významných finančných spoločností
- riadenie rizík – na úrovni jednotlivých spoločností i na trhu ako celku

Do nového systému sú vkladane veľké nádeje, najmä z oblasti politiky. Očakáva sa zacelenie medzier v zbere dát potrebných pre reguláciu – viac dát, reportov a ich následná kontrola a zároveň ich lepšia kvalita a vyššia frekvencia. Pri zvýšenom množstve zbieraných dát je viac pravdepodobné, že bude regulátor schopný ľahšie a rýchlejšie odhaliť odchýlky od požadovaného vývoja. Zmeny by mali nastať i v oblasti právomocí jednotlivých organizácií regulácie. Finančné spoločnosti požadujú nový prístup, ktorý bude viac integrovaný a prinesie komplexné riešenie, ktoré im pomôže splňať veľké množstvo regulatorných požiadaviek bez extrémneho navýšenia výdajov a negatívnych dopadov do ich fungovania.

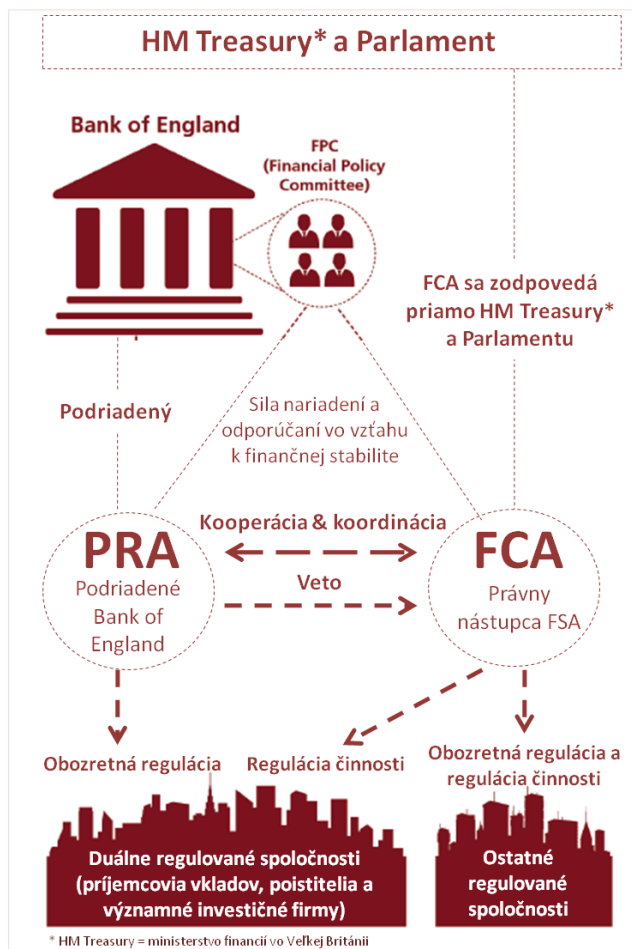
#### **Legislatívne nariadenia – Financial Services Act 2012**

Na základe znenia nového zákona Financial Services Act 2012 (prijatý v decembri 2012) bola zrušená inštitúcia Úradu pre finančné služby (Financial Services Authority, FSA). Tá už v roku 2010 odovzdala zodpovednosť za finančnú stabilitu do rúk Bank of England.

Po zániku Úradu pre finančné služby bola organizácia nahradená od 1.4.2013 dvomi novými subjektmi - Úrad pre finančnú činnosť (Financial Conduct Authority, FCA) a Úrad pre reguláciu a obozretnosť (Prudential Regulation Authority, PRA). Vytvorená bola tiež Rada pre finančnú politiku (Financial Policy Committee, FPC) ako súčasť britskej centrálnej banky.

Na Obrázku 10 je uvedený schematický popis súčasného regulatorného systému.

**Obrázok 10** Štruktúra regulácie vo Veľkej Británii po roku 2012



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov uvedených na *The UK's New Financial Services Regulatory Landscape*. CII. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory\\_landscape\\_update\\_april\\_2013\\_vfonline.pdf](http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory_landscape_update_april_2013_vfonline.pdf)

Rozdelenie FSA na dva subjekty umožnilo presne určiť funkcie v celom procese regulácie. Zabránilo sa tak tomu, aby vznikali medzery v regulácii. Regulatorný systém má povinnosť efektívneho a hospodárneho využívania zdrojov a snaží sa o zachovanie proporcionality medzi povinnosťami klienta, či finančného subjektu a o zlepšovanie transparentnosti trhu.

### Úrad pre finančnú činnosť (Financial Conduct Authority, FCA)

Samostatný subjekt je zameraný na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže vo finančnom sektore a na ochranu klientov pred klamlivými a neférovými marketingovými kampaňami a „škodlivými“ finančnými produktmi. FCA je vybavený posilnenými právomocami, ktoré umožnia ukládanie drastických pokút a vydávanie zákazov (i časovo neobmedzených) ponúkať klientom produkty, ktoré sú podľa názoru regulátora závadné a pre zákazníka

a finančný sektor príliš rizikové.<sup>60</sup> Činnosť organizácie je zameraná na kontrolu toho, ako firmy naplňajú svoje obchodné aktivity a podporuje dôveryhodnosť a transparentnosť finančných inštitúcií. Hľadá možnosti ako lepšie pochopiť správanie zákazníkov, ich potreby a skúsenosti a do akej miery a akým spôsobom je vhodné do vzťahu medzi klientom a poskytovateľom finančnej služby zasahovať. Využíva nielen dáta získané na základe stanovených povinností firiem vykazovať potrebné údaje, ale má prístup i k informáciám z riešených sťažností, externých prípadov a tiež akademických výzkumov. Ďalej publikuje informácie o trendoch, nových produktoch, zabezpečuje transparentnosť medzi klientmi, regulovanými spoločnosťami, malými regulovanými spoločnosťami a ostatnými aktívnymi účastníkmi trhu. Tvorí nevyhnutné opatrenia na zladenie existujúcich zákonov vo Veľkej Británii s legislatívou Európskej únie. Podrobný popis prístupu, ciele, ale i priority boli pomenované ešte pred samotným začiatkom činnosti organizácie v dvoch dokumentoch: Risk Outlook a Business Plan pre roky 2013-2014.

FCA reguluje okolo 26 000 spoločností, medzi ktoré patria napr.:

- výlučne regulované len FCA 88%: investičné spoločnosti, sprostredkovatelia poistenia a hypotekárnych úverov, nebankoví poskytovatelia hypotekárnych úverov, autorizované profesionálne spoločnosti, správcovia infraštruktúry pre obchodovanie na trhu, agenti členov Lloyd's a Lloyd's makléri
- regulované duálne (FCA a PRA) 8%: banky, stavebné sporiteľne, sporiteľné a úverové družstvá, životné a neživotné poisťovne, samotný Lloyd's, ale i výkonní agenti Lloyd's
- inak regulované 4%: peňažné a platobné inštitúcie

Organizácia prevzala zodpovednosť za Ombudsmana pre finančné služby a taktiež voči kompenzačnému systému FSCS.

Medzi strategické ciele patrí zaistenie správneho fungovania relevantných trhov, zvládanie naplňania operatívnych cieľov a vysporiadanie sa s už existujúcimi problémami: PPI (Payment Protection Insurance) a problémy ohľadom sadzby LIBOR a jej manipuláciou. Zameriava sa na tri priority v dohľade:

---

<sup>60</sup>Zdroj: Aktuální změny v regulaci finančního sektoru ve Velké Británii. Corporate Governance Institute. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.governance.cz/cs/aktualni-zmeny-v-regulaci-financniho-sektoru-ve-velke-britanii\\_\\_s145x8798.html](http://www.governance.cz/cs/aktualni-zmeny-v-regulaci-financniho-sektoru-ve-velke-britanii__s145x8798.html)

- prirodzené faktory – nedostatok relevantných a jasných informácií pre klienta, nepochopenie komplexných finančných produktov, nesúlad medzi potrebami klientov a aktuálnou produktovou ponukou a nedostatočná reakcia klientov
- štruktúra a správanie – zabudované konflikty záujmov, nevhodná kultúra a stimuly a neefektívna súťaž
- environmentálne faktory – zmeny v regulácii a politické, technologické, ekonomické a tržné zmeny

Jasne stanovené sú i operatívne ciele FCA:

- ochrana spotrebiteľa – zaistenie vhodnej úrovne ochrany
- integrita – ochrana a podpora integrity finančného systému vo Veľkej Británii
- konkurenčná súťaž – podpora efektívnej súťaže v záujme spotrebiteľov na trhu:
  - spoločnosti musia bojovať o svoj podiel na trhu lepšími službami, hodnotami alebo typmi produktov, aké klienti požadujú a potrebujú
  - cenová ponuka je v súlade s nákladmi
  - u nových produktov bude posudzované, či ide o inováciu prospešnú pre spotrebiteľa
- obozretný dohľad nad malými spoločnosťami

Nové prostredie ponúka priestor na proaktívny prístup vrátane snahy o predchádzanie negatívnych dopadov na spotrebiteľov. FCA má povinnosť raz ročne reportovať o svojej činnosti vláde a parlamentu Veľkej Británie.

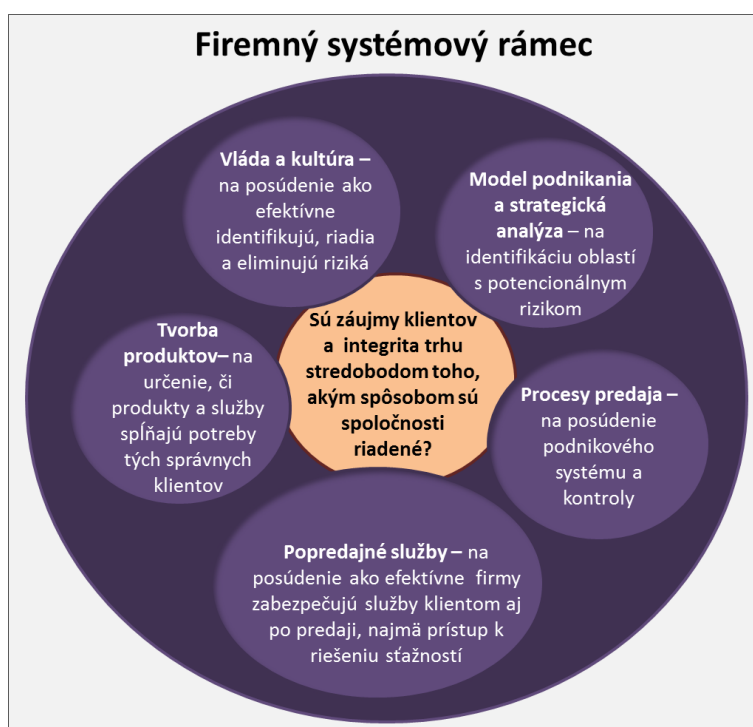
Štruktúra regulácie v rámci FCA má 5 pilierov:

1. **Firemný systémový rámec** (Firm Systematic Framework FSF) = umožňuje sústrediť sa na kľúčové riziká a pokryť tak všetky typy spoločností, snaží sa eliminovať dopad nielen na klientov ale i na trh. V úvode svojej činnosti sa zamerával len na príjemcov vkladov, neskôr došlo k rozšíreniu na ďalšie subjekty a rozdelenie týchto spoločností do 4 rizikových kategórií podľa veľkosti spoločnosti a typu klientskej základne:
  - a. veľké retailové banky a poisťovne
  - b. spoločnosti z ostatných sektorov, ktoré sa venujú veľkej maloobchodnej alebo veľkoobchodnej klientele
  - c. stredne veľké spoločnosti
  - d. malé spoločnosti vrátane takmer všetkých sprostredkovateľov

2. **Dohľad nad veľkoobchodníkmi** (Wholesale Conduct Supervision) = prikláňa sa k viac asertívnemu prístupu s využívaním intervencií v prípade, ak činnosť významného subjektu môže mať negatívny dopad na spotrebiteľa.
3. **Problémy a produkty** (Issues and produkt work), v rámci ktorej bude FCA vykonávať prehľady zamerané na špecifiká firiem a na celé oblasti obchodu, aby zistili, čo spôsobuje nedostatočné správanie firiem voči klientom a čo by mohlo pomôcť pri zvyšovaní štandardov v týchto vzťahoch.
4. **Reakcie na vzniknuté situácie** (Event – driven work) = regulátor bude reagovať na vzniknuté problémy rýchlejšie a rozhodnejšie a na základe konzistentných procesov budú problémové situácie riešené rýchlo a vhodne.
5. **Tematický dohľad** (Thematic supervision) = na štruktúru a korporátnu kultúru firiem bude taktiež dohliadané rovnako ako i na iné charakteristiky, ktoré spôsobujú nedostatočné výkony subjektov na finančnom trhu.

Štruktúra dohľadu je opísaná i na Obrázku 11.

**Obrázok 11 Štruktúra dohľadu FCA**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov uvedených na [http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory\\_landscape\\_update\\_april\\_2013\\_vfonline.pdf](http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory_landscape_update_april_2013_vfonline.pdf)

## Úrad pre reguláciu a obozretnosť (Prudential Regulation Authority)

Úrad je súčasťou britskej centrálnej banky a zameriava sa na podporu celkovej stability systematicky dôležitých spoločností vrátane poisťovní a ochranu klientov v prípade kolapsu týchto firiem. Medzi jeho úlohy patrí zaistenie vhodnej úrovne ochrany poisťovníkov a zachovanie adekvátneho krytia rizík, proti ktorým si klienti poistenie dojednali. Pre porovnanie FCA zabezpečuje, aby boli neustále dodržiavané podmienky spravodlivého zaobchádzania s poisťovníkom. Úrad PRA sleduje kritické ekonomické funkcie subjektov, pričom tento prístup k dohľadu je veľmi náročný na zber a spracovanie dát. Funguje na dennodennej báze sledovania základných markerov.

V záujme úradu je, aby poisťovne boli skutočne odolné voči úpadku a aby nespôsobili závažné problémy v celom finančnom sektore. Hlavným cieľom PRA ale nie je to, aby zabránila všetkým úpadkom. No v prípade, že k nim dôjde, mala by zabezpečiť, aby vyrovnanie celej situácie prebehlo s čo najmenším dopadom na poisťovníkov a na trh. Reguluje banky (vo Veľkej Británii sídli takmer 1500 bánk) a stavebné sporiteľne, úverové družstvá (s viac ako 25 mld. GBP vo vkladoch), poisťovní a veľké investičné spoločnosti.<sup>61</sup>

Prístup k dohľadu má 3 charakteristické črty:

- je založený na posúdení (Judgement – based)
- je dopredu hľadiaci (Forward – looking) – aby boli firmy schopné čeliť nielen súčasným rizikám, ale i tým, ktoré sa v budúcnosti môžu vyskytnúť
- so zameraním (Focused) – kladie dôraz na firmy, ktoré predstavujú pre systém a pre klientov najväčšie nebezpečenstvo

Rozlišuje medzi životným, neživotným poistením a zaistením s ohľadom na odlišné obchodné modely, záväzky a rizikové expozície. Berie do úvahy a snaží sa predchádzať potenciálnym rizikám, makroekonomickým a obchodným rizikám a snaží sa zmiernovať rizikové faktory (risk manažment, riadenie finančnej a solventnostnej pozície). Intenzita dohľadu závisí na rizikovitosti spoločnosti a oblasti, v ktorej je aktívna. Základ tvoria štandardné požiadavky na kapitál, likviditu, objem aktív, opravných položiek a rezerv, vypracovanie prehľadu

---

<sup>61</sup> Zdroj: THE NEW UK REGULATORY FRAMEWORK. WIPRO. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.wipro.com/documents/the-new-uk-regulatory-framework.pdf>

rizikových pozícií firiem a sektorov minimálne jedenkrát v priebehu roka a taktiež príprava plánu firiem pri záchranných akciách.<sup>62</sup>

### **Rada pre finančnú politiku FPC (Financial Policy Committee)**

Rada vznikla v rámci britskej centrálnej banky Bank of England a zodpovedá za rozpoznávanie blížiacich sa rizík, ktoré zasiahnu finančný systém ako celok a za vytváranie jednotného regulatorného režimu pre ochranu tohto systému. Vo svojej činnosti využíva „makro - obozretné“ nástroje, napr. pákové limity pre banky, určenie špeciálnych kapitálových požiadaviek pre určité skupiny aktív a pod. Tým Bank of England ako celok disponuje mikro i makro obozretnými nástrojmi. Zároveň je zodpovedná aj za monetárnu politiku, čím sa stáva jednou s najmocnejších centrálnych bánk na svete.<sup>63</sup>

#### **5.1.3. Kompenzačný systém FSCS (Financial Services Compensation Scheme)**

FSCS – Kompenzačný systém je štatutárny fond poslednej inštancie pre klientov, ktorí využívajú finančné služby spoločností na trhu. FSCS je nezávislá inštitúcia, založená na základe FSMA (Financial Services & Markets Act 2000). Chráni predovšetkým klientov týchto subjektov resp. oblastí:

Banky / stavebné sporiteľne

Družstevné záložne

Poistenie

Hypotekárne úvery

Investície

Penzijné fondy

Nadácie

Spotrebiteľov kompenzuje v prípade, že spoločnosť, ktorá spotrebiteľovi poskytla určitú finančnú službu či produkt, nie je schopná, resp. s veľkou pravdepodobnosťou nebude schopná plniť svoje záväzky voči spotrebiteľovi. Systém odškodňovania je určený najmä pre súkromných jednotlivcov alebo drobných podnikateľov. Veľké spoločnosti sú až na zopár výnimiek vylúčené z krytia. Jednotlivým spotrebiteľom sú služby FSCS poskytované bezplatne. Systém je nezárobkový, financovaný subjektmi na finančnom trhu. Každá spoločnosť autorizovaná vo Veľkej Británii má povinnosť každoročne do neho prispievať, a tieto príspevky sú použité na financovanie činnosti FSCS a na vyplácanie kompenzácie voči

---

<sup>62</sup>Zdroj: The UK's New Financial Services Regulatory Landscape. CII. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:[http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory\\_landscape\\_update\\_april\\_2013\\_vfonline.pdf](http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory_landscape_update_april_2013_vfonline.pdf)

<sup>63</sup>Zdroj: The UK's New Financial Services Regulatory Landscape. CII. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:[http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory\\_landscape\\_update\\_april\\_2013\\_vfonline.pdf](http://www.cii.co.uk/media/4372607/regulatory_landscape_update_april_2013_vfonline.pdf)

poškodeným klientom. Príspevky sú kalkulované z objemu činností jednotlivých firiem prepočítané špeciálnou sadzbou pre každý druh činnosti. Preto je možné považovať príspevky za spravodlivo proporcionálne. Jednotlivé druhy činností sú definované ako:

- prijímanie vkladov
- životné a penzijné poistenie
- neživotné poistenie
- investovanie
- domáce investície (napr. hypotekárne úvery)<sup>64</sup>

FSCS sa zaoberá nárokmi len voči autorizovaným spoločnostiam (regulované zo strany FCA a PRA, resp. predchádzajúcich regulatorných orgánov v UK, ako napr. FSA), ktoré vo všeobecnosti prestali vykonávať svoju činnosť a nemajú dostatočné aktíva, ktoré by pokryli vzniknuté záväzky. Popríklad sa jedná o spoločnosti insolventné, tj. spoločnosti sú v defaulte. Ak spoločnosti stále obchodujú alebo ak nevykonávajú činnosť, ale stále disponujú aktívami, tak sa klienti musia obrátiť priamo na danú spoločnosť. Ak nie je možné situáciu týmto spôsobom riešiť, majú klienti možnosť kontaktovať Ombudsmana pre finančné služby (Financial Ombudsman Services). FSCS v tomto prípade môže pomôcť spotrebiteľom pri kontaktovaní zástupcov spoločností alebo ich majiteľov. Každá spoločnosť, ktorá je autorizovaná FCA alebo PRA, má prístup do programu FSCS. Klienti majú možnosť si túto informáciu overiť priamo u FCA.

Túto ochranu je možné poskytnúť i európskym spoločnostiam, ktoré sú autorizované svojimi domovskými regulatornými orgánmi, a ktoré na území UK vykonávajú svoju činnosť. Pravidlá, podľa ktorých sa odškodňuje, boli vytvorené regulatornými inštitúciami a určujú, aké typy nárokov je možné kompenzovať. Podľa toho sú taktiež stanovené pravidlá a limity odškodnenia.<sup>65</sup>

### **FSCS v poisťovníctve**

Pri riešení jednotlivých prípadov sú v oblasti poisťovníctva stanovené nasledujúce podmienky:

- kompenzácia straty je možná len ak došlo k zjednaniu poisťky prostredníctvom sprostredkovateľa po 14.1.2005

---

<sup>64</sup>Zdroj: Products. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/products/>

<sup>65</sup>Zdroj: Questions and Answers. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/questions-and-answers/>



- u produktov cestovného poistenia u poisťovník zjednaných až po 1.1.2009
- u ostatných poisťovních produktov, ak došlo k zániku spoločnosti pred 1.12.2001, je situácia riešená prostredníctvom FSCS, ale podľa pravidiel predchádzajúceho kompenzačného programu The Policyholders Protection Scheme
- spoločnosti musia byť plne autorizované FCA a PRA aby bolo možné pri ich zániku klientov odškodňovať
- je možné kompenzovať len finančné straty, ktoré vznikli v priamej súvislosti so zjednanou poisťovňou<sup>66</sup>

Limity uvedené v Tabuľke 10 sú na jednu osobu za jednotlivé autorizované spoločnosti a tiež jednotlivé kategórie plnenia.

**Tabuľka 10 Prehľad limitov pri odškodnení podľa druhu finančných služieb**

Oblasť	Limit (GBP)	Podiel na strate
Vklady	85 000	100%
Životné a penzijné poistenie	50 000	100%
Neživotné poistenie	50 000	100%
Investovanie	neobmedzene	90%
Domáce investície	neobmedzene	90%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov uvedených na Compensation Limits. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/eligibility-rules/compensation-limits/>

Odškodnenie klientov sa uskutočňuje väčšinou do 6 mesiacov od nahlásenia požiadavku na FSCS alebo od vyhlásenia defaultu spoločnosti, ktorá finančnú službu poskytovala či sprostredkovala. V prípade úspešnej kompenzácie môže FSCS vhodne zvoliť medzi vrátením poisťného alebo vyplatením poisťného plnenia, prevodom poisťného kmeňa pod inú poisťovňu, a to podľa toho, čo považuje za efektívnejšie. Administratívne je celý proces vysporiadania spravovaný externými spoločnosťami, ako napr. KPMG či PricewaterhouseCoopers.

V prípade spoločností z Európskeho hospodárskeho priestoru s pobočkou vo Veľkej Británii je umožnené, aby tieto spoločnosti mohli byť členmi kompenzačných programov vo svojej domovskej krajine a na základe toho sú odškodňovaní aj klienti týchto pobočiek. V prípade, že je plnenie z takýchto programov nižšie ako u FSCS, má pobočka možnosť pripojiť sa

<sup>66</sup>Zdroj: Insurance. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/products/insurance/>

k FSCS programu a pokryť tak rozdiel medzi limitmi kompenzácie za cenu pravidelných príspevkov tak, ako je to i u britských spoločností.<sup>67</sup>

Špeciálne rizikovou skupinou spoločností sú v prípade poisťovníctva poistní sprostredkovatelia. Pre príklad sú uvedené niektoré príklady z oblasti sprostredkovania poistenia, ktoré môžu viesť ku kompenzácii:

- Ak firma ešte neumiestnila riziko u poisťovateľa pred dátumom jeho defaultu, má zákazník nárok na vrátenie poistného alebo poistného plnenia.
- Ak firma ponúka nedostatočné krytie pre svojho zákazníka, alebo nedokáže upozorniť zákazníka na relevantné výluky z krytia v zmluve, ktoré spôsobia, že poisťovateľ odmietne plniť.
- Podvodu, napríklad ak sú prostriedky použité na krytie brokera alebo ak poisťiteľ vôbec neexistuje.
- Ak firma využíva služby sekundárneho sprostredkovateľa a ten sa dostane do platobnej neschopnosti pred odovzdaním poistného poisťovateľovi.<sup>68</sup>

Tabuľka 11 nižšie obsahuje zoznam spoločností po bankrote (u neživotných poisťovní len od roku 2000), u ktorých bola FSCS zapojená a klienti boli následne prostredníctvom programu odškodnení.

**Tabuľka 11 Prehľad spoločností, ktorých klienti boli odškodnení programom FSCS**

Spoločnosť	Dátum zániku
<b>Poisťitelia - neživotné poistenie</b>	
Millburn Insurance Company Ltd	11.12.2013
Lemma Europe Insurance Company Limited	5.10.2012
The Exchange Insurance Company Ltd	6.10.2010
The Aldgate Insurance Company Ltd	12.11.2009
Eurolife Assurance (International)Ltd	24.4.2009
Highlands Insurance Company (UK) Ltd	1.11.2007
AA Mutual International Insurance Services Ltd	1.5.2007
Independent Insurance Company Ltd	18.6.2001
HIH Casualty and General Insurance Company Ltd	16.3.2001
Chester Street Insurance Holdings Ltd	9.1.2001
Drake Insurance plc	11.5.2000
<b>Poisťitelia - životné poistenie</b>	
Oaklife Assurance Company Ltd	14.9.1993
Underwriters National Assurance Company	12.9.1980

Zdroj: *Vlastné spracovanie na základe údajov uvedených na Insurance Insolvencies. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/products/insurance/insurance-insolvencies/>*

<sup>67</sup>Zdroj: EEA Top-Ups. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/products/insurance/eea-top-ups/>

<sup>68</sup>Zdroj: Q&As about Insurance Intermediaries. fscs. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.fscs.org.uk/what-we-cover/products/insurance/qas-about-insurance-intermediaries/>

V prípade Lloyd's je klient plnohodnotne krytý týmto kompenzačným programom a mal by byť na túto skutočnosť upozornený priamo vo Všeobecných poisťných podmienkach poisťných produktov, ktoré sú u jednotlivých syndikátov zjednávané.

## 5.2 Vývoj regulácie v rámci Európskej únie

Pojem Solvency II. je názov pre projekt harmonizácie európskeho poisťovacieho trhu. Myšlienkou projektu, ktorý pripravuje Európska komisia za výdatnej pomoci organizácie EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority) je vytvoriť a implementovať spoločné pravidlá pre poisťovne a zaistovne, ktoré by umožnili zjednotiť reguláciu na európskom trhu a stanoviť jednotné pravidlá, ktorých dodržovaním by bolo možné výrazne predchádzať insolvencii poisťovní. Stanovené pravidlá sú rovnakým spôsobom zamerané aj na trh so zaistením.

Komplexný program zahŕňa regulatorné požiadavky, corporate governance poisťovní, reportovanie orgánom dozoru, riadenie, hodnotenie a zverejňovanie rizík, ktoré poisťovňa podstupuje, solventnosti a stavu rezerv. Pravidlá Solvency II. stimulujú k vytvoreniu minimálneho objemu finančných zdrojov, ktoré poisťovne musia mať k dispozícii na krytie rizík, ktoré podstupujú. Taktiež majú povzbudzovať k vytváraniu efektívneho risk manažmentu poisťovní, ktorý by bol schopný odhaľovať, riešiť a v najlepšom prípade i predchádzať vzniku rizík, prípadne zmiernovať dopady ich výskytu.

Povinnosť implementovať Solvency II. do národných právnych rámcov má všetkých 27 krajín Európskej únie a tiež 3 krajiny EHP (Island, Nórsko a Lichtenštajnsko). Smernica bude mať dopad na takmer všetky poisťovne a zaistovne na území týchto štátov, okrem malých poisťovní (u ktorých je ročné prijaté poisťné menej ako 5 mil. eur bez ohľadu na právnu formu subjektu). Tie ale majú možnosť sa do projektu dobrovoľne pripojiť, prípadne niektoré postupy dodržiavať (napr. využívanie štandardného vzorca na výpočet SCR).<sup>69</sup>

Účelom tohto projektu je zjednotiť európsky trh a zvýšiť ochranu klienta. Jedným z dôvodov pre zintenzívnenie týchto snáh je i už existujúci jednotný európsky pas, ktorý umožňuje poisťovní vykonávať svoje služby cezhranične alebo na základe dočasne zriadenej pobočky kdekoľvek na území EÚ. A to i bez nutnosti žiadať o povolenie na vykonávanie tejto činnosti u lokálneho dozorného orgánu za podmienky, že mu bola udelená licencia domovskej krajiny,

---

<sup>69</sup>Zdroj: 'SOLVENCY II': Frequently Asked Questions (FAQs). EUROPA – PRESS RELEASES. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z:[http://europa.eu/rapid/press-release\\_MEMO-07-286\\_en.htm?locale=en](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-07-286_en.htm?locale=en)

ktorá je členom EÚ príp. EHP. Niektoré krajiny ale limity stanovené v rámci Solvency II. považujú za nedostatočné a zavádzajú ešte prísnejšie štandardy. Veľký dôraz sa prikladá snahám znížiť riziko, že poisťovňa nebude schopná hrať všetky svoje záväzky vyplývajúce z poistných udalostí a chce zabrániť riziku straty, ktorú utrpia poistníci, ak k takému stavu dôjde. Jedným z cieľov je nastavenie mechanizmov, ktoré budú schopné upozorniť na zhoršenie situácie ešte pred tým, než plne postihne klientov, a tým priniesť istotu finančnej stability na poistný trh a dôveru klientov v poistné produkty.<sup>70</sup>

Určité problémy prichádzajú pre dcérske spoločnosti európskych poisťovní, ktoré operujú na iných trhoch, napr. na trhu americkom, ktorý nepodlieha tejto regulácii. Dcérske spoločnosti sa obávajú, že zavedením a dodržiavaním pravidiel Solvency II. dôjde k oslabeniu ich schopnosti konkurovať na daných trhoch. Vzhľadom na to, že úpravy a zmeny, ktoré so sebou celý projekt prináša, budú generovať dodatočné náklady, je táto téma často spomínaná i pri politických debatách orientovaných proti integrácii a jednotnému trhu EÚ, eventuálne pri diskusiách o možnom vystúpení z EÚ.

Hlavnou organizáciou, ktorá sa venuje projektu Solvency II. je EIOPA (Európsky orgán pre poisťovníctvo a zamestnanecké penzijné poistenie). Tá bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady EÚ 24. novembra 2010. Od 1. januára 2011 nahradila organizáciu CEIOPS (Výbor európskych orgánov dohľadu v poisťovníctve a zamestnaneckých penziách). EIOPA usiluje najmä o lepšie fungovanie vnútorného trhu (regulácia, dohľad a ich koordinácia, rovné podmienky), zaistenie integrity a transparentnosti finančného trhu, vhodnú reguláciu rizík a posilnenie ochrany spotrebiteľa. Mimo iného podporuje zblížovanie dohľadu a poskytuje poradenstvo v oblasti regulácie ale i správy a riadenia spoločnosti, auditov a finančného výkazníctva. Hlavným rozhodovacím orgánom je rada orgánov dohľadu, v ktorej má i ČNB svojho zástupcu.<sup>71</sup>

### **5.2.1 Vývoj a zavedenie Solvency II.**

V súčasnosti používaná smernica Solvency I. (73/239/EEC) predstavená v roku 1973 už nespĺňa všetky požiadavky, ktoré sú na regulačné pravidlá kladené. Súvisí to najmä s vývojom v oblasti risk manažmentu. Solvency II. totiž využíva nové poznatky a prístupy z danej problematiky na riadenie rizík a stanovenie kapitálových požiadaviek. Spolu tak

---

<sup>70</sup>Zdroj: WHAT IS SOLVENCY II?. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/about/what-is-solvency-ii>

<sup>71</sup>Zdroj: EIOPA. ČNB. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.cnb.cz/cs/dohled\\_financi\\_trh/vykon\\_dohledu/mezinarodni\\_aktivity/eiopa.html](http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/vykon_dohledu/mezinarodni_aktivity/eiopa.html)

nahrádza 13 smerníc EÚ o poisťovníctve, predmet väčšiny z nich je obsiahnutý aj v novo pripravovanej direktíve.

Schvaľovací proces a príprava projektu sú pomerne dlhé, i samotné stanovenie dátumu zavedenia smernice bolo už niekoľkokrát posunuté. Oneskorenie môže byť spôsobené jednak špecifikami poisťného trhu, ako aj výraznou nehomogénnosťou európskeho trhu. V pozadí môžu figurovať taktiež problémy pri synchronizácii nových postupov s tými už zavedenými a možno i s neochotou niektorých členov od pôvodných postupov ustúpiť.

Proces implementácie má podobu 4-stupňového Lamfalussyho procesu:

**Level 1:** Stanovili sa základné princípy, bola vytvorená obecná smernica Európskej Komisie Solvency II. Framework Directive (2009/138/EC), ktorá sa venuje zahájeniu a prevádzkovaníu činnosti v poisťovníctve, resp. zaist'ovníctve. Smernicu odsúhlasili členovia Európskej Komisie, Európskeho Parlamentu a Rady Európy v roku 2009 a zverejnená bola v decembri toho istého roku. Obsahuje iba veľmi všeobecné definície pravidiel. Táto základná direktíva je tiež súčasťou Lisabonskej zmluvy.

Jej dodatkom je smernica Omnibus II. Directive z roku 2011, kde boli doplnené niektoré ustanovenia smernice Solvency II. a taktiež určené termíny implementácie. Došlo k zväčšeniu právomocí EIOPA, technicky špecifikovaná bola aspoň časť budúcej podoby Levelu 2. Omnibus II. bol odsúhlasený v decembri 2013, čím sa dátum povinnej implementácie posunul na 1.1.2016. Toto odsúhlasenie bolo kľúčové pre dokončenie Solvency II.

**Level 2:** Má podobu detailnejších technických nariadení, pravidiel a parametrov systému, stanovené Európskou Komisiou na odporúčania EIOPA, národnými regulátormi a zástupcami trhu.

**Level 3:** Jedná sa o nezávislé odporúčania a rady regulátora. Táto časť bude zameraná na zvýšenie konvergencie dohľadu. Nepôjde o záväzné nariadenia, ale bude to príležitosť na dosiahnutie jedného z hlavných cieľov Solvency II., ktorým je harmonizácia výsledkov a dohľadu. EIOPA sa zaviazala vypracovať podrobné pokyny (Guidelines).

**Level 4:** Implementácia celoeurópskej smernice do národných právnych systémov a možnosť vymáhania dodržovania zavedených pravidiel. Európska komisia bude po implementácii zodpovedná za dodržiavanie stanovených pravidiel a bude mať k dispozícii donucovacie opatrenia.

V období od roku 2005 do 2010 prebehlo 5 kvantitatívnych dopadových štúdií (Quantitative Impact Studies) pod záštitou EIOPA (predtým CEIOPS) v rámci projektu SII.-Final L2 Advice. Ich účelom bolo získanie dát a výsledkov pre nastavenie Levelu 2, kvantitatívnych údajov a spätnej väzby od poisťovní. Výsledky tvorili základ pri vytváraní smernice Omnibus II. Účasť na simuláciách bola dobrovoľná a sledoval sa pri nich dopad nových navrhovaných požiadaviek na finančné zdroje poisťovní. Súčasťou bolo i testovanie a návrh European Standard Formula – štandardného vzorca na výpočet SCR, jeho vhodná kalibrácia a zber dát pre testovanie v budúcnosti. Ďalšou štúdiou bola Long-term Guarantee Assessment (2013) zameraná na problematiku spojenú s dlhodobými a penzijnými produktmi životného poistenia, na investície plynúce z týchto produktov a tiež na dopad volatility finančného trhu na poisťný trh. EIOPA v snahe pomôcť pri implementácii tiež vypracovala štúdiu zameranú na ekvivalentnosť jednotlivých členov EÚ z pohľadu zavádzaných zmien.

31.januára 2014 stanovila EIOPA termíny zverejnenia Implementovateľných technických štandardov (IFS) a taktiež Pokynov (Guidelines) – apríl 2014 až marec 2015 bude vyhradený pre verejné diskusie k jednotlivým častiam pripravovaných materiálov a postupne bude zverejnená 1.časť IFS (31.10.2014), 1. časť Pokynov (február 2015), 2. časť IFS (30.6.2015) a nakoniec i 2. časť Pokynov (júl 2015).<sup>72</sup>

### **5.2.2 Štruktúra Solvency II.**<sup>73</sup>

Solvency II. je risk-based, čiže je zameraná na riadenie rizík a tiež principle-based, čo znamená, že jej obsahom sú skôr odporúčania a základné princípy než jasné pravidlá. Pokrýva 3 oblasti nazývané „pilieri“:<sup>74</sup>

---

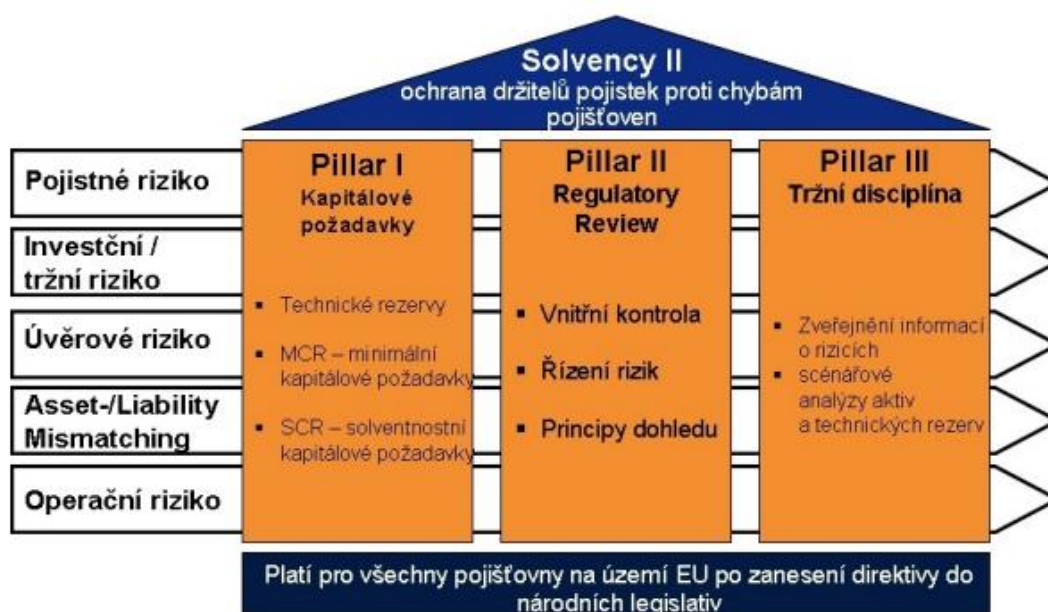
<sup>72</sup>Zdroj: SOLVENCY II. EIOPA. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <https://eiopa.europa.eu/en/activities/insurance/solvency-ii/index.html>

<sup>73</sup>Zdroj: Solvency II for Beginners. Society of Actuaries in Ireland. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné

z: <https://web.actuaries.ie/sites/default/files/event/2013/04/130516%20Solvency%20II%20for%20Beginners.pdf>

<sup>74</sup>Zdroj: Diplomová práca: Vopasek, Luboš. Řízení rizik v rámci Solvency II., Vysoká škola ekonomická v Praze, 2013 [online]. [cit. 2014-08-20].

Obrázok 12 Štruktúra Solvency II.



Zdroj: Architektúra Solvency II, Štěpán Onder, KPMG, február 2006

## 1. pilier: kvantitatívny

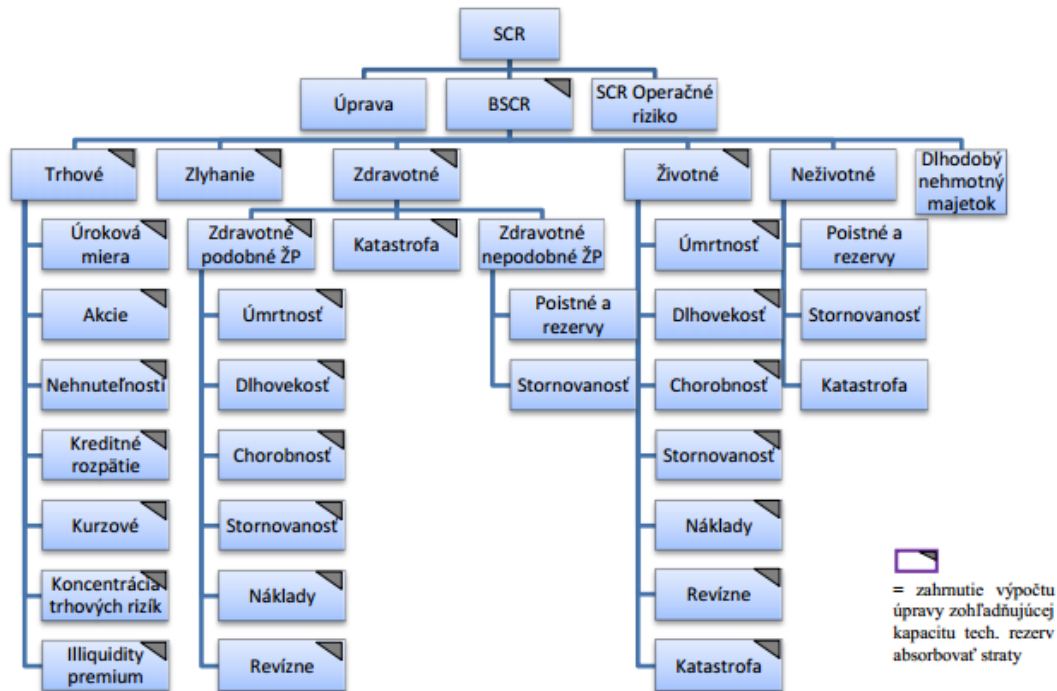
V tomto pilieri je najdôležitejším prínosom stanovenie dvoch základných limitov pri hodnotení solventnosti poisťovne: Solventnostnej kapitálovej požiadavky (SCR – Solvency Capital Requirement) a Minimálnej kapitálovej požiadavky (MCR – Minimal Capital Requirement). Limity sú doplnené ešte stanovením požiadaviek na technické rezervy a zahrňuje všetky kvantifikovateľné riziká (tržné, úverové, likvidné, poisťné a ALM,..)

**SCR** je model pre výpočet kapitálových požiadaviek založený na riziku (neživotné, životné a zdravotné upisovacie riziko a tržné, úverové a operačné riziko). Stanovuje sa na hladine spoľahlivosti 99,5%, čo je často interpretované ako veľkosť kapitálu, ktorý by bol potrebný na pokrytie strát pri udalosti, ktorá nastane raz za dvesto rokov. Prístup musí byť aplikovaný na doterajšie zmluvy ako i na tie novo vzniknuté.

Pre výpočet SCR má banka možnosť voľby medzi interným, štandardným alebo čiastočne štandardným vzorcom, do ktorého poisťovňa dosadí vlastné napozorované, resp. odhadnuté koeficienty korelácie. Vlastný interný vzorec si môže každá poisťovňa vytvoriť sama, ale musí prejsť schválením u regulačného orgánu a musí reflektovať VaR 99,5%. Navyše náklady vynaložené na tvorbu interného modelu nie sú zanedbateľné, preto sú využívané najmä veľkými poisťovňami, ktoré sú schopné po zavedení vzorca optimalizovať náklady vyplývajúce z regulácie. Štandardný vzorec je možné využiť za každých okolností a je

definovaný ako súčet základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť (BSCR), plus kapitálovej požiadavky na operačné riziko a plus úpravy zohľadňujúce kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať stratu.

Obrázok 13 Moduly a podmoduly jednotlivých skupín rizík podľa Solvency II.



Zdroj: Piata kvantitatívna dopadová štúdia (QIS 5) v poisťovníctve, NBS, jún 2011

Výpočet BSCR je založený na výpočtoch jednotlivých modulov a podmodulov, ktoré sa následne agregujú skrz korelačnú maticu, ktorá má zachytiť aj diverzifikačný efekt.

**Vzorec 1 Výpočet základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť (BSCR)**

$$BSCR = \sqrt{\sum_{ij} Corr_{ij} \times SCR_i \times SCR_j}$$

V prípade, že hodnota kapitálu poisťovne klesne pod takýmto spôsobom vypočítanú SCR, regulátor má povinnosť zakročiť, zaviesť nápravné opatrenia a ozdravný plán, pri ktorom dôjde i k rekapitalizácii poisťovne.

**Ukazovateľ MCR** je stanovený v absolútnej ako i relatívnej hodnote. Absolútne stanovená dolná hranica je u neživotného poistenia 2,2 mil. EUR príp. 3,2 mil. EUR (podľa odvetvia poistenia), u životného poistenia 3,2 mil. EUR. MCR je vypočítané taktiež metódou VaR pri hladine spoľahlivosti 85% a mala by sa pohybovať v rozmedzí 25% SCR až 45 % SCR. Dozornému orgánu sa poskytujú informácie o MCR minimálne 1x za tri mesiace. Po



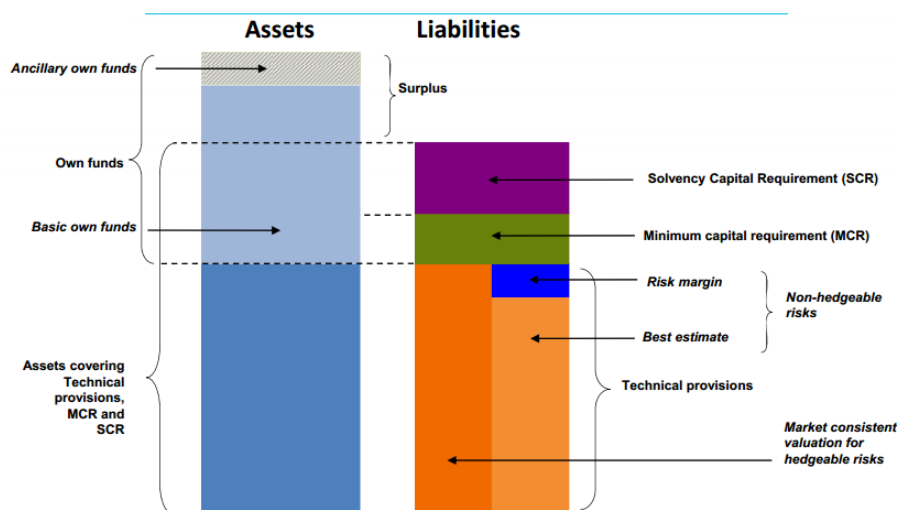
prekročení tohto limitu dochádza k automatickému odobraníu licencie, transféru portfólií na iný subjekt a k likvidácii poisťovne.

**Technické rezervy** musia byť tvorené na všetky poisťné záväzky, ktoré má poisťovňa voči poisťníkom, resp. oprávneným osobám. Hodnota technických rezerv musí kryť čiastku, ktorú by poisťovne museli vyplatiť, ak by ihneď previedli svoje poisťné záväzky na inú osobu. Technické rezervy by sa mali oceniť na tržnej báze pomocou tzv. replikačného portfólia, a to v prípade, ak je takéto ocenenie možné (záväzky je možné zameniť za aktíva, ktoré sú obchodovateľné na trhu). Tento koncept je možné použiť len u niektorých záväzkov, preto sa ostatné oceňujú štandardným prístupom najlepšieho odhadu (Best Estimate), teda diskontovanej hodnoty očakávaných cash flow. K tomuto odhadu je potom pripočítaná riziková marža. Výpočet by mal byť spoľahlivý, objektívny a obozretný a brať do úvahy členenie záväzkov do rizikovo homogénnych skupín alebo aspoň podľa druhu poistenia.

U aktív by mal byť dôsledne uplatňovaný princíp obozretnosti, kedy by mali byť poisťovne schopné identifikovať, merať, sledovať, riadiť, kontrolovať a oznamovať riziká spojené s investíciami. Musí byť zaistená bezpečnosť, kvalita, likvidita a ziskovosť portfólia ako celku. Deriváty sú povolené v prípade, že znížia riziká alebo uľahčia efektívne riadenie portfólia. Aktíva musia byť vhodne diverzifikované. V Solvency II. nie sú nadefinované žiadne predpísané množstevné limity, žiadne požiadavky na lokalizáciu a žiadne povinné zabezpečenie pri zaistení.

Obrázok 14 Rozvaha poisťovne podľa Solvency II.

### The Solvency II Balance Sheet



Zdroj: Solvency II. for Beginners, Society of Actuaries of Ireland, máj 2013

## **2. pilier: kvalitatívny**

Druhý pilier sa venuje vytvoreniu a zavedeniu efektívneho systému risk manažmentu, téme ORSA, hodnoteniu dozorového orgánu a jeho prípadné zásahy. Predmetom záujmu sú vnútorná kontrola, audity, spôsobilosť a bezúhonnosť osôb v manažmente poisťovní, testovanie a overovanie úplného alebo čiastočného modelu.

Normy oceňovania a výpočtu technických rezerv by mali byť v súlade s medzinárodnými štandardami účtovného vykazovania IFRS, pri investovaní do aktív by sa mali riadiť poisťovne zásadami obozretnosti:

- aktíva na krytie MCR a SCR – zaistenie likvidity, bezpečnosti a ziskovosti portfólia
- aktíva na krytie technických rezerv – primerane trvaníu a povahe záväzkov, pri zachovaní záujmov poistníkov a oprávnených osôb

Členské štáty nesmú poisťovňu nútiť do investovania do nimi vybraných titulov (napr. štátne dlhopisy).

## **3. pilier: reporting**

Posledný pilier je zameraný na zverejňovanie rizík, ktorým poisťovne čelia, dostupnosť informácií a splňanie kapitálových požiadaviek. Dôraz sa tiež kladie na transparentnosť poisťovného trhu, tržnú disciplínu a dodržiavanie informačných povinností.

Pri popise štruktúry Solvency II. je potrebné ešte zmieniť tzv. On Risk and Solvency Assessment (ORSA). Patrí k systému risk manažmentu, ktorý by mal byť zavedený v poisťovniach. Ide o povinné interné posúdenie vlastnej rizikovej pozície poisťovne a jej porovnanie so štandardným kapitálovým modelom. Jeho úlohou je pravidelné praktické overovanie solventnostných požiadaviek vzhľadom na meniaci sa rizikový profil poisťovne. O výsledkoch sú povinní informovať aj regulátora. Pravidelná kontrola by mala zabrániť tomu, aby v prípade konkrétnej poisťovne došlo použitím štandardného vzorca k podceneniu určitých rizík. V takom prípade nie je nevyhnutné zaviesť interný model, ale regulátor v reakcii na zistené nedostatky navýši niektoré limity vyplývajúce z obecného modelu.<sup>75</sup>

---

<sup>75</sup>Zdroj: KEY CONCEPTS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/about/key-concepts>

### **5.3 Dopady regulatorných zmien na Lloyd's of London**

Britský i európsky poistný trh prešiel v poslednom období viacerými významnými zmenami a mnohé ešte len čakajú na implementáciu. V tejto časti kapitoly sú opísané dopady jednotlivých zmien na trh Lloyd's a na subjekty, ktoré na ňom figurujú. Zameraná je na najvýraznejšie zmeny, ktorými musel trh prejsť.

#### **5.3.1 Dopad zmien regulácie vo Veľkej Británii**

Najviditeľnejšou novinkou na trhu vo Veľkej Británii je zmena štruktúry dohľadu a regulácie a vznik nových orgánov. Existencia dvoch rôznych úradov priniesla rozdvojenie aj medzi subjektmi na trhu Lloyd's v spôsobe ich regulácie.

Z povahy a cieľov regulatorných úradov priamo vyplýva to, ktoré subjekty budú spadať pod výkon ktorého úradu. V súčasnosti sú makléri a agenti členov regulovaní len úradom FCA. Naopak samotný Lloyd's i jeho výkonní agenti podliehajú dvojitej regulácii, a to zo strany FCA ako aj PRA. Toto riešenie vychádza zo zamerania jednotlivých orgánov, kedy FCA zabezpečuje, aby boli neustále dodržiavané podmienky spravodlivého zaobchádzania s poisťníkom a dodržiavané podmienky pre správne fungovanie poskytovateľov finančných služieb. Úrad PRA sleduje ekonomické funkcie subjektov, ktorí sú systemicky významní pre fungovanie celého poistného trhu, a ktorých zánik by mal výrazné negatívne dopady na všetkých účastníkov. Z dôvodu zdvojeného prístupu sa kladie veľký dôraz na to, aby nevznikali hluché miesta bez príslušného dohľadu a taktiež aby nedochádzalo k neefektívnemu zdvojovaniu podmienok a kompetencií. Vzhľadom na to, že FCA, PRA a Lloyd's majú spoločné predmety záujmu, s cieľom minimalizovania duplicit vo výkone každého subjektu došlo k uzavretiu dohôd s Lloyd's o spolupráci pri dohľade a jeho presadzovaní.<sup>76</sup>

#### **5.3.2 Dopad zmien regulácie v rámci projektu Solvency II.**

Debata o budúcnosti Veľkej Británie v rámci Európskej únie pokračuje a vytvára tak neistotu ohľadom záväzkov krajiny voči EÚ. Vystúpením z Únie by britské finančné spoločnosti prišli o možnosť využívať jednotný európsky pas a Lloyd's by tak nemohol svoje služby poskytovať cezhranične, tak ako to robí v súčasnosti i v Českej republike. Na trh by mala strata členstva množstvo negatívnych dopadov a výrazný nárast prevádzkových nákladov.

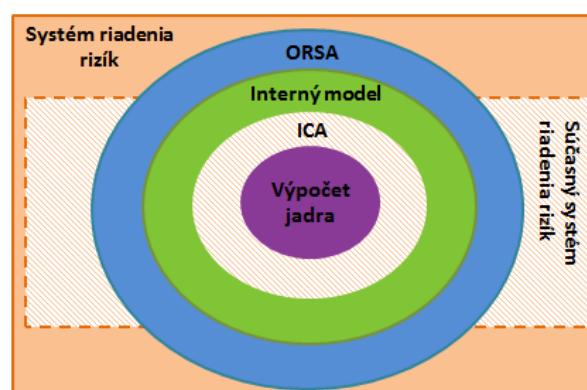
---

<sup>76</sup> Zdroj: REGULATION OF LLOYD'S. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/lloyds/corporate-governance/regulation-of-lloyds>

Keďže táto situácia ešte nenastala a ani budúci vývoj v žiadnom smere nie je jasný, Lloyd's sa pripravuje spolu s ostatnými poisťovňami a zaisťovňami so sídlom v EÚ na implementáciu nového regulačného programu Solvency II., ktorého štart je plánovaný na 1.1.2016. Ako bolo spomenuté v predchádzajúcej kapitole, pred samotným zavedením už niekoľko rokov prebiehajú prípravné práce, ktoré majú pomôcť firmám sa plne pripraviť. Momentálne prebiehajú diskusie k jednotlivým požiadavkám, ku ktorým sa majú možnosť vyjadriť aj samotné spoločnosti, vrátane Lloyd's. Jedným z príkladov je otvorená diskusia ku Konzultácii o pokynoch pre prípravu na Solvency II. z marca 2013, na ktoré Lloyd's reagoval. Lloyd's vo všeobecnosti podporuje prístup orgánu EIOPA k príprave na Solvency II a súhlasí s prínosom zosúladenia prípravy medzi členskými štátmi. Má však výhrady k nepresne určeným požiadavkám, ktoré sú síce určitým spôsobom vymedzené, ale pri určovaní presných hodnôt a limitov sa odkazuje na budúce predpisy. Do roku 2016 teda EIOPA očakáva, že spoločnosti budú plne pripravené na príchod tohto regulačného rámca, ale neposkytla firmám všetky potrebné informácie.<sup>77</sup>

Implementácia Solvency II. vyžaduje pochopenie niekoľkých konceptov, ktoré súvisia so správou, risk manažmentom a riadením kapitálu. Súčasný postoj Lloyd's k týmto konceptom a porovnanie so súčasným systémom ICA (Individual Capital Assessment – Individuálne posúdenie kapitálu) je znázornený na Obrázku 15. Zatiaľ, čo výpočet jadra je podmnožinou aktuálneho ICA, interný model je naopak širší ako súčasný rámec ICA a časti ORSA budú nad rámec súčasného systému riadenia rizík, čo znamená, že zmenou a vývojom prejdú všetky oblasti risk manažmentu.

**Obrázok 15 Model porovnávajúci pôvodný súčasný systém riadenia rizík a systém podľa Solvency II.**



Zdroj: Vlastný preklad a spracovanie na základe informácií dostupných na KEY CONCEPTS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/about/key-concepts>

<sup>77</sup>Zdroj: GUIDELINES ON PREPARING FOR SOLVENCY II. EIOPA. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <https://eiopa.europa.eu/consultations/consultation-papers/2013-closed-consultations/march-2013/guidelines-on-preparing-for-solvency-ii/index.html>

Na technický model určený na kvantifikáciu kapitálových požiadaviek pre všetky rizikové kategórie môže byť nazerané ako na výpočet jadra, aj keď niektoré výpočty nie je možné uskutočniť na základe štatistických modelov. Jadro pokrýva menej ako súčasný prístup ICA, pretože ide o čisto kvantitatívny nástroj a nezahŕňa spojenie medzi kapitálom, evidenciou a riadením rizík, ktoré sú súčasťou ICA. Externý model dopĺňa jadro o generátor ekonomických scenárov a katastrofických modelov. Tam, kde výkonní agenti používajú vhodné externé výpočtové softwéry, nie je táto časť považovaná za externú.

Interný model zahŕňa výpočtové jadro a musí byť schopný poskytnúť odpovedajúci výpočet pre požiadavky na SCR, byť neoddeliteľnou súčasťou procesu riadenia rizík firmy a systémov jej správy, a mal by vyhovovať i ďalším požiadavkám stanoveným pre Solvency II. Lloyd's v súčasnosti očakáva, že všetky syndikáty budú používať úplný interný model. Tiež považuje všetky ICA modely za "plnohodnotné modely". Dôvodom je, že výkonní agenti kvantifikujú každý druh rizika na individuálnej úrovni, a to buď štatisticky alebo prostredníctvom záťažových testov a scenárov. Avšak, ako je uvedené vyššie, požiadavky na interný model podľa Solvency II. sú obsiahlejšie ako v režime ICA, preto dôjde v procese prípravy k ďalším úpravám. Lloyd's nevyužilo možnosť používať štandardný vzorec. Dôvodom je podľa Lloyd's nedostatočné zohľadnenie geografickej diverzifikácie pri posudzovaní rizík.<sup>78</sup>

Vlastné posúdenie rizika a solventnosti (ORSA) možno definovať ako skupinu procesov a postupov používaných na identifikáciu, hodnotenie, monitorovanie, riadenie a hlásenie krátkodobého a dlhodobého rizika firmy, ktorému čelí alebo môže v budúcnosti čeliť a na určenie vlastných finančných prostriedkov potrebných na kontinuálne pokrytie potrieb solventnosti. ORSA musí byť súčasťou systému riadenia rizík a pravidelné hodnotenia sú kľúčovým výstupom z tohto systému. To by malo zahŕňať posúdenie celkových kapitálových potrieb, s prihliadnutím na rizikové profily, schválené limity tolerancie rizika a obchodnú stratégiu. Kým výpočet SCR bude vychádzať z regulačných kapitálových požiadaviek v horizonte jedného roka, bude ORSA hodnotiť rozsah ekonomických kapitálových požiadaviek v rámci strategického plánovania. ORSA nepodlieha schváleniu regulačnými úradmi, ale výsledky každého posúdenia budú musieť byť reportované dohľadovému orgánu. Lloyd's sa domnieva, že žiadny súčasný ICA momentálne nespĺňa požiadavky dané na ORSA.

---

<sup>78</sup>Zdroj: GEOGRAPHICAL DIVERSIFICATION. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/legislative-developments/geographical-diversification>

System riadenia rizik pozostava zo strategie, procesov a postupov potrebných na identifikáciu, hodnotenie, monitorovanie, riadenie a hlásenie rizik a ich vzájomnej previazanosti na individuálnej i súhrnnej úrovni, ktorým je alebo by mohla byť spoločnosť vystavená. System riadenia rizik by mal byť dobre začlenený do organizačnej štruktúry a rozhodovacích procesov a mal by obsahovať hodnotenie risk apetitu na úrovni celého podniku naprieč všetkými druhmi rizik, vrátane nových rizik a poskytovať informácie aktuálne, konzistentné a presné, používané pre interné a externé výkazníctvo. Efektívny system riadenia rizik je vyžadovaný aj podľa Solvency II. V porovnaní so súčasným systémom riadenia rizika je však širší, zahŕňa i ORSA, a musí byť preukázateľná integrácia medzi rizikami, rozhodovaním a stratégiou spoločnosti.<sup>79</sup> V rámci Lloyd's je za implementáciu zodpovedná Rada.

Solvency II. vymedzuje aj právne normy spoločností, pričom jednou z nich je i „zduženie upisovateľov Lloyd's of London“. Vytvorením špeciálnej kategórie ušitej Lloyd's na mieru sa trh vyhol problémom pri splňovaní tejto podmienky. Konceptia zduženia sa objavila už v existujúcich smerniciach EÚ týkajúcich sa poistenia. Umožnilo to, aby jedno udelené povolenie zahŕňalo všetkých členov zduženia. Zduženie ale nie je totožné so Spoločnosťou Lloyd's, hoci jej členovia sú identickí. Ustanovenia Solvency II. sa preto vzťahujú na zduženie ako na kolektívny subjekt. Ani Solvency II, ani existujúce smernice pre poisťovníctvo nestanovili pravidlá pre získanie povolenia pre jednotlivých členov alebo syndikáty, ktorí by vystupovali vo vlastnom mene.<sup>80</sup>

Pre Lloyd's je úspešná implementácia kľúčová, preto stanovil šesť cieľov, ktorých splnenie je nevyhnutné:

1. Úspešná implementácia na úrovni Spoločnosti - riadenie rizik bude rozšírené v súlade s požiadavkami Solvency II, vrátane ORSA.
2. Úspešná implementácia na úrovni syndikátov - interný model každého syndikátu a risk manažment každého výkonného agenta bude spĺňať požiadavky Solvency II. a projekt bude z ich strany plne podporovaný.
3. Úrovne kapitálu - vhodná kalibrácia technických rezerv, SCR a MCR s prihliadnutím na profil a štruktúru Lloyd's, účasť na kvantitatívnych štúdiách.
4. Schválenie interného modelu regulátorom.

---

<sup>79</sup>Zdroj: KEY CONCEPTS. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/about/key-concepts>

<sup>80</sup>Zdroj APPLICATION TO LLOYD'S. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/implementation-at-lloyds/application-to-lloyds>

5. Efektívne vyjednávania a komunikácia v rámci Európy a s britskými regulátormi pri zabezpečení vhodnosti projektu aj pre tak špeciálnu štruktúru trhu, akú má Lloyd's.

6. Podávanie správ a zverejňovanie – splňanie povinností oznamovania a zverejňovania.

Neoddeliteľnou súčasťou celého procesu je i spolupráca s Lloyd's Market Association (LMA). Projekt LMA Solvency II. má svoju vlastnú štruktúru riadenia vo forme jednotlivých pracovných skupín vrátane zástupcov svojich členov. Členovia Lloyd's sa zúčastňujú na zasadnutiach týchto skupín a zástupcovia LMA poskytujú informácie a námety samotnému Lloyd's.<sup>81</sup>

Lloyd's sa zúčastňoval na viacerých kvantitatívnych štúdiách, pričom výsledky piatej kvantitatívnej štúdie upozornili na oblasti, ktoré vyžadujú zlepšenie a ďalšie úpravy s cieľom zlepšiť fungovanie systému. Niektoré z nich sa týkali i Lloyd's, konkrétne podmodulu pre riziká v oblasti neživotného poistenia katastrof CAT, ktorý EIOPA označila ako príliš zložitý, nevhodný a ťažko použiteľný. Štúdia tiež upozornila na nadhodnotené menové riziká a nevhodnosť nastavenia neproporcionálneho zaistenia vzhľadom na problémy s dostupnosťou dát a príliš zložitými výpočtami. Lloyd's bol takisto prizvaný do diskusií o vhodných riešeniach zistených problémov.<sup>82</sup>

Nedávno EIOPA uviedla pokyny (Guidelines), ktoré obsahujú dočasné opatrenia k druhému (riadenie rizík) a tretiemu pilieru (oznamovanie a zverejňovanie informácií) aplikované od roku 2014. Opatrenia k 2. pilieru sú v súlade s predchádzajúcimi nariadeniami a Spoločnosť i výkonní agenti ich už zaviedli. K tretiemu pilieru sa zaviedli dočasné požiadavky na podávanie správ k 31. decembru 2014 a 30. septembru 2015. Aby Lloyd's splnil pokyny na reportovanie do roku 2015, zavádza podmienky 3. pilieru nanečisto, čo vyžaduje spoluprácu Spoločnosti a výkonných agentov.

Na Grafe 21 je zobrazený vývoj čistých aktív Spoločnosti a Centrálného fondu pre potreby monitorovania solventnosti. Úvery syndikátov sú za pozorované obdobie nulové. Hodnota deficitu solventnosti dosiahla v roku 2013 hodnotu len 34 mil. GBP. Ide o ukazovateľ súhrnného deficitu všetkých členov, kedy aktíva členov nie sú dostatočné na pokrytie svojich zmluvných záväzkov a kapitálových požiadaviek. Čím nižšia hodnota, tým pozitívnejšie je

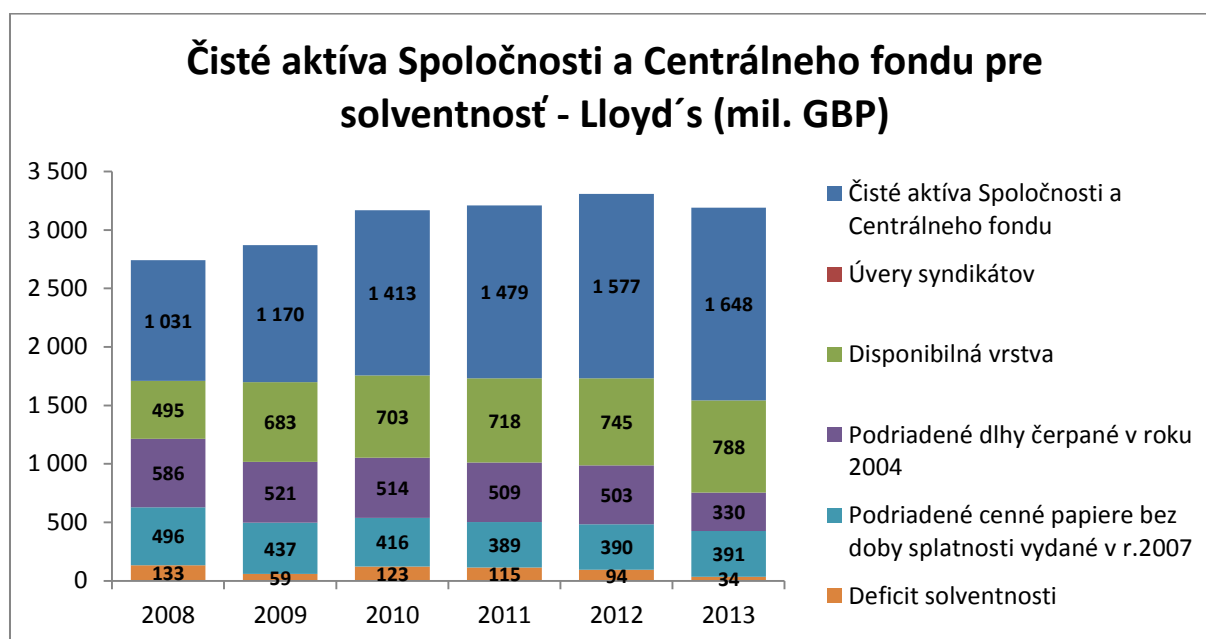
---

<sup>81</sup>Zdroj: LLOYD'S IMPLEMENTATION PLAN. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/implementation-at-lloyds/lloyds-implementation-plan>

<sup>82</sup>Zdroj: QUANTITATIVE IMPACT STUDIES. Lloyd's. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: <http://www.lloyds.com/the-market/operating-at-lloyds/solvency-ii/implementation-at-lloyds/quantitative-impact-studies>

výsledok hodnotený. Ukazuje totiž na úspešné zmenšenie expozície Centrálneho fondu. V predchádzajúcich rokoch sú vykazované omnoho vyššie hodnoty, najmä roky 2008 a 2010 vykazovali nadpriemerné čísla. U aktív Spoločnosti i Centrálneho fondu je viditeľný rastúci trend. Naopak objem podriadených záväzkov klesá, čo je taktiež veľmi pozitívne hodnotené.

**Graf 21 Vývoj objemu čistých aktív Spoločnosti a Centrálneho fondu pre potreby solventnosti v rokoch 2008 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2008- 2013

Pre účely zaistenia optimálnej úrovne aktív Spoločnosti a Centrálnych aktív sa pravidelne vytvárajú podrobné analýzy centrálnych zdrojov, ktorých cieľom je zosúladiť potrebu finančného zabezpečenia s cenovou efektívnosťou udržiavaného kapitálu. Sofistikované modely testujú upisovanie portfólia každého člena na základe celej rady scenárov a prognóz vývoja trhu. Súčasným cieľom Spoločnosti u centrálnych aktív je dosiahnutie minimálne 250% z ICA na bežnej obchodnej báze. V roku 2013 zostali príspevky členov do Centrálneho fondu na úrovni 0,5% hrubého predpísaného poistného. Rada Lloyd's pravidelne preskúmava dosahovanie cieľovej výšky centrálnych aktív a upravuje výšku príspevkov v prípade, že je to potrebné. Spoločnosť tiež vypočítava zákonnú solventnostnú pozíciu a na výsledky upozorňuje PRA. K 31. decembru 2013 evidovala odhadovanú mieru prebytku vo výške 3 123 mil. GBP.<sup>83</sup>

<sup>83</sup>Zdroj: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)

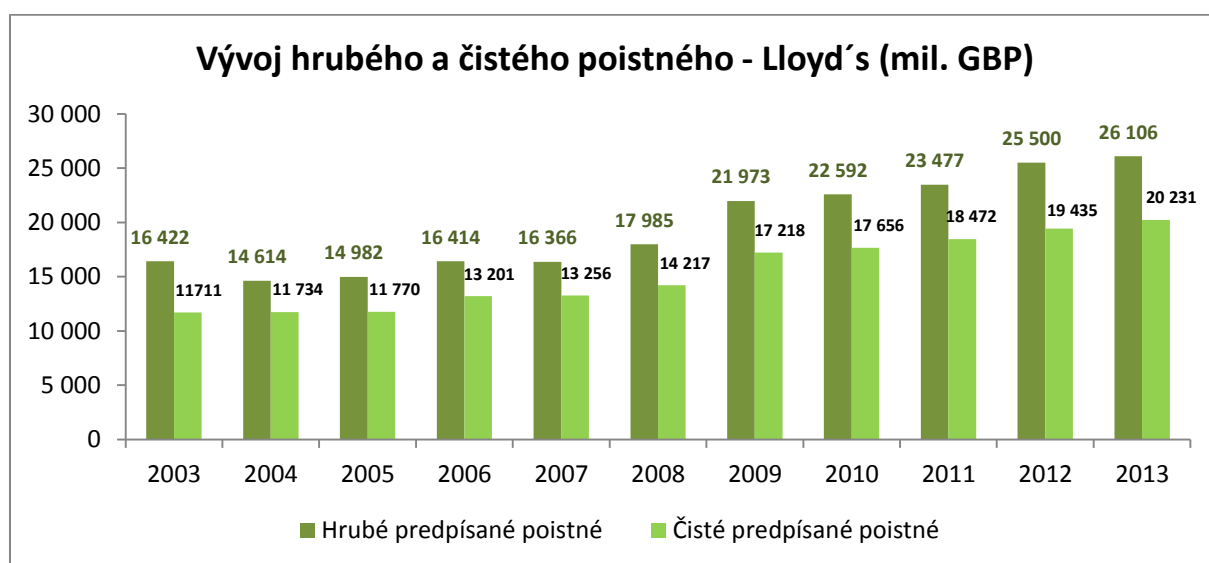


### 5.3.3 Zhodnotenie finančných ukazovateľov

V tejto časti diplomovej práce je graficky vyjadrený vývoj trhu za sledované obdobie od roku 2004 až do roku 2013. Pozorované ukazovatele zobrazujú zmeny v upísanom poistnom, celkovom vyplatenom poistnom plnení a v hodnote Combined Ratio. Z pohľadu finančných výsledkov je pozorovaný zisk pred zdanením, návratnosť kapitálu a návratnosť investícií. V závere je uvedený súčasný stav voľných prostriedkov a jeho zmena oproti predchádzajúcemu roku.

U hrubého, rovnako ako i u čistého predpísaného poistného je viditeľný pozitívny trend, kedy hodnoty nezaznamenali pokles od roku 2007. Za sledovaných desať rokov tak vzrástlo GWP o 59%, u NWP išlo o takmer 73% nárast. Najväčší podiel na tomto výsledku má nárast objemu poistného v kategórii zaistenia, kde s nárastom 5 115 mil. GBP tvorí viac ako polovicu z navýšenej časti. Taktiež snaha Lloyd's o rozširovanie distribučnej siete napomáha k zvyšovaniu výsledkov. I v budúcnosti sa očakáva nárast, a to najmä v rozvíjajúcich sa krajinách, ktoré ponúkajú nové možnosti upisovania.

Graf 22 Vývoj hrubého a čistého predpísaného poistného na trhu Lloyd's v rokoch 2003 až 2013

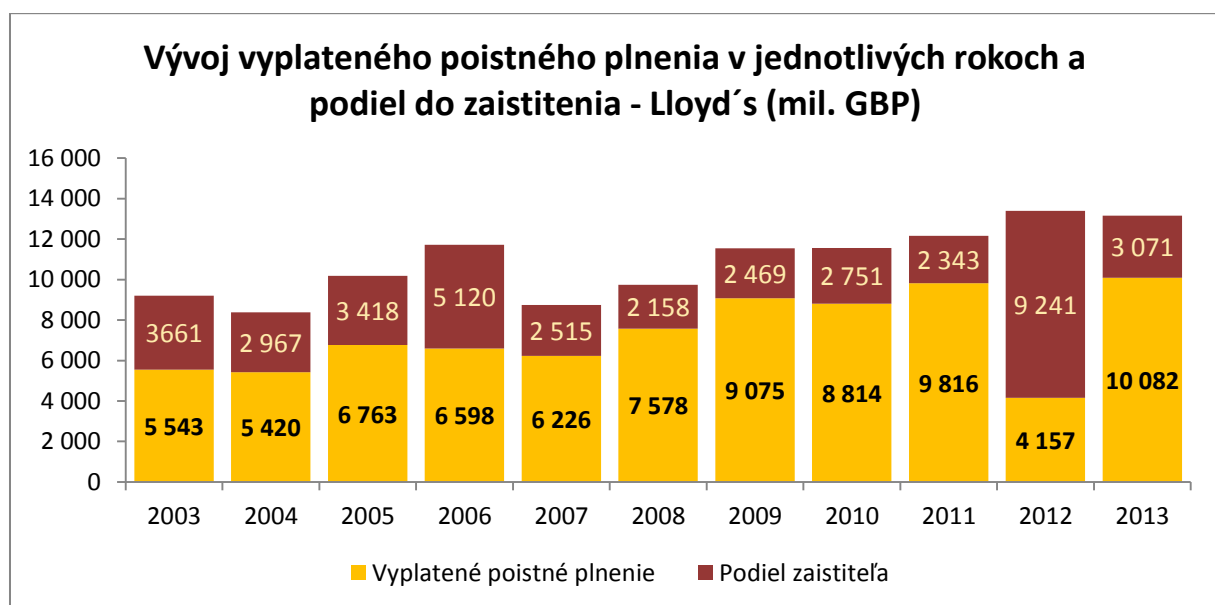


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

Od roku 2003 až do 2010 celkový objem ročného vyplateného poistného plnenia nepresiahol hranicu 12 mld. GBP. Rok 2011 patril z pohľadu počtu katastrofických udalostí k nadpriemerným, plnenie vrátane časti predanej do zaistenia dosiahlo 12 159 mil. GBP. Nasledoval ale rok ešte náročnejší. Hurikán Sandy v roku 2012 spôsobil nespočetné straty, veľký podiel na poistnom plnení za daný rok má práve táto udalosť, výrazne veľká časť prešla do zaistenia. Čiastka za rok 2013 bola ovplyvnená absenciou hurikánov na pobreží USA

a pomerne nízkou úrovňou katastrof. K poistnému plneniu prispeli najmä prírodné nešťastia na severe Ameriky, záplavy v Kanade, tornáda na severozápade a hurikány v Mexiku. Európa bola ďalším výrazným zdrojom katastrofických strát v podobe záplav v strednej Európe a krupobytia na juhozápade Nemecka. Áziu a Pacifik postihol tajfún Haiyan, aj keď jeho dopad napriek obrovským škodám nebol na poistný trh veľký. Austráliu zasiahol cyklón Oswald v januári 2013. Do veľkej miery bol týmito okolnosťami ovplyvnený objem strát zo zaistenia, ktorý na rozdiel od roku predchádzajúceho síce poklesol, ale stále patrí medzi nadpriemerné hodnoty. Menej katastrof sa prejavilo i na stratách z poistenia majetku, k významnejším škodám došlo v závode na výrobu počítačovej techniky v Číne, pri bankských zosuvoch pôdy v USA a v dôsledku energetických strát v USA a Argentíne. No žiadna z týchto udalostí sama o sebe nemala významný vplyv na výsledky. Straty sa udržali na úrovni obchodných plánov. U poistenia zodpovednosti sú zatiaľ výsledky priaznivé, ale panujú obavy z budúceho vývoja poistných plnení umocnené vplyvom konkurenčného trhu, ktorý ponúka široké krytie na pochybných cenových úrovniach. Vzhľadom na long-tail charakter rizika a dĺžku a dopad finančnej krízy, môže trvať dlhšiu dobu, pokiaľ sa na plno prejaví recesia v objeme vyplatených prostriedkov.

**Graf 23** Vývoj vyplateného poistného plnenia v jednotlivých rokoch a časť prenesená do zaistenia v období rokov 2003 až 2013



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

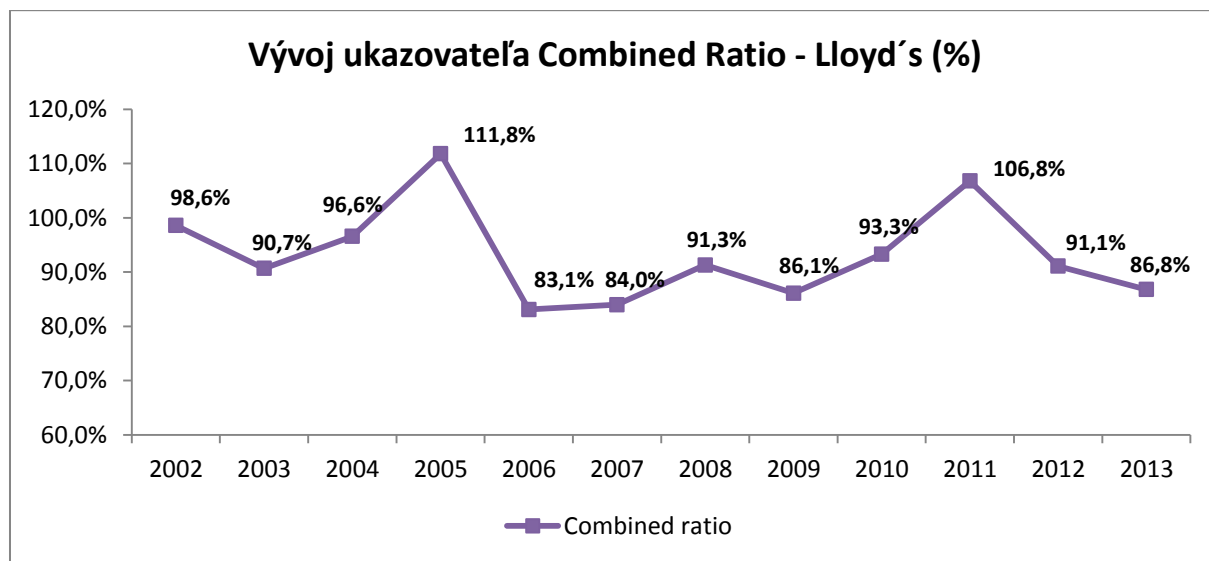
Nadálej neuspokojivý výkon podávajú kategórie poistenia lodí a energie, u ktorých došlo k niekoľko výrazným poistným udalostiam, napr. v Golfskom zálive a poškodenie rafinérie La Plata v Argentíne. U motorových vozidiel napriek tomu, že úroveň poistných plnení zostala

nad dlhodobými normami, došlo k určitému zlepšeniu v základných trendoch, vrátane poklesu pokusov o podvodné aktivity. Dve veľké udalosti v oblasti letectva a vesmíru taktiež zapríčinili nie práve pozitívny posun - Intelsat 27 a jeho zlyhanie pri štarte vo februári a júlové núdzové pristátie lietadla ázijských aerolínií Flight 214 na medzinárodnom letisku v San Franciscu, ktoré spôsobilo tri smrteľné nehody a veľa osôb bolo zranených.

Vo všeobecnosti je trend pomerne rastúci a je potrebné uvedené náklady na plnenia kompenzovať zvyšovaním poisťných sadzieb, rozširovaním o nové trhy a lokality a novými produktmi.

Combined Ratio je vyjadrenie čistej vzniknutej škody a nákladov k zaslúženému poisťnému. Každá hodnota, ktorá je menšia ako 100% znamená existenciu technického zisku z upisovania. Ide o veľmi používaný finančný ukazovateľ určený na meranie výkonnosti upisovania. Čím je hodnota nižšia, tým je situácia lepšia. Na Grafe 24 je zobrazený vývoj tohto ukazovateľa od roku 2002. Krivka presne kopíruje vývoj situácie na trhu a intenzitu veľkých poisťných udalostí. V roku 2005 a 2011 prekročil hranicu 100%, a to z dôvodu vysokých poisťných plnení v pomere k poisťnému. Rok 2013 bol naopak bez výrazných katastrof a s vysokými rezervami dokázal vygenerovať hodnotu 86,8%, čo predstavuje najlepší výsledok od roku 2009. Vývoj Combined Ratio pre jednotlivé kategórie je uvedený v kapitole 2. Pri celkových prehľadoch nižšie sú okrem spomínaných kategórii zahrnuté aj výsledky pre životné poistenie.

**Graf 24 Vývoj ukazovateľa Combined Ratio za celý trh Lloyd's v rokoch 2002 až 2013**

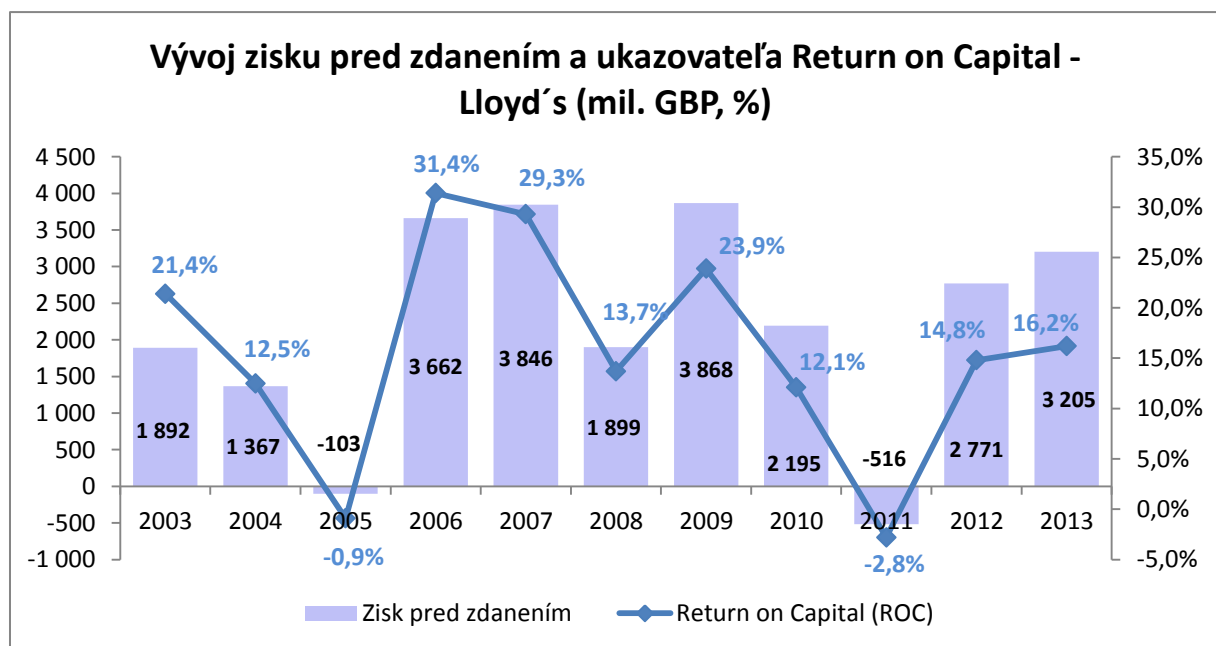


Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2002- 2013

Zisk pred zdanením za rok 2013 činil 3 205 mil. GBP, v porovnaní s 2 771 mil. GBP z predchádzajúceho roku ide o zlepšenie o 434 mil. libier. Kľúčové faktory, ktoré viedli k tomuto výsledku sú absencia významných poistných katastrof a vytvorené rezervy z minulých rokov. Výsledok je viac než potešujúci, a to najmä v porovnaní so stratovým rokom 2011, kedy sa trh dostal do záporných čísel. Za pozorované obdobie išlo už o druhý negatívny výsledok, avšak strata z roku 2005 dosiahla len pätinu zo strany za rok 2011, ktorá činila 516 mil. GBP. Tá bola spôsobená vysokým počtom katastrofických udalostí a nedostatočnou návratnosťou investícií. Naopak obdobie medzi týmito dvomi rokmi je možné považovať za veľmi úspešné, priemerný zisk pred zdanením v období rokov 2006-2010 dosiahol 3 094 mil. GBP. Vývoj je zobrazený na Grafe 25.

Return on Capital (ROC) definuje Lloyd's ako zisk z bežnej činnosti pred zdanením v pomere k priemernému kapitálu a rezervám, ktoré subjekt drží. Udáva efektivitu kapitálu Lloyd's. Cieľom riadiacich orgánov trhu je monitorovanie anticyklickej návratnosti kapitálu jeho poskytovateľom. Za rok 2013 vykazoval Lloyd's návratnosť kapitálu 16,2%, čo ukazuje na vynikajúce výsledky z upisovania, ktoré kompenzovali nízku návratnosť investícií. Tak ako i v iných rokoch vývoj ukazovateľa kopíruje zmeny zisku pred zdanením, obe veličiny sa vyvíjajú spoločne. Dôvodom je už i samotná definícia ukazovateľa ROC.

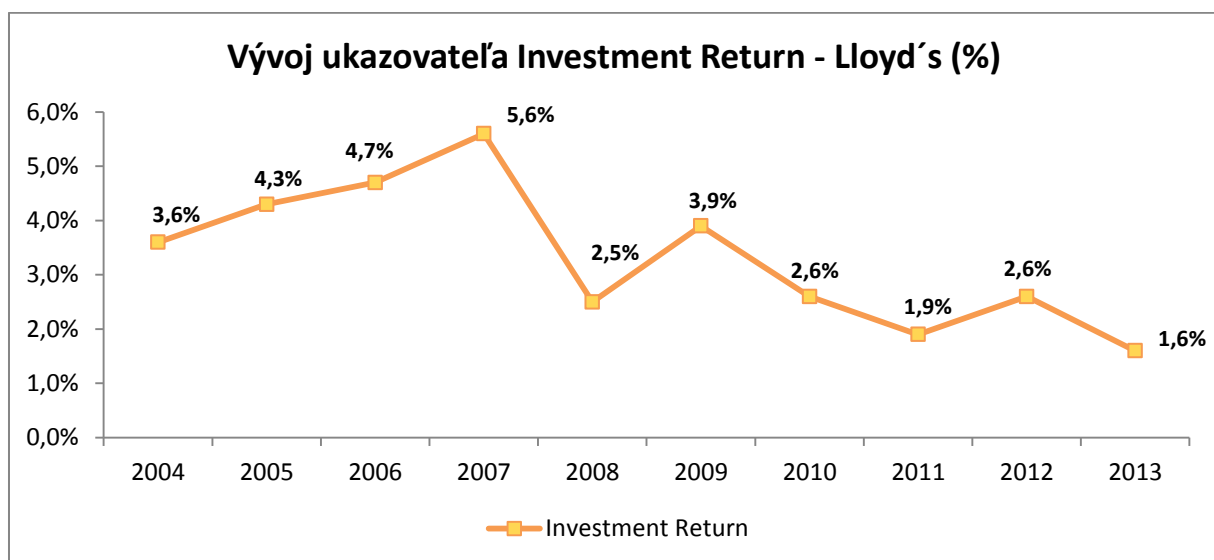
**Graf 25** Vývoj zisku pred zdanením a ukazovateľa Return on Capital za celý trh Lloyd's v rokoch 2003 až 2013



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2003- 2013

U návratnosti investície (Investment Return, Graf 26) ide o čistý príjem z investícií navýšený o realizovaný a nerealizovaný výnos z investície a ich podiel k priemerným celkovým investíciám. Patrí medzi najbežnejšie ukazovatele profitability, môže mať významný vplyv na celkovú ziskovosť poisťovní/zaistovní. Medzi rokmi 2004 až 2007 hodnota ukazovateľa rástla, až v roku 2007 dosiahla 5,6%. V nasledujúcom roku s príchodom finančnej krízy poklesla návratnosť na menej ako polovičnú hodnotu. Po miernom oživení prišiel opäť prepád až po súčasných 1,6%, ktoré odráža stav nízkych úrokových sadzieb a konzervatívnej skladby portfólia.

**Graf 26 Vývoj ukazovateľa Investment Return za celý trh Lloyd's v rokoch 2004 až 2013**



Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z Výročných správ Lloyd's of London za roky 2004- 2013

Z investovaných aktív väčšinu tvoria pevne úročené cenné papiere vysokej kvality. Investičné prostredie pre tieto inštrumenty bolo v roku 2013 mierne nepriaznivé, portfólio teda generovalo nízky, ale stále kladný výnos. Ostatné investície, vrátane dlhopisov s vysokým výnosom, akcií na rozvíjajúcich sa trhoch a komodít priniesli veľmi slabé výsledky. Naopak, akcie rozvinutých štátov pomohli posunúť investičný výsledok do kladných čísel.<sup>84</sup>

#### Cash flow a likvidita

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty zaznamenali pokles počas roku 2013, k poslednému dňu bol stav o 56 mil. GBP nižší, a to 151 mil. GBP (oproti roku 2012 s prostriedkami 207 mil. GBP). Peňažné zostatky sú udržiavané na príslušných úrovniach pre potreby splnenia krátkodobých prevádzkových nákladov Spoločnosti. Prípadné prebytky

hotovosti sú investované ako finančné investície a pravidelne monitorované. Voľné peňažné prostriedky predstavujú čiastky držané v bankách a vo vkladoch vo Veľkej Británii, ktoré sú Spoločnosti k dispozícii na pokrytie prevádzkových nákladov, vrátane tých zahraničných. Výnimkou sú akékoľvek zostatky, ktoré súvisia s poisťovacou a arbitrážnou činnosťou. Voľné peňažné zostatky k 31. decembru 2013 činili 79 mil. GBP.<sup>85</sup>

---

<sup>84</sup> a <sup>85</sup>Zdroj: Výročná správa Lloyd's of London za rok 2013 [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupná na [http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013\\_2013%20Annual%20Report.pdf](http://www.lloyds.com/~media/Files/Lloyds/Investor%20Relations/2013/Annual%20results/Documents/AR2013_2013%20Annual%20Report.pdf)

## Záver

Pri voľbe témy diplomovej práce bolo mojim cieľom vytvoriť čo najkomplexnejší popis trhu Lloyd's of London. Dôvodom bola na jednej strane absencia aktuálnych informácií dostupných v českom alebo slovenskom jazyku. No tým hlavným podnetom je vlastná snaha o pochopenie fungovania tak komplikovanej a netradičnej formy akú Lloyd's má.

Prvá časť patrí histórii spoločnosti. Približuje jej vývoj od prvých začiatkov v roku 1688, kedy sa venovala výhradne poisteniu námornej prepravy a vybudovala si výsadné postavenie na trhu s poistením v Londýne. So zväčšovaním objemu obchodov prichádzali i snahy o zavádzanie pravidiel a postupov pri upisovaní rizík: Lloyd's sa v priebehu 326 rokov musel vyrovnat' s vojnami, veľkými poistnými udalosťami i legislatívnymi úpravami. Vznikali prvé syndikáty, upisovali sa prvé poistky na iné než námorné riziká, vytvorila sa štruktúra Spoločnosti a jej riadiacich orgánov. Stal sa významným a váženým subjektom na trhu s poistením a je považovaný za lídra v upisovaní špeciálnych rizík, medzi ktoré patrí napr. riziko politické či únosu, poisťuje časti ľudského tela i satelity.

Lloyd's je často mylne považovaný za poisťovňu. Ide ale o poistný trh, ktorého správne fungovanie riadi práve Spoločnosť. Z tohto dôvodu bola druhá a tretia časť venovaná podrobnému, ale oddelenému popisu trhu a Spoločnosti. Charakteristika štruktúry trhu ukazuje, akým spôsobom je v prípade Lloyd's riziko upisované, kto poskytuje kapitál potrebný na krytie možných strát z poistenia a tiež vzájomné vzťahy medzi subjektami, ktoré na trhu figurujú. Ďalej sú v práci priblížené jednotlivé hlavné kategórie poistenia, ktoré tvoria väčšinu objemu uzatvorených poistných zmlúv. Ide o poistenie zodpovednosti, majetku, motorových vozidiel, lodnej a leteckej prepravy, energií a samozrejme zaistenie, ktoré tvorí najväčšiu časť. Lloyd's sa ďalej venuje i životnému poisteniu a poisteniu špeciálnych rizík, objemovo však nejde o vlajkové kategórie. Lloyd's patrí medzi poisťiteľov, ktorí sú ochotní zapojiť sa i do rizikovejších projektov a poisťujú i tam, kde väčšina odmieta. To so sebou prináša i veľké a známe poistné udalosti, ako napríklad potopenie Titanicu, havária vzducholode Hindenburg a plošiny na ťažbu plynu a oleja Piper Alpha i pád Svetového obchodného centra.

V časti venovanej Spoločnosti je priblížená jej štruktúra, organizácia jednotlivých oddelení a ich hlavné úlohy. Je potrebné zdôrazniť, že Spoločnosť zastáva pozíciu administratívneho

aparátu trhu Lloyd's of London a v žiadnom prípade nie je aktívnou poisťovňou, neposkytuje nijaký druh krytia.

Štvrtá kapitola je zameraná na špecifické vlastnosti trhu, akými sú štruktúra kapitálu a tiež vývoj legislatívy Veľkej Británie s ohľadom na Lloyd's. Najmä spôsob, akým sú vytvárané zdroje na pokrytie záväzkov z poistných plnení patrí medzi unikáty na poistnom trhu. Reťazové zabezpečenie nazývané Chain of Security je tvorené viacerými vrstvami, ktoré sú vytvárané na základe stanovených podmienok. Jadrom je naakumulované prijaté poistné umiestnené do aktív jednotlivých syndikátov. Druhá vrstva je tvorená príspevkami členov, ktorí sú povinní poskytnúť kapitál odpovedajúci ich postaveniu na trhu. Najvyššia úroveň – centrálna aktíva sú k dispozícii na splnenie povinností z plnení v prípade, že dostupné prostriedky členov a syndikátov nie sú dostatočné. Táto štruktúra zabezpečuje, aby poistné nároky klientov boli vždy vyplatené. S ohľadom na dlhú históriu, veľkosť a význam trhu Lloyd's je na tento subjekt prihliadané i pri príprave legislatívnych opatrení vo Veľkej Británii. Medzi najznámejšie zákony patria Zákony Lloyd's z roku 1871 a 1982 a tiež zákony zamerané na reguláciu a dohľad britského poistného trhu.

Jednou z možností zvýšenia objemu uzavretých poistiek a tiež zlepšenia hospodárskych výsledkov trhu je rozširovanie pôsobnosti do nových oblastí. I v rámci projektu Vízia 2025 sú preferované rozvíjajúce sa krajiny s pozitívnymi očakávaniami vo vývoji domáceho produktu, ale súčasne s malou mierou politického a bezpečnostného rizika. Takými krajinami sú Mexiko, Čína, Turecko, Chorvátsko a Litva. Lloyd's kladie tiež veľký dôraz na zväčšenie a zkvalitnenie distribučnej siete poistenia, ktorá je tvorená maklérmi, coverholdermi a prevádzkovými spoločnosťami. Snaží sa o vytvorenie jednoduchého a atraktívneho prostredia pre sprostredkovanie poistenia z celého sveta, bez nutnosti zakladania obchodných zastúpení.

Druhá časť práce je venovaná regulácii trhu, jeho členov a Spoločnosti. Lloyd's podlieha regulácii ako subjekt, ktorý je súčasťou britského trhu i európskeho trhu, preto je povinný dodržiavať nariadenia z oboch oblastí. V prebehu posledných pár rokov došlo k výraznej zmene v organizácii regulácie a dohľadu vo Veľkej Británii, kedy jeden integrovaný Úrad pre finančné služby (FSA) bol nahradený dvomi inštitúciami: Úradom pre finančnú činnosť (FCA) a Úradom pre reguláciu a obozretnosť (PRA). Lloyd's sa tak dostal do situácie, kedy sú makléri a agenti členov regulovaní len úradom FCA a samotný Lloyd's i jeho výkonní agenti podliehajú dvojitej regulácii, a to zo strany FCA ako aj PRA.



V súvislosti s pripravovaným projektom Solvency II. sa Lloyd's aktívne zúčastňuje prípravných prác a jeho úspešná implementácia patrí medzi priority Spoločnosti. Najvýraznejšími zmenami, ktoré Solvency II. prináša je nový prístup k riadeniu rizík, ktorý bude mať dopad na procesy risk manažmentu a riadenia kapitálu. Lloyd's nevyužil možnosť prijatia štandardného vzorca na výpočet kapitálových požiadaviek a vytvoril vlastný interný model. Zúčastňuje sa i kvantitatívnych štúdií a diskusií ohľadom stanovených konkrétnych požiadaviek.

Verím, že moja diplomová práca dokáže poskytnúť potrebné informácie každému, kto by prejavil záujem o rozšírenie informácií o trhu Lloyd's of London. S touto inštitúciou sa stretávam i v praxi ako zamestnanec spoločnosti Defend Finance s.r.o., jedného z dvoch coverholderov v Českej republike. I preto považujem spracovanie tejto témy za veľmi prínosné.

## **Bibliografia**

### **Bakalárske, diplomové a odborné práce**

Bakalárska práca: Vývoj regulace a dohledu bankovního sektoru ve Velké Británii; Matyášová, Daniela, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2014

Diplomová práca: Vopasek, Luboš. Řízení rizik v rámci Solvency II., Vysoká škola ekonomická v Praze, 2013 [online]. [cit. 2014-08-20].

Insurance Spirals and the Lloyd's Market. University of Glasgow. [online]. 20.8.2014 [cit. 2014-08-20]. Dostupné z: [http://www.gla.ac.uk/media/media\\_219037\\_en.pdf](http://www.gla.ac.uk/media/media_219037_en.pdf)

Štěpán Onder, KPMG. Architektúra Solvency II. [online]. február 2006 [cit. 2014-08-20]

### **Legislatíva**

Financial Services Act 2012

Financial Services and Markets Act 2000

### **Výročné správy**

Výročná správa syndikátu 2003 za rok 2013

Výročná správa syndikátu 0044 za rok 2007

Výročná správa Liberty Syndicates za rok 2013

Výročné správy Lloyd's of London za roky 2002-2013

### **Online zdroje**

[www.lloyds.com](http://www.lloyds.com)

[www.lmalloyds.com](http://www.lmalloyds.com)

[www.legislation.gov.uk](http://www.legislation.gov.uk)

[www.fsa.gov.uk](http://www.fsa.gov.uk)

[www.governance.cz](http://www.governance.cz)

[www.fscs.org.uk](http://www.fscs.org.uk)  
[www.cnb.cz](http://www.cnb.cz)  
[www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)  
[www.cap.cz](http://www.cap.cz)  
[europa.eu](http://europa.eu)  
[web.actuaries.ie](http://web.actuaries.ie)  
[www.investopedia.com](http://www.investopedia.com)  
[www.britannica.com](http://www.britannica.com)  
[www.experting.cz](http://www.experting.cz)  
[www.defendinsurance.cz](http://www.defendinsurance.cz)  
[www.independent.co.uk](http://www.independent.co.uk)  
[www.wipro.com](http://www.wipro.com)  
[www.cii.co.uk](http://www.cii.co.uk)  
[www.hmrc.gov.uk](http://www.hmrc.gov.uk)  
[www.willis.com](http://www.willis.com)  
[news.bbc.co.uk](http://news.bbc.co.uk)  
[www.telegraph.co.uk](http://www.telegraph.co.uk)  
[www.economist.com](http://www.economist.com)  
[www.dezeen.com](http://www.dezeen.com)  
[www.gfmag.com](http://www.gfmag.com)  
[insurancenotepad.wordpress.com](http://insurancenotepad.wordpress.com)  
[www.ryansg.com](http://www.ryansg.com)  
[www.irmi.com](http://www.irmi.com)  
[businesscasestudies.co.uk](http://businesscasestudies.co.uk)  
[www.theguardian.com](http://www.theguardian.com)  
[www.bcrm.co.uk](http://www.bcrm.co.uk)

## Zoznam grafov, obrázkov a tabuliek

### Grafy

Graf 1 Vývoj počtu subjektov na trhu Lloyd's v rokoch 1992 až 2013 .....	24
Graf 2 Vývoj štruktúry upisovacej kapacity trhu Lloyd's podľa jej zdroja a lokality pôvodu v rokoch 2006 až 2013 .....	25
Graf 3 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Zodpovednosti .....	27
Graf 4 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia zodpovednosti.....	28
Graf 5 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Majetku ..	29
Graf 6 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia majetku .....	29
Graf 7 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Lodnej prepravy.....	30
Graf 8 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia lodnej prepravy.....	30
Graf 9 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Energie ...	31
Graf 10 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia energie.....	31
Graf 11 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Motorových vozidiel .....	32
Graf 12 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia motorových vozidiel .....	33
Graf 13 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Letectva	33
Graf 14 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti poistenia letectva .....	34
Graf 15 Zastúpenie jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia v oblasti Zaistenia	34
Graf 16 Vývoj GWP a ukazovateľa Combined Ratio v rokoch 2003 až 2013 v oblasti zaistenia.....	35
Graf 17 Vývoj podielu jednotlivých kategórií poistenia na celkovom objeme poistení v rokoch 2004 až 2013 .....	36
Graf 18 Vývoj čistého poistného plnenia následkom katastrof v rokoch 1994 až 2013 .....	40

Graf 19 Vývoj štruktúry kapitálu - Chain of Security v rokoch 2006 až 2013 .....	46
Graf 20 Porovnanie podielu jednotlivých regiónov na celkovom objeme poistenia Lloyd's v roku 2004 a 2013.....	52
Graf 21 Vývoj objemu čistých aktív Spoločnosti a Centrálného fondu pre potreby solventnosti v rokoch 2008 až 2013 .....	80
Graf 22 Vývoj hrubého a čistého predpísaného poistného na trhu Lloyd's v rokoch 2003 až 2013.....	81
Graf 23 Vývoj vyplateného poistného plnenia v jednotlivých rokoch a časť prenesená do zaistenia v období rokov 2003 až 2013.....	82
Graf 24 Vývoj ukazovateľa Combined Ratio za celý trh Lloyd's v rokoch 2002 až 2013.....	83
Graf 25 Vývoj zisku pred zdanením a ukazovateľa Return on Capital za celý trh Lloyd's v rokoch 2003 až 2013 .....	84
Graf 26 Vývoj ukazovateľa Investment Return za celý trh Lloyd's v rokoch 2004 až 2013...	85

## Obrázky

Obrázok 1 Subjekty na trhu Lloyd's of London .....	17
Obrázok 2 Zoznam výkonných agentov aktívnych k 31.12.2013.....	23
Obrázok 3 Oddelenia Spoločnosti Lloyd's of London.....	42
Obrázok 4 Štruktúra kapitálu Lloyd's of London .....	45
Obrázok 5 Oblasti, kde je Lloyd's činný prostredníctvom udelených licencií a autorizácií (coverholderi).....	53
Obrázok 6 Oblasti, kde má Lloyd's svoje zastúpenia .....	53
Obrázok 7 Oficiálne označenie coverholdera .....	54
Obrázok 8 Oficiálne logo Lloyd's of London.....	54
Obrázok 9 Proces risk manažmentu v FSA.....	56
Obrázok 10 Štruktúra regulácie vo Veľkej Británii po roku 2012.....	58
Obrázok 11 Štruktúra dohľadu FCA .....	61
Obrázok 12 Štruktúra Solvency II.....	71
Obrázok 13 Moduly a podmoduly jednotlivých skupín rizík podľa Solvency II.....	72
Obrázok 14 Rozvaha poisťovne podľa Solvency II. ....	73
Obrázok 15 Model porovnávajúci pôvodný súčasný systém riadenia rizík a systém podľa Solvency II. ....	76

## **Tabuľky**

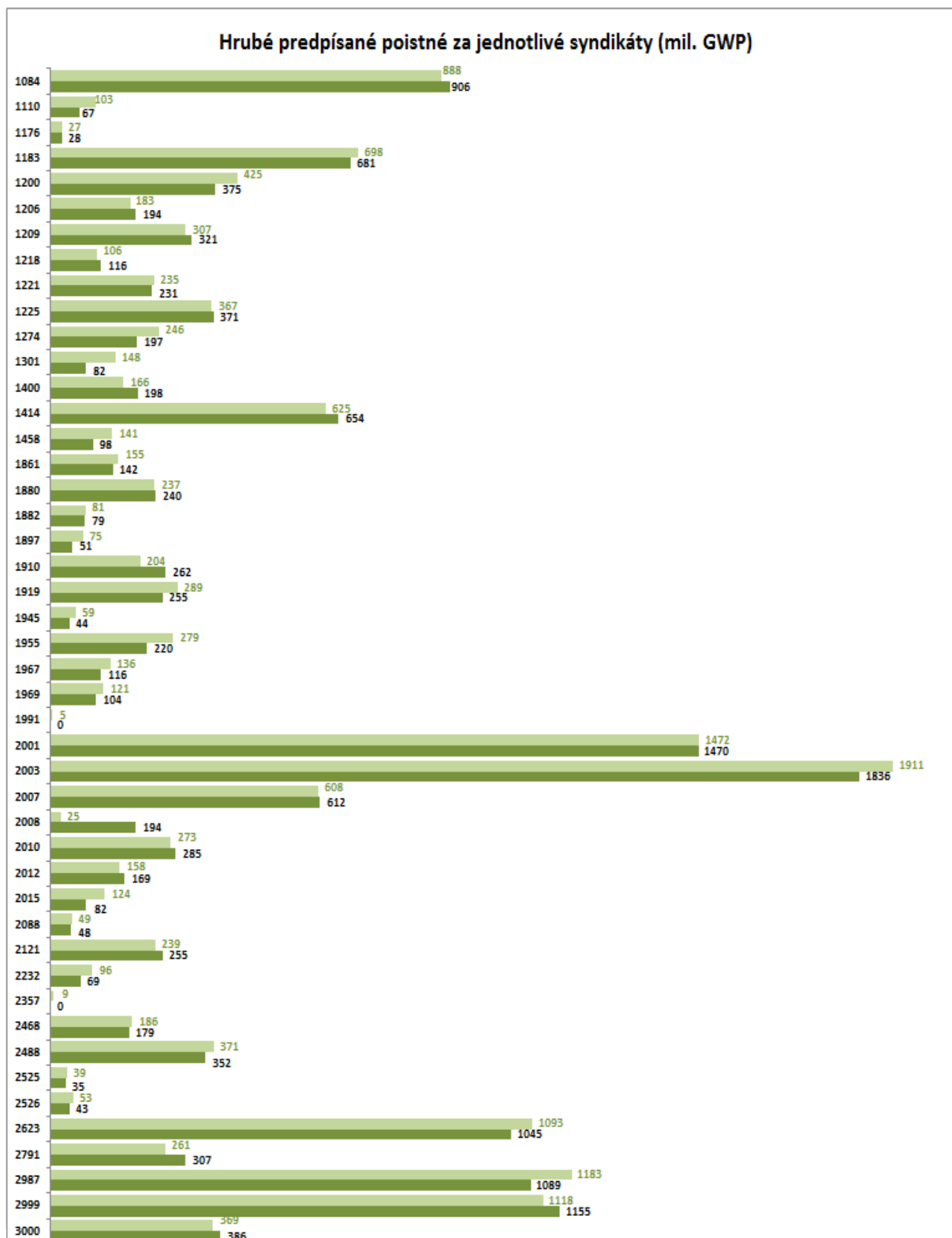
Tabuľka 1 Syndikáty s najvyšším ročným GWP (mil. GBP) .....	19
Tabuľka 2 Syndikáty s najnižším ročným GWP (mil. GBP) .....	20
Tabuľka 3 Podiel syndikátov na GWP .....	20
Tabuľka 4 Najväčší pokles GWP v roku 2013 .....	21
Tabuľka 5 Najväčší nárast GWP v roku 2013 - absolútne .....	21
Tabuľka 6 Najväčší nárast GWP v roku 2013 - relatívne .....	21
Tabuľka 7 Výkonní agenti s najväčším počtom riadených syndikátov .....	22
Tabuľka 8 Výkonní agenti s najvyšším ročným GWP (mil. GBP) .....	23
Tabuľka 9 Najväčšie poistné udalosti Lloyd's of London .....	39
Tabuľka 10 Prehľad limitov pri odškodnení podľa druhu finančných služieb .....	65
Tabuľka 11 Prehľad spoločností, ktorých klienti boli odškodnení programom FSCS .....	66

## **Vzorce**

Vzorec 1 Výpočet základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť (BSCR) .....	72
---	----

# Prílohy

Príloha 1 Porovnanie hrubého predpísaného poistného za roky 2012 a 2013 u jednotlivých syndikátov aktívnych v roku 2013



**Príloha 2 Porovnanie hrubého predpísaného poistného za roky 2012 a 2013 u jednotlivých syndikátov aktívnych v roku 2013 - pokračovanie**

